

ÅRSBOK
2020

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Centralförbundsordförande Mats Nylund, 050 512 2191
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 586 0460, fornamn.efternamn@slc.fi
www.slc.fi, www.facebook.com/SLC.fi,
twitter.com/SLC_lantbruk,
instagram.com/bondenbehovs
Verksamhetsledare Jonas Laxåback, 040 940 2734
Ombudsman Rikard Korkman, 040 518 9297
Kommunikationschef Mia Wikström, 050 355 3213

Österbottens svenska producentförbund ÖSP

Förbundsordförande Tomas Långgård, 050 555 3646
Kansli Handelsplanaden 16 B, 65100 Vasa
06 318 9200, fornamn.efternamn@slc.fi
www.osp.fi, www.facebook.com/OSP.fi
T.f. verksamhetsledare Johanna Smith, 041 465 1094
Ombudsman Fredrik Grannas, 050 358 0198
T.f. trädgårdsombudsman David Pettersson, 050 563 2719

SLC Nyland

Förbundsordförande Thomas Antas, 050 307 9919
Kansli Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
09 601 588, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/NSP.lantbruk
Verksamhetsledare Bjarne Westerlund, 040 503 7188

SLC Åboland

Förbundsordförande Thomas Lindroth, 050 337 2243
Kansli Engelsbyvägen 8, 25700 Kimito
02 423 720, fornamn.efternamn@slc.fi
www.facebook.com/pages/ÅSP-Åbolands-svenska-
lantbruksproducentförbund/14387381797490837
Verksamhetsledare Helena Fabritius, 040 511 0886

Ålands producentförbund ÅPF

Förbundsordförande Birgitta Eriksson-Paulson, 0457 523 8975
Kansli Ålands landsbygdcentrum
Jomalagårdsvägen 16-1, 22150 Jomala
fornamn.efternamn@landsbygd.ax
www.landsbygd.ax/producentforbundet/
www.facebook.com/ÅlandsProducentforbundRf
Vd Sue Holmström, 0457 343 2770

ÅRSBOK 2020

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Österbottens svenska producentförbund r.f.

Nylands svenska producentförbund NSP rf

Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf

Ålands producentförbund rf

Redaktör: Mia Wikström
Ombrytning: Margita Törnroth

INNEHÅLL

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.	5
I. Lantbrukets situation 2020	6
Allmän ekonomisk översikt	6
Jordbruket i Finland	7
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland	11
II. Centralförbundets verksamhet 2020	15
Organisation och medlemmar	15
SLC:s förbundsfullmäktige	16
Centralstyrelsens verksamhet	20
Utskottens verksamhet	22
SLC:s produktansvars- och olycksfallsförsäkring	30
Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk	36
Jordbrukspolitiska frågor	41
Miljö- och markpolitiska frågor	45
Socialpolitiska frågor	47
Skattepolitiska frågor	47
Skogspolitiska frågor	48
Internationell verksamhet	50
Kommunikations- och informationsverksamhet	54
Kampanjer, evenemang och projekt	54
Utlåtanden	62
Landsbygdens Folk	64
Österbottens svenska producentförbund r.f.	67
Medlemmar	68
Förbundsmöten	69
Motionsuppföljning	70
Förbundets organisation	72
Utskott	75
Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland	85
Representation	88

Förbundskansliet.....	90
Förbundets verksamhet.....	91
Trädgårdssektionen.....	97
Utlåtanden.....	103
Skattservice.....	103
Lantbrukspensionen.....	103
Medlems- och arealredovisning.....	104
Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal.....	105
Trädgårdsproducentavdelningar.....	106
Nylands svenska producentförbund NSP rf - SLC Nyland.....	109
Förbundets medlemmar.....	110
Förbundets organisation.....	110
Förbundets ordinarie möten.....	115
Förbundets verksamhet.....	122
Medlemsstatistik.....	139
Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf - SLC Åboland.....	141
Förbundsmöten.....	142
Förbundets organisation.....	143
Utskottens verksamhet.....	144
Övrig verksamhet.....	145
Medlemmar.....	148
Kansli & personal.....	148
Statistikuppgifter.....	149
Ålands producentförbund rf.....	151
Årsöversikt.....	152
Förbundets organisation.....	153
Utskottens verksamhet.....	156
Skrivelser, utlåtanden och höranden.....	156
Vårmetet & höstmötet.....	157
Medlems- och arealredovisning.....	159

ÅRSBERÄTTELSE 2020

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund SLC r.f.

Redogörelse för 75:e verksamhetsåret 2020
Publikation nr 75

I. LANTBRUKETS SITUATION 2020

Allmän ekonomisk översikt

Spridningen av coronaviruset Covid-19 från Kina till Europa och så småningom till Finland försämrade snabbt den ekonomiska situationen under vårvintern 2020. Enligt Naturresursinstitutet Luke överlevde Finlands ekonomi det första coronaåret 2020 ganska bra jämfört med många andra länder. Ekonomin minskade med nästan tre procent 2020, vilket är klart mindre än prognosen våren 2020. Den största effekten på den goda utvecklingen är att epidemiläget i Finland förblev under kontroll.

Den ekonomiska återhämtningen både i Finland och i världen är nu i första hand beroende av snabba framsteg med vaccinering och en lyckad bekämpning av coronapandemin. Nationella stimulansåtgärder och det efterföljande EU-stimulanspaketet förväntas bidra till ekonomisk tillväxt. Återhämtningen förväntas komma framför allt från en ökad efterfrågan på tjänster när hushållens uppdämda konsumtionsintresse ökar när epidemin har avtagit. Detta skulle också göra det lättare för livsmedelsservicebranschen, restauranger och uteservering, som är de branscher som drabbats hårdast av samhällsnedstängningen, att komma på fötterna igen.

Coronaåret påverkade matinköp och konsumtionsbeteendet

Coronapandemin fick matlagningen och bakningen i hushållen att skjuta i höjden.

Hushållen köpte även mera mat från dagligvaruhandeln. Konsumtionen förväntas dock polariseras, eftersom det finns en efterfrågan på prisvärda baslivsmedel samt mervärdesprodukter samtidigt.

Koronaepidemins effekter på jordbruks- och livsmedelsekonomin kan delas in i kortsiktiga och långsiktiga effekter. Alldeles i början syntes en topp vad gäller efterfrågan på livsmedelsmarknaden som syntes i mataffärer och särskilt i efterfrågan på baslivsmedel med lång hållbarhetstid.

På längre sikt förväntas effekterna i livsmedelssektorn att komma från uppsägningar, stigande arbetslöshet, inkomstförlust och osäkerhet. Som ett resultat av detta minskar efterfrågan på mervärdesprodukter och konsumtionen växer alltmer till baslivsmedel. När efterfrågan på mervärdesprodukter minskar kommer mindre pengar in i livsmedelskedjan, vilket försvagar branschens lönsamhet.

Lönsamheten inom jordbruket förbättrades något

Enligt Naturresursinstitutet Luke förbättrades lönsamheten något för jordbruket under 2020. En lägre spannmålsskörd gav dock en försämrad lönsamhet för spannmålssektorn. Lönsamhetskvoten för husdjursektorn vände uppåt under 2020. I Lukes prognos för 2020 var lön-

Foto: Mia Wikström

Under våren gapade butikshyllorna tomma ett kort tag när en hamstringsvåg av baslivsmedel drog över Finland.

samhetsknoten 0,36. Prognosen gavs under hösten 2020. En bidragande orsak till en förbättrad lönsamhet är en förbättrad efterfrågan på svinkött och mjölkprodukter till Kina.

Den finländska livsmedelssektorn exporterade livsmedel till ett totalvärde på 1,77 miljarder euro. Även förnödenhetspriserna sjönk under 2020.

Företagarinkomsten förväntas stiga till 600 miljoner euro. Företagarinkomsten ligger ännu under det mål som sattes i samband med utredningsman Karhinens rapport där målsättningen var cirka 1 miljard euro.

Under året fanns det fortsättningsvis ett stort intresse för investeringar i livsmedelsförädlingen som tryggar en fortsatt efterfrågan på råvara till livsmedelsindustrin.

Jordbruket i Finland

Husdjurssektorn

Husdjursproduktionen bibehölls långt på samma nivå 2020 som året tidigare. Mjölkproduktionen steg med 1,4 % till 2 293 miljoner liter och köttproduktionen med 2,5 % till cirka 409 miljoner kilo totalt. Inom gruppen kött så steg produktionen av svin- och broilerkött mest. Cirka en femtedel av landets svinproduktion gick 2020 på export. Den inhemska konsumtionen av svinkött minskade med cirka 3 %.

Då det gäller äggproduktionen var produktionen på samma nivå som år 2019. Användningen av äggprodukter ökade med 6 % och importen av olika äggprodukter och skalägg ökade med över 10 %.

Det genomsnittliga mjölkpriset låg under 2020 i Finland på cirka 38,5 cent per liter, då EU:s genomsnittliga pris vara 35,3 cent per liter. Slaktsvinspriserna låg i början av 2020 under EU:s medelpriser och det finns tydliga indikationer på att köttsektorn i övriga EU-länder fick genom coronapandemin igenom producentprisförhöjningar. I Finland var slaktsvinspriserna på en jämn låg nivå. I motsats till svinsektorn så ledde coronapandemin för nötköttsprisernas del till en nedgång i EU:s medelpris. Detta som en följd av en minskad efterfrågan på värde delar till restauranger och bESPisningsinrättningar.

Växtodlingssektorn

Enligt Naturresursinstitutet Lukes uppgifter stannade skörden 2020 av huvudsädeslaget, dvs. korn, en sjättedel under genomsnittsskörden. Detsamma gäller skördarna av vete och råg. Däremot var havreskörden över tiondel större än tioårsmedelvärdet. Spannmålsskörden år 2020 utgjorde 3,4 miljarder kilo – tredje minst sedan millennieskiftet.

Havreskörden blev över en tiondel större än genomsnittet under de senaste tio åren.

I regel täcker spannmålsskörden den årliga förbrukningen i landet, men för rågens och kornets del var produktionen mindre än den årliga inhemska användningen. De ingående lagren för speciellt rågens del är så stora eftersom vi föregående år fick en toppskörd av råg, så någon brist på inhemska råg föreligger inte.

Havreskörden ökade med några procent från året innan och var över en tiondel större än genomsnittet under de senaste tio åren. Volymen på havreskörden (1,2 miljarder kilo) är rätt så nära volymen på skörden av korn (1,4 miljarder kilo) som odlas mest i Finland. Senast var volymen på havreskörden lika nära kornskörden för 30 år sedan, 1990, då toppvolym skördades av båda spannmålen.

Det är inte utan orsak som havre tar ikapp kornskörden. Den största orsaken till havrens ökning hittas både på inhemska och på utländska matbord. Ökad efterfrågan inom den inhemska havrebaserade livsmedelsindustrin och likaså på exportmarknaden har sporrat till en ökad produktion.

Havre är vårt enda spannmål där vi är ett av de främsta produktionsländerna i Europa. Polen har varit det största produktionslandet för havre under de senaste åren. Finland har kämpat med Spanien om nästa plats. Även globalt sett är det bara Ryssland och Kanada som har en större havreproduktion än Polen.

Skörden av ärter ökade med närmare 60 % jämfört med året förut. Trenden är positiv för det finns också behov av att öka den inhemska produktionen av proteingrödor.

Foto: Mia Wikström

Av växthusgrönsaker producerades 2020 en större mängd än året innan.

Kumminskörden minskade med drygt 50 % jämfört med året förut både arealen och en medelskörd på 530 kg per hektar som låg under 10 års medeltal (670 kg per hektar).

Odlingsarealen för rybs och raps sjönk ytterligare och är nu nere på endast 24 000 hektar jämfört med 31 000 hektar 2019. Även medelskörden är varit en besvikelse de två senaste åren med nivåer under 10 års medeltal (1400 kg per hektar). Skillnaden mellan skördenivåerna på vårrybs (1220 kg/ha) och -raps (1320 kg/ha) är marginella trots skördepotentialen i vårrapsen. Höstoljeväxternas andel av odlingsarealen för oljeväxter är endast knappa 10 %.

Potatisarealen och -skörden är stabil med en areal på cirka 20 000 hektar och medelskörd kring 30 ton per hektar uppgick skörden till 625 miljoner kg, +1 % jämfört med 2019.

Socketbetsarealen är också stabil och ligger nu på 11 000 hektar. Skördenivån 2020 var dock betydligt lägre (38 ton per hektar, nära 10 års medelskörd) än rekordåret förut (48 ton per hektar). Till följd av detta minskade socketbetsproduktionen med -16 % jämfört med 2019. Under driftsäsongen 2020 producerades totalt cirka 67 000 ton socker i Säkylä.

Trädgårdssektorn

Enligt Naturresursinstitutets trädgårdsstatistik för 2020 uppgick antalet trädgårdsföretag till 3 337. Arealen för frilandsproduktion uppgick till 19 861 hektar och växthusarealen till 386 hektar. Av växthusarealen var prydnadsväxternas andel 115 hektar. Av trädgårdsföretagen hade 2 725 frilandsodling och 896 växthusodling.

Av växthusgrönsaker producerades en större mängd än året innan, 101 miljoner kilo. 2020 steg tomatproduktionen till 41 miljoner kilo och skörden av specialtomater var 6,3 miljoner kilo. Produktionen av växthusgurka var 54 miljoner kilo, en ökning med hela sex miljoner kilo jämfört med 2019. Grönsaksproduktionen på friland gav en skörd på 185 miljoner kilo, varav morot 81 miljoner kilo.

Äppelskörden uppgick 2020 till 7 miljoner kilo. Skörden av trädgårdsbär var 18 miljoner kilo, varav jordgubbe 15 miljoner kilo.

I samband med att regeringen införde undantagstillstånd började konsumenterna hamstra och åtgången av grönsaker ökade tillfälligt kännbart. I om med att HoReCa-sektorn också stängdes försvann en betydande marknad för en del producenter

och dessa blev tvungna att lägga om sin produktion eller att permittera sin personal. Från konsumenthåll har syns en viss rädsla för att köpa oförpackade grönsaker och därför har marknadsföringens fokus under året varit att lyfta fram att det är tryggt att äta finländska grönsaker.

De österbottniska grönsakspackerierna riktade också under våren en vädjan till handeln om att gynna inhemskt och att dra ner på volymen importerat. Generellt har säsongen präglats av coronapandemin och marknaden har varit orolig. Coronapandemin har haft en positiv effekt på vissa produkter och en negativ på andra. Försäljningen av småplantor har gått jättebra liksom direktförsäljningen både direkt till butik eller konsumenter. Uppskattningen av den inhemska matproduktionen har under året stigit och Finlands självförsörjningsgrad har varit betydelsefull för beredskapen.

Första tidiga potatisen skördades i Åboland till skolavslutningen och tack vare coronasituationen var åtgången god och priset hölls på en bra nivå. Isbergssallaten hade en bra åtgång ända till midsommar, men strax därefter föll efterfrågan bort och en överproduktion upplevdes som en följd av att partihandeln gick ner till en mindre förpackningsstorlek och marknaden stod stilla under en vecka. Det ledde till att en del av skörden frästes ner.

Det varma vädret gjorde att tillväxten ökade och det ledde till en överproduktion av blomkål med fallande priser som följd. Höstens skördarbeten blev utmanande och långt utdragna på grund av rikliga regn i oktober. Den planterade löken blev stor

och frisk medan den direktsådda inte hann torka innan regnen och blev kvar att ligga på åkern.

På Åland var äppelskörden lite lägre än normalt, men av en bra kvalitet och något bättre pris än ifjol. Åtgången på grönsaker och frukter har överlag varit god.

Då det gäller tomatodlingen har säsongen varit kämpig för alla odlare och speciellt för odlingen året om med höga produktionskostnader och ett snittpris som ligger under fjolåret. Priset på gurka påverkades starkt av att HoReCa-sektorn stängdes i våras. Körsbärstomaterna klarade bättre av Corona-våren än rund tomat. Volymerna av körsbärstomat har också ökat vilket gjorde att det blev trångt på marknaden under sommaren. Säsongens låga prisnivå återspeglas i volymökningen.

Speciellt från våren var säsongen för paprika besvärlig främst på grund av att restauranger i hela Europa varit stängda som en följd av coronapandemin. Odling av spetspaprika har ökat under året och den har haft en positiv utveckling.

Ekosektorn

Den ekologiskt odlade arealen i Finland var 315 112 hektar, eller 13,9 %, år 2020 enligt Livsmedelsverket. Av dessa var 33 968 hektar i ett övergångsskede. Den ekologiskt odlade arealen ökade med 2,7 % jämfört med föregående år och arealen har fördubblats på drygt ett decennium. Det totala antalet ekologiska gårdar var 5 010, vilket var 11 % av alla jordbruksföretag.

Efter ett uppehåll på ett år slöts nya ekoförbindelser. 310 nya gårdar övergick

till ekoproduktion och av dessa var över hundra gårdar med djur.

Det totala antalet ekologiska gårdar sjönk med en procent jämfört med föregående år. Detta berodde dels på avtalsvillkoren för ekostödet. Till en början kunde gårdar med djur endast omvandla åkerproduktionen till ekologisk. När den femåriga förbindelsperioden tog slut skulle dessa gårdar välja att antingen överföra djuren till ekologisk produktion, att öka växtproduktionen eller att ge upp den ekologiska produktionen helt. På grund av kraven har gårdar med djur gett upp den ekologiska produktionen.

År 2020 producerades nästan 156 miljoner kg ekologiska sädeslag i Finland enligt Luke. Skörden av de ekologiska sädeslagen var 9 % större än föregående år. 5 % av all säd som skördades i Finland var ekologisk. Ekologiska sädeslag odlades på en yta av sammanlagt 59 200 hektar. Det viktigaste ekologiska sädeslaget är havre: över hälften av all ekologisk säd som skördas är havre. Produktionen av havre ökade med 9 % jämfört med år 2019 och mängden uppgick till över 80 miljoner kilo. Största andelen ekospannmål av den totala skörden står rågen för. Av vår hela rågproduktion produceras 14 procent ekologiskt, vilket som volym är nästan 10 miljoner kilo. Andelen ekologisk produktion är störst inom produktionen av baljväxter, bovete och blandsäd.

År 2020 odlades ekologiska grönsaker utomhus av sammanlagt 198 företag på 1 399 hektar enligt Luke. Odlingsarealen ökade med cirka 10 % jämfört med föregående år. Arealmässigt är trädgårdsarten

den viktigaste frilandsgroönsaken (1 042 ha). Växthustomat och -gurka producerades ekologiskt på en yta av sammanlagt fem hektar. Ekologiska bär producerades på 770 hektar, en ökning med 57 % jämfört med föregående år. Arealen för ekologiska äpplen var densamma på 69 hektar.

År 2020 fanns det 1 126 ekologiska gårdar med djur i Finland. Det fanns 144 gårdar som producerade ekologisk mjölk och 426 enheter för produktion av nötkött. Ekologiska svinfarmer var 16 och ekologiska broileruppfödningseenheter tre. 51 gårdar producerade ekologiska hönsägg. 4,4 miljoner kilo ekologiskt kött producerades i Finland år 2020 (exklusive fågelkött) alltså cirka 17 % mer än föregående år. Andelen ekologiskt kött var cirka 1 % av all köttproduktion. Av allt ekologiskt kött var cirka 75 % nötkött. Ekologisk mjölkproduktion ökade med cirka 7 % från föregående år och andelen av hela mjölkproduktionen är 3,4 %.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland

Coronapandemin hade motstridiga effekter på skogsindustrin

Den finländska ekonomin tog stöt av coronapandemin, men återhämtade sig under årets slut jämfört med de dystraste prognoserna under våren. Enligt finansministeriets prognos kommer Finlands BNP att minska 3,3 procent under 2020, men växa 2,5 procent under 2021. De aldrig tidigare skådade förändringarna på världsmarknaden förorsakade allvarliga pro-

blem för Finland som är exportberoende. Hamnar stängdes, resandet begränsades, produktionen avstannade vid flera fabriker och byggarbetsplatser i flera länder. Det världsekonomiska läget är exceptionellt svårt och enligt uppskattningarna kommer situationen att förbättras endast genom begränsningar och avstängningar samt omfattande vaccinering. I Finland tog man också med stöd av beredskapslagarna i bruk undantagstillstånd, genom vilket man bland annat begränsar den fria rörligheten och samlingar. Utvecklingen av coronasituationen var under ständig uppsikt och begränsningarna har lindrats och skärpts regionalt på det sätt som situationen förutsätter.

Coronapandemin hade motstridiga effekter för den i Finland verksamma skogsindustrin. Å ena sidan var konjunkturläget svagt i början av året och situationen förvärrades av skogsindustrins strejker. Efter strejkerna började coronasituationens utveckling ge utslag i form av fluktuationer på marknaderna. Produktionen och efterfrågan inom marknaderna för massa och kartong höll ställningarna, men svag efterfrågan präglade särskilt grafiska pappersprodukter. På grund av karantänerna raserades efterfrågan på till exempel olika kontorspapper och tidningar. I gengäld ökade efterfrågan på kartong i och med att enskilt förpackade varor och näthandeln ökade. Inom marknaden för sågade varor befarade man ett ras inom byggsektorn, men gör det själv-byggandets popularitet lappade efterfrågan under årets slut. Enligt uppskattning minskade byggandet ändå över 10 procent i Europa jämfört med året

innan. Världsmarknadspriserna var mycket låga under årets början för nästan alla skogsindustriprodukter. En återhämtning av priserna kunde dock skönjas under årets slut. Särskilt priserna på sågade varor började stiga. Dessutom återhämtade sig priserna på massa och kartong mot årets slut. Priserna på pappersprodukter fortsatte däremot att sjunka.

Varuexporten från Finland har piggnat till sedan sommaren i takt med världshandelns snabba tillväxt. Återhämtningen har främjats av kraftiga återhämtningsåtgärder, även om detta har skett med risk för skuldsättning. Skillnaderna i återhämtning är dock stor mellan olika branscher. Avvikande från handeln med varor har inte den internationella handeln med tjänster tagit fart. Återhämtningen av den europeiska ekonomin har också dämpats av pandemins andra våg under hösten.

Ekonomin i USA har också lidit av pandemin. Dess produktion och bruttonationalprodukt minskade över 5 % under 2020. Kraftiga återhämtningsåtgärder stöder dock återhämtning och tillväxt. Kinas ekonomi har snabbt återhämtat sig till den nivå som rådde före krisen, även om tillväxten under 2020 är mindre än under tidigare år.

Den ekonomiska utvecklingen i Europa varierar mellan länderna, men bruttonationalprodukten uppskattas minska inemot 8 procent i genomsnitt. Storbritannien har lidit stort både ekonomiskt och med avseende på hälsa, men man har samtidigt lyckats genomföra BREXIT genom ett avtal med EU. Coronapandemins hälsoeffekter har varit större i Sverige än i andra

nordiska länder på grund av lindrigare begränsningar. Å andra sidan är industrins utsikter relativt goda.

Marknadssituationen för den finlandsbaserade skogsindustrin förbättrades mot slutet av året. Strejkerna under årets början reflekterades dock på hela årets produktionsvolym. Coronan minskade kraftigt på pappersproduktionens volym och kulminerade i en anmälan om stängning av UPM:s pappersfabrik i Kaipola. UPM stängde också sin plywoodfabrik med dålig lönsamhet i Jyväskylä. Bland de positiva investeringsbeskeden kan nämnas Metsä Groups meddelande om att koncernen inleder byggandet av ett stort tallsågverk i Raumo. Dessutom beviljades biproduktfabriken i Kemi miljötillstånd.

Skogsindustrins största produktionsminskning fanns i pappersproduktionen, vilken till slutet av årets tredje kvartal minskade med en fjärdedel jämfört med föregående år. Enligt PTT:s prognos kommer pappersexporten att minska 25 procent under 2020. Allt som allt uppgick värdet av skogsindustrins export per slutet av oktober till 8,6 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 16 procent jämfört med året innan.

Lönsamheten för den finlandsbaserade massa- och pappersindustrin har särskilt försvagats på grund av svag prisutveckling. Massans världsmarknadspriser uppskattas stanna vid en 14 procent lägre nivå än i fjol. Kartongernas prisutveckling har varit stigande mot årets slut, även om PTT:s prognos inte ännu innehöll någon höjning jämfört med året innan. Exportvo-

lymerna för massa och kartong kommer enligt PTT:s prognos att stanna ungefär vid fjolårets nivå. Enligt uppskattning minskar papprens exportvolym med en fjärdedel samtidigt som priserna sjunker med 4 procent jämfört med föregående års genomsnitt.

Exporten av sågade varor och plywood minskar betydligt jämfört med året innan. Enligt PTT kommer produktionen av sågade varor att minska 13 och procent och plywood 11 procent jämfört med föregående år, vilket har bakgrund särskilt i strejkerna under årets början. Exporten av sågade varor har också ansträngts av hamnarnas karantänbegränsningar och tillgången på containers. Å andra sidan har utsikterna för träproduktindustrin förbättrats avsevärt under årets slut och enligt PTT:s prognos kommer exporten av sågade varor och plywood att öka 8 procent under 2021. Det genomsnittliga exportpriset för sågade varor har varit stigande under 2020, men den kommer enligt PTT att stanna vid en några procent lägre nivå än under föregående år i genomsnitt på grund av den låga ingångsnivån. Den finländska sågvaruproduktionen led inte nämnvärt av coronabegränsningarna vilket till en del förbättrade produktionsförmågan.

Den centraleuropeiska marknaden har präglats av överutbud under flera föregående år till följd av sågning av storm- och insektskadat virke. Under årets slut fick vi se tecken på att marknaden för färskt virke blev något livligare i Centraleuropa. Priserna på träprodukter började också stiga ganska brant i till exempel Tyskland.

Virkeshandeln nästan på samma nivå som i fjol, men avverkningarna minskade

Virkeshandeln höll en mycket låg nivå under årets början, men den piggade till avsevärt mot årets slut och når därmed nästan föregående års nivå. Virkeshandeln har ökat farten, främst med stock som motor. Virkesinköpen från privatskogar uppgick till 30,6 miljoner kubikmeter i slutet av november.

Avverkningsvolymen blir däremot sannolikt mindre än året innan. Avverkningsvolymen i privatskogar uppgick 2020 till sammanlagt 41,5 milj.m³ till slutet av november. Under 2020 uppgick marknadsavverkningarna till sammanlagt 51,1 (2019 58,4) miljoner kubikmeter till slutet av november. Avverkningarna minskade sålunda nästan 13 procent från föregående år. Enligt PTT:s prognos blir avverkningarna 15 procent mindre än 2019. Å andra sidan förutspår Skogscentralens uppskattning om höga avverkningsintentioner att avverkningarna tar fart mot årets slut. Avverkningsvolymen uppgick sammanlagt till 62,8 miljoner kubikmeter 2019 och avverkningsvolymen 2020 kommer antagligen att stanna vid rejält under 60 miljoner kubikmeter.

Leveransavverkningarna hade minskat med så mycket som 28 procent till slutet av november då man jämför med 2019 och leveransavverkningarnas andel av avverkningarna i privatskogar var 12 procent. Bolagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick till cirka 9,6 miljoner kubikmeter till slutet av november, vilket är tre procent mindre än föregående år.

Av marknadsavverkningarna 2020 var 43 procent stock och 57 procent massaved. Energivedsavverkningarna låg på en något lägre nivå än föregående år.

Industrins stående virkesreserver hade minskat med över 3 milj.m³ jämfört med året innan. Den stående reserven var 16 milj.m³ i slutet av november. Det fanns en del vinterposter i reserven på grund av de dåliga drivningsförhållandena under årets början 2020.

Importen av träråvara i form av flis ökade

Enligt utrikeshandelsstatistiken ökade virkesimporten 7 procent till slutet av november jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten ökade med 3 procentenheter från föregående år. Under 2020 uppgick virkesimporten till 10 miljoner kubikmeter till slutet av november. Barrträsvirkets andel av importen var cirka 1,2 miljoner kubikmeter och lövträsvirkets cirka 4,4 miljoner kubikmeter. Sågflisimporten uppgick till cirka 4 miljoner kubikmeter, vilket innebär en ökning på 20 procent jämfört med året innan. Stockens andel ökade 13 procent och massavedens andel minskade på motsvarande sätt litet, men importen av flis ökade kraftigt jämfört med föregående år, sammanlagt 20 procent.

Den importerade massaveden var betydligt dyrare än inhemsk massaved under hela året.

Exporten av rundvirke från Finland minskade 23 procent jämfört med föregående år och var cirka 1,6 miljoner kubikmeter till slutet av oktober.

II. CENTRALFÖRBUNDETS VERKSAMHET 2020

Organisation och medlemmar

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:s verksamhetsområde omfattar de svenska och tvåspråkiga kommunerna i Österbotten, Nyland och Åboland samt landskapet Åland.

Medlemmar av centralförbundet är de fyra producentförbunden Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), Nylands svenska producentförbund NSP rf (SLC Nyland), Åbolands svenska lantbruksproducentförbund rf (SLC Åboland) och Ålands producentförbund rf (ÅPF).

Inom de flesta landskapsförbund är personmedlemmarna organiserade i lokalavdelningar. Medlemmar i centralförbunden SLC är även de fem skogsvårdsföreningarna Skogsvårdsföreningen Österbotten rf, Södra skogsreviret rf, Väståbolands skogsvårdsförening rf, Jeppo Skogsvårdsförening r.f. och Ålands skogsvårdsförening rf.

Stödande medlemmar i SLC är Mejeriandelslaget Maitosuomi och Finlands Pälsdjursuppfödarens Förbund.

SLC:s medlemsantal och arealförhållanden 31.12.2020

Förbund	Aktiva gårdar	Aktiva trädgårdar	Växthus, m ²	Stödande	Åker, ha	Skog, ha	Medlemmar totalt
ÖSP	2 420	126	943 212	330	80 571	92 056	5 623
SLC Nyland	1 266	17	39 622	312	57 901	73 729	2 917
SLC Åboland	325	-	4 580	84	13 893	21 862	605
ÅPF	378	-	19 987	85	10 608	13 544	824
Producentförbunden totalt	4 389	143	1 007 401	811	162 972	201 191	9 969
Svf Österbotten						333 300	10 627
Södra skogsreviret						172 435	4 752
Väståbolands svf						21 000	672
Jeppo svf						15 000	232
Ålands svf						46 000	2 067
Skogsvårdsföreningarna totalt						587 735	18 350

Under verksamhetsåret uppgick organisationens medlemsantal den 31 december 2020 i producentförbunden till 4 389 aktiva gårdar samt 143 trädgårdar. Antalet medlemmar i producentförbunden var 9 969 samt antalet skogsägarmedlemmar var 18 350. Det totala antalet personmedlemmar för SLC uppgick därmed till 28 319 medlemmar i både producentförbunden och skogsvårdsföreningarna.

Den sammanlagda åkerarealen uppgick till 162 972 hektar åker och skogsarealen till 201 191 hektar skog i producentförbunden. I skogsvårdsföreningarna uppgick skogsarealen till 587 735 hektar.

Utöver personmedlemmarna räknar centralförbundet genom sina landskapsförbund flera ekonomiska organisationer som medlemmar. Producentförbunden hade 52 lokalavdelningar vid slutet av året.

SLC:s förbundsfullmäktige 2020

Centralförbundets högsta beslutande organ är förbundsfullmäktige, som under året samlades till vår- och höstmöte. Kristian Westerholm från Ingå har fungerat som förbundsfullmäktigeordförande.

Första vice ordförande för SLC:s fullmäktige var Niclas Sjöskog från Pedersöre och andra vice ordförande var Nicklas Mörn från Saltvik, Åland.

Landskapsförbundets representanter i förbundsfullmäktige 2020

Ordinarie medlem:

Suppleant:

ÖSP:

Robert Lillhonga, Karleby

Jessica Flöjt, Kronoby

Helena Broända, Kronoby

Johanna Andtbacka, Kronoby

Niclas Sjöskog, Pedersöre (I vf.)

Ronny Snellman, Larsmo

Ola Sandberg, Pedersöre

Jim Finell, Pedersöre

Carita Häger, Nykarleby

Stefan Södergård, Vörå

Mikael Österberg, Vörå

Jonas Holm, Vörå

Johanna Nyman, Korsholm

Christoffer Ingo, Korsholm

Christer Finne, Korsholm

David Köping, Vasa

Johan Holmback, Malax

Roger Backholm, Korsnäs

Josefin Norrback, Närpes

Cindi Groop, Närpes

Kjell Utfolk, Kristinestad

Fredrik Andtfolk, Kristinestad

Mikael Hoxell, Kristinestad

Mathias Holm, Kristinestad

SLC Nyland:

Johan Holmström, Raseborg

Sune Baarman, Raseborg

Westerholm Kristian, Ingå (ordf.)

Kim Forsman, Ingå

Nina Långstedt, Ingå

Håkan Nyström, Vichtis

Tom Pehkonen, Vanda

Jaakko Mäkelä, Vanda

Magnus Lindberg, Sibbo

Stefan Selén, Sibbo

Anders Rosengren, Borgå

Robert Haglund, Borgå

Jesse Mårtenson, Mörskom

Kristoffer Nilsson, Liljendal

SLC Åboland:

Gustav Ekholm, Kimitoön

Mats Hagman, Kimitoön

Bert-Ove Johansson, Pargas

Markus Karlsson, Pargas

Kristoffer Lindqvist, Pargas

Thomas Johansson, Pargas

ÅPF:

Nicklas Mörn, Saltvik (II vf.)

Hannah Nordberg, Vårdö

Leif Hagberg, Saltvik

Jon Eriksson, Hammarland

Lars-Johan Mattsson, Sund

Johan Holmström, Hammarland

Skogsvårdsföreningarna:

Kenneth Påhls (Svf Österbotten)

Jan-Erik Ravals (Svf Österbotten)

Harald Finne (Svf Österbotten)

Göran Gjåls (Svf Österbotten)

Otto von Frenckell (Södra Skogsreviret)

Peter Simberg (Södra Skogsreviret)

Johan Hermansson (Väståbolands svf)

Magdalena Ek (Väståbolands svf)

Jan Salmén (Ålands svf)

Torbjörn Björkman (Ålands svf)

Representanter för de stödande medlemsföretagen kallas till fullmäktige möten.

Vårens fullmäktigemöte hölls som ett virtuellt möte på grund av coronapandemin.

Fullmäktiges vårmöte

SLC:s fullmäktige höll sitt vårmöte den 23 juni virtuellt. Fullmäktigeordförande Kristian Westerholm berörde i sitt öppningsanförande betydelsen av de gröna näringarna och betydelsen av en försörjningsberedskap. Fullmäktige godkände bokslutet för 2019 samt omfattade årsberättelsen. Fullmäktige beslöt även om medlemsavgifterna för landskapsförbunden och skogsvårdsföreningarna för 2021. Fullmäktige gavs information om den fastighet Gransbacken som SLC äger i Esbo. Fullmäktige gav styrelsen fullmakt att fortsätta försäljningsprocessen som innebär att den en del av fastigheten säljs och som tryggar det kulturhistoriska gästgiveriets framtid.

Fullmäktige tog även beslut att SLC:s hederstecken ges åt tidigare styrelseordförande Holger Falck och verksamhetsledare Tage Ginström. Hederstecknen delas ut på SLC:s 75-årsjubileum. Fullmäktige diskuterade SLC:s och MTK:s kommande klimatfärdplan och de åtgärder som tagits för att lindra effekterna av coronapandemin för jordbruket och trädgårdsproduktionen.

Fullmäktiges höstmöte

SLC:s fullmäktige sammanträdde den 8 december även denna gång virtuellt på grund av coronapandemins restriktioner. I sitt öppningsanförande tog fullmäktigeordförande Westerholm upp att SLC grundades den 7 december 1945 och tyvärr har festligheternas skjutits fram i och

med pandemin. Organisationens betydelse för den finlandssvenska odlarkåren är fortsättningsvis stark och organisationen deltar aktivt i de frågor som är aktuella för medlemmarna. Aktuella områden är bevakningen av marknaden, den kommande jordbrukspolitiken på EU-nivå och lantbruksutbildningarna.

Westerholm avslutade genom att uppmana medlemmar att ställa upp i det kommande kommunalvalet. I kommunernas styrande organ tas beslut som bl.a. berör markägandet som är en viktig fråga för SLC:s medlemskår.

Fullmäktige återvalde agronom Kristian Westerholm enhälligt till fullmäktigeordförande. Till förste viceordförande valdes Niclas Sjöskog (ÖSP). Nicklas Mörm (ÅPF) fortsätter som andra viceordförande.

Fullmäktige omvalde Mats Nylund till styrelseordförande (suppleant Jonny Kronqvist). Thomas Antas (suppleant Peter Österman) omvaldes till första vi-

ceordförande. Thomas Lindroth valdes till andra viceordförande (suppleant Andreas Johansson). Fullmäktige tackade Mickel Nyström för sin insats i styrelsen.

Fullmäktige valde följande till styrelsen: Tomas Långgård (suppleant Tommy Ehre), Johanna Smith (suppleant Anders Lillandt), Ingrid Träskman (suppleant Bengt Nyman) och Birgitta Eriksson-Paulson (suppleant Johan Holmqvist). Till revisor valdes CGR-revisor Mikael Söderlund och till verksamhetsgranskare Gösta Lundström och Bo Linde. Verksamhetsgranskarnas suppleanter är Thomas Alm, Ulla Eriksson och Cay Blomberg.

Fullmäktige godkände budgeten för 2021 och verksamhetsplanen. Fullmäktige tog även del av dagsläget gällande det nationella stödpaketet för 2021. Mötet gav SLC:s styrelse en fullmakt att godkänna stödpaketet. Fullmäktige ansåg att det är viktigt att SLC:s specialfrågor kan beaktas i stödpaketet.

Även höstens fullmäktigemöte hölls digitalt.

Extra fullmäktigewebbinarier under hösten

Under hösten kallade SLC till två extra fullmäktigemöten i form av Teams-webbinarier om aktuella frågor. I samband med fullmäktigewebbinariet "Finlands jordbrukspolitik 2023 →" som hölls den 27 oktober konstaterade fullmäktige att jordbrukets viktigaste uppgift är att producera mat med hög livsmedelstrygghet för jordens växande befolkningen. De viktigaste målsättningarna för jordbrukspolitiken är enligt fullmäktige att trygga förutsättningarna för en hållbar och lönsam jordbruksproduktion i Finland. Att CAP-reformen dessutom innehåller starka inslag av miljö- och klimatåtgärder är i enlighet med förväntningarna. Fullmäktige betonade även vikten av att reformen nu innehåller tillräckliga anpassningsmöjligheter och spelrum för de enskilda medlemsländerna.

Under webinariet "Klimatvägkartor och vattenprogram visar vägen" den 9 november behandlades jordbrukets och skogssektorns klimatvägkartor och lantbrukets vattenprogram som togs fram i samarbete med MTK. SLC:s fullmäktige underströk vikten av att lantbrukarna vidtar rätt åtgärder och så att lantbrukets klimat- och miljöfrågor avgörs där de har störst effekt. Fullmäktige betonade även vikten av kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte mellan lantbrukare om goda metoder för att bruka olika slags marker och skiften. Jordbruket får heller inte belastas med övriga kostnadsdrivande åtgärder som konsumenterna inte är beredda att betala för.

Centralstyrelsens verksamhet

Centralstyrelsen består av centralförbundsordförande, första och andra vice ordförande samt fyra medlemmar jämte personliga suppleanter. Förbundsfullmäktigeordförande kallas som sakkunnig till styrelsens möten. Skogsutskottets ordförande Niclas Sjöskog har även deltagit i styrelsemötena som sakkunnig inom skogsfrågor.

Styrelsen har sammankommit 14 gånger till styrelsemöte. Under året hölls 2 möten på centralkansliet och 12 möten hölls som distansmöten pga. av Covid-19 restriktionerna. Styrelsens traditionella sommarmöte sköts också fram.

Styrelsen har på varje möte diskuterat dagsläget för CAP2027 och Covid-19 situationen. Styrelsen linje gällande CAP2027 har varit att stöda en aktiv produktion, stöda unga jordbrukare, förenkla stödssystemen, och nå en mer skälighet i de stödsanktioner som ges. Styrelsen följde noggrant med Covid-19 pandemins läge och beslöt på hösten att det planerade 75-årsjubileet skjuts fram med ett år och firas i anslutning till SLC:s kongress. Styrelsen hoppas att samhället då gått tillbaka till det normala.

I samband med bokslutsbehandlingen våren 2020 konstaterade styrelsen att avkastningen i form av dividender och vinstandelar från SLC:s placeringsportfölj kommer att minska drastiskt under året på grund av Coronapandemin. Placeringsinstitutet vet inte heller hur avkastningen kommer att se ut de kommande åren. SLC:s verksamhet har gradvis sedan bör-

Foto: Mia Wikström

I februari samlades SLC:s styrelse till möte på SLC:s kansli. Resten av årets styrelsemöten hölls på grund av coronapandemin via Teams.

jan av 2000-talet allt mer finansierats av placeringsverksamhetens avkastning och uttaget är högre än vad som kan anses hållbart. Styrelsen har under tidigare år vidtagit åtgärder för att balansera förbundets ekonomi. Styrelsen konstaterade på

sitt möte i augusti att fortsatta ekonomiska sparåtgärder krävs. Detta ledde till att styrelsen i november beslöt säga upp två personer av ekonomiska orsaker. Arbetsplikten för de två anställda upphör i början av 2021.

Centralstyrelsens sammansättning:

Medlem:

Personlig suppleant:

Ordförande Mats Nylund, Pedersöre	Jonny Kronqvist, Nykarleby
I. vice ordförande Thomas Antas, Lapträsk	Peter Österman, Ingå
II. vice ordförande Mickel Nyström, Pargas	Christer Jägerskiöld, Kimitoön
Tomas Långgård, Malax	Tommy Ehre, Vörå
Johanna Smith, Närpes	Anders Lillandt, Kristinestad
Ingrid Träskman, Ingå	Bengt Nyman, Raseborg
Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland	Johan Holmqvist, Hammarland

Utskottens verksamhet

Centralstyrelsen tillsätter enligt stadgarna åtminstone ett arbetsutskott, ett skogsutskott och ett trädgårdsutskott för ett kalenderår i sänder. Dessutom kan centralstyrelsen också tillsätta andra beredningsutskott och kommittéer. Under 2020 hade SLC följande utskott:

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder frågor för styrelsen. Utskottet sammanträdde inte under det gångna året.

Utskottets sammansättning: ordförande Mats Nylund (SLC), Tomas Långgård (ÖSP), Thomas Antas (SLC Nyland), Mickel Nyström (SLC Åboland), sekreterare Jonas Laxåback.

Finansrådet

Finansrådet fungerar som konsulterande sakkunnigorgan i viktigare finansiella frågor. Finansrådet sammanträdde till sex protokollförda möten.

Utskottets sammansättning: ordförande Holger Falck (SLC Nyland), Mats Nylund (SLC), Jonas Laxåback (SLC), Håkan Fagerström (SLC Nyland), Peter Storsjö (SLC Nyland), sekreterare Gunilla Johansson.

Ekoutskottet

Ekoutskottet sammanträdde två gånger under året. SLC:s och förbundens ekoutskott samlades till ett gemensamt möte den 1 oktober.

Intresset för ekologisk odling fortsatte att öka och andelen ekologisk odlingsareal

inklusive areal i övergångsskede ökade till 14,1 procent 2020.

SLC och övriga ekoaktörer diskutera- de CAP2027 beredningen ur ekosektorns synvinkel med jord-och skogsbruksministeriets tjänstemän på en distansträff som ordnades den 4 juni. SLC och MTK framförde ekoproducenternas önskemål gällande kommande programperiod och ekoinstruktionerna i fortsättningen.

Uppdateringen av nationella ekoprogrammet körde igång. SLC:s och förbundens ekoutskottsmedlemmar framförde hälsningar till programuppdateringen i samband med det gemensamma mötet i oktober. Ett pressmeddelande om ekomärket utarbetades på initiativ av mötesdeltagarna. Genomförandet av den nya ekoförordningen sköts framåt med ett år på grund av förseningar i beredningen orsakade av coronapandemin.

SLC deltog i ProLuomus kampanj ”Eko - ett bra tecken” och i projektet EkoNu 3.0.

Utskottets sammansättning: Ordförande Steve Nyholm (ÖSP), Mathias Weckström (SLC Nyland), Jan-Erik Karlsson (SLC Åboland), Niclas Mörn (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Företagarutskottet

Företagarutskottet sammanträdde en gång under året. På mötet som hölls i november deltog Yrkeshögskolan Novias representanter Gun Karell och Lars Fridfors som presenterade planerna om en ny utbildningshelhet om gårdsförvaltning och driftsledning med hopp om feedback. Avsikten är att utbildningen skall betjäna

och fungera kompetenshöjande speciellt för den utländska arbetskraften på gårdarna. Utskottet framförde sina synpunkter på utbildningen som beaktades på ett positivt sätt i den fortsatta planeringen.

Bjarne Westerlund, SLC:s medlem i CAP-beredningsgruppen för landsbygdsfrågor, presenterade beredningen gällande den nationella CAP-planen och landsbygdsutvecklingsfrågor. Aktuellt var bland annat: avgränsningen av landsbygdsområden/stad, tyngdpunkten i fördelningen av stöden, skall även medelstora företag stödas eller endast mikro- och småföretag, stödfördelningen mellan NTM-centralerna och/eller Leader, hur mycket skall det satsas på bredbandsinvesteringar och förenkling av byråkratin. Utskottet diskuterade landsbygdsutvecklingsfrågorna i kommande CAP.

Utskottet behandlade också EU:s så kallade UTP-direktiv (Unfair Trading Practices) som kommer att stifta om 30 dagars minimibetalningstid från november 2021. Speciellt inom sockerbetsodling och odling av stärkelsepotatis var odlarna oroliga på vilket sätt detta kommer att påverka tidigare avtalade betalningsarrangemang och skatteplaneringen på gårdarna.

Utskottets sammansättning: ordförande Stefan Saaristo (ÖSP), Lotta Storfors (ÖSP), Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Thomas Lindroth (SLC), Bjarne Gröning (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF), sekreterare Rikard Korkman.

Köttutskottet

Köttutskottet har under året sammankommit två gånger. Utskottet har följt

med beredningen av den kommande gemensamma jordbrukspolitikerna och diskuterat hur husdjurssektorn behandlas i media, speciellt det inslag som Spotlight presenterat. Utskottet har även diskuterat prisutvecklingen och initierat till att ett öppet brev riktas livsmedelsombudsman Olli Wikberg gällande prisutvecklingen och den allmänna eftersläpning som finns i de finländska producentpriserna jämfört med de mellaneuropeiska. Under Corona pandemin har prisutvecklingen i EU varit positiv medan handeln i Finland lyckats hålla prisutvecklingen tillbaka. Samtidigt har man läst i press att handeln kunnat öka försäljningen av livsmedel tack vare pandemin. I och med pandemin har restauranger och andra bespisningsinrättningar varit stängda vilket påverkat efterfrågan på värdedelar.

Utskottet har tagit del av den diskussion som förts i arbetsgruppen för fri grisning vilket Jord och skogsbruksministeriet tillsatt. Denna arbetsgrupp var en del av det beslut som togs i samband med regeringsförhandlingarna då linjerna för lagen om djurens välbefinnande drogs i regeringsförhandlingarna. Arbetsgruppens slutsats är att man utgår ifrån den byggnadspraxis som funnits då det gäller suggorna utrymmeskrav och stöder övergången till fri grisning via investeringsstöd och stödet till djurens välmående. Utskottet har även diskuterat salmonella och ersättningarna för saneringarna och stött arbetet med en salmonellafond.

Vice verksamhetsledare Olli Ruoho på ETT har även deltagit i utskottets möte och berättat om det utvecklingsarbete som

skett inom Naseva och Sikava. Båda programmen är en starkare del av producentlagens grundkrav.

Utskottet har även tagit del av beredningen av upplägget för avbytarverksamheten i framtiden.

Utskottets sammansättning: ordförande Jonny Kronqvist (ÖSP), Tomas Långgård (ÖSP), Johan Snickars (ÖSP), Guy Broman (SLC Nyland), Thomas Johansson (SLC Åboland), Fredrik Söderlund (ÅPF), sekreterare Jonas Laxåback.

Miljö- och markpolitiska utskottet

Miljö- och markpolitiska utskottet sammanträdde två gånger under 2020. Utskottet har behandlat de två gemensamma program som SLC gjort upp tillsammans med MTK. Programmen lanserades under 2020. Det ena programmet berör vatten och lantbruksverksamhet och den andra är en färdplan gällande lantbruket och klimatet. Utskottet har också behandlat aktuella lagstiftningsfrågor som markanvändnings- och bygglagen, naturvårdslagen och inlösningslagen. Landskapsplaneringen har diskuterats i utskottet i och med beredningen har varit aktuell i Nyland och Österbotten. Speciellt har Nylands landskapsplan och de skyddsområden som tagits med i planen diskuterats.

Utskottet har även utarbetat en ny guide gällande vindkraften.

Utskottets sammansättning: Ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Fagerström Håkan (SLC Nyland), Mara Bjarne (ÖSP), Nyman Johanna (ÖSP), Jansson Anders (ÅPF), Johansson Andreas (SLC Åboland), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Mjölksamarbetsgruppen

Mjölksamarbetsgruppen har haft två möten under året. Samarbetsgruppen har diskuterat beredningen av den kommande jordbrukspolitiken på sina möten. Samarbetsgruppen har även tagit del av den rapport som EU:s revisionsverk har gjort gällande de krisåtgärder EU och de medlemsländerna tog efter att Ryssland införde importstopp på livsmedel från EU. Samarbetsgruppen konstaterade att åtgärderna 2014–2016 till den ekonomiska omfattningen är långt från det ekonomiska bortfall marknadsförändringen hade på producentprisnivån i Finland. Effekterna av Ryssland embargo syns ännu i lönsamheten.

Samarbetsgruppen har även diskuterat ibruktagandet av e-märken och förhållit sig positiv till det förutsatt att de utlovade förändringarna i nötrelistret även verkställs. Gruppen har även diskuterat avbytarverksamheten och den förändringar som diskuteras i Social och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp för avbytarverksamheten. Åland har gällande avbytarverksamheten egen behörighet vilket betyder att upplägget avviker från systemet på fastlandet.

Utskottets sammansättning, ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö, (ÖSP), Mikael Åsvik (ÖSP), Kristian Westerholm (SLC Nyland), Sverker Blomberg (SLC Åboland), Carina Eriksson (ÅPF), sakkunnig Mats Nylund (SLC), sekreterare Jonas Laxåback.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet sammankom till två möten, båda under slutet av året. I och med att organisationen under corona-

pandemin inför regelbundna veckomöten har behovet av regelrätta utskottsmöten minskat. Det är även mer ändamålsenligt att organisationsutskottet behandlar frågor av mer strategisk, långsiktig karaktär.

Utskottet har diskuterat och koordinerar ärenden och verksamhet mellan centralförbundet och producentförbunden, bl.a. olika kampanjer, evenemang och andra gemensamma

frågor. Aktuella frågor för organisationsutskottet under 2020 var SLC:s podd Framtidsodlarna, SLC:s 75-års jubileum med kongress som planeras till december 2021, SLC:s kommunalvalskampanj samt information om medlemsavgiftsarbetsgruppens arbete.

Utskottets sammansättning: ordförande Helena Fabritius (SLC Åboland), Fredrik Grannas (ÖSP), Susanne West (ÖSP), Gunilla Grönholm (SLC Nyland), Bjarne Westerlund (SLC Nyland), Sue Holmström (ÅPF), sekreterare Mia Wikström. Till utskottets möten har även kallats SLC:s ordförande, verksamhetsledare, skogsombudsman och ombudsman för ungdomsfrågor.

Potatisutskottet

Potatisutskottet sammanträdde två gånger under 2020. Potatisutskottet i ÖSP och SLC ordnade ett gemensamt möte under året.

Potatisodlarna som levererade varor till storköken och restauranger drabbades av åtgärderna för att minska spridningen av coronaviruset. Efterfrågan på skalad och förkokt potatis förväntades minska med 50–80 procent under våren 2020. Packerier och skalerier som levererade till storkök och restauranger hade stora problem med åtgången av potatis under våren. Packerier som levererade till butiker noterade en liten ökning i efterfrågan.

Den 12 februari ordnade SLC i samarbete med MTK en potatiskryssning för odlare med temat ”Greppa potatismarkanden”. Kryssningen fokuserade på producentorganisationer inom potatissektorn. SLC deltog i projektet ”Potkua Perunalle” i samarbete med bl.a. ELO-stiftelsen och Yrkeshögskolan Laurea. SLC deltog i PAYR:s samarbetsprojektet #potatis365 för att lyfta fram fördelarna med konsumtion av potatis.

ÖSP:s och SLC:s potatisutskott höll ett gemensamt möte under sommaren.

Utskottets sammansättning: Ordförande Kaj Hemberg (ÖSP), Sören Lawast (ÖSP), Björn Lindström (SLC Nyland), Roger Lindroos (SLC Nyland), Peter Karlgren (SLC Åboland), Jonas Lundberg (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Skatteutskottet

Utskottet sammanträdde inte under året.

Utskottets sammansättning: ordförande Magnus Grönholm (SLC Nyland), Nina Hoxell (ÖSP), Johannes Nylund (ÖSP), Swanson-Uggeldahl Margita (SLC Åboland), Anna Südhoff (ÅPF), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Skogsutskottet

Skogsutskottet sammanträdde två gånger under året. Första mötet hölls i juni och det andra i oktober. Små förändringar hade skett i utskottet eftersom Niclas Sjöskog ersatte Stefan Thölix som ny utskottsordförande och Viktor Harvio började som ny sekreterare i stället för Anders Portin.

Utskottets sammansättning: ordförande Niclas Sjöskog (ÖSP), Anders Lilland (ÖSP), Gösta Lundström (SLC Nyland), David Lundström (SLC Åboland), Kenneth Påhls (svf Öb), Jan-Erik Ravals, (svf Öb), Otto von Frenckell (Svf Södra Skogsreviret), Johan Hermansson (sakkunnig, Svf Åboland), Jan Salmén (svf Åland), sakkunnig Mats Nylund (SLC), sekreterare Viktor Harvio.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har sammanträtt två gånger under året. Utskottet har fått ta del av beredningen gällande avbytarverksam-

heten som letts av social- och hälsovårdsministeriet. Utskottet konstaterar att den så kallade LPA-modellen är den modell som möjliggör en mer rättvis behandling av jordbrukare, och är att föredra på hela SLC:s område. Utskottet ansåg att LPA har den erfarenhet och sakkunskap som krävs. Det är också viktigt att beakta att det finns kommuner med både kunskaper och vilja att sköta avbytarverksamheten.

Utskottet har även diskuterat stödper-sonsnätverket och LPA:s service.

Utskottets sammansättning: ordförande Tommy Ehrs (ÖSP), Mårten Strandvall (ÖSP), Johanna Wasström (SLC Nyland), Anette Blomberg (SLC Åboland), Hannah Nordberg (ÅPF), Mats Nylund (SLC), sekreterare Mikaela Strömberg-Schalin.

Sockerbetsutskottet

Utskottet sammanträdde tre gånger under året. Sebastian Sohlberg representerade SLC i sockerbetsförhandlingsgruppen. Arbetet i EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker fortsatte och SLC-medlemmen Erik Perklén deltog som utsedd representant för CEJA i observatoriet.

Branschavtalet undertecknades på hösten 2020. Avtalet innehåller möjlighet för odlaren att teckna ett- eller treåriga avtal. Förutom grundpris har odlaren möjlighet till pristillägg via sockerhalt, renhet, stukning, sen leverans, personlig arealutökning, kollektiva mängdmål samt den nya ersättningen för betschnitzeln.

Coronapandemin drabbade hårt sockermarknaderna i början av året. I mars 2020 sjönk det globala vitsockerpriset med en fjärdedel. På grund av pandemin

förverkligades betningen av utsädet till finländska odlare på annat håll än åren innan, vilket ledde till ökade växtskyddsbehov i betodlingen.

På initiativ av producentförbunden påbörjades en utredning över möjligheterna att återuppta kommersiell odling av sockerbetor på Åland.

För att lyfta sockerbetsodling som en alternativ gröda bland jordbrukarkåren ordnade SLC två livesända sockerbetsfältvandringar via Instagram under växtsäsongen och skapade en Sockerbetsodling-grupp på Facebook för svenskspråkiga odlingsintresserade.

Utskottets sammansättning: Ordförande Sebastian Sohlberg (SLC Nyland), Henrik Kevin (SLC Nyland), Fredrik Ström (ÖSP), Claus Blomberg (SLC Åboland), Tom Jansson (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

Spannmålsutskottet

Spannmålsutskottet sammanträdde två gånger under året och behandlade bland annat följande frågor.

Intresset för odling av oljeväxter var lågt under året i alla regioner. Prisutvecklingen har inte heller varit gynnsam. Situationen är oroväckande med tanke på framtiden med odlingsarealer på dryga 30 000 hektar totalt när det inhemska behovet och förädlingskapaciteten är betydligt större. I början av året startades Rybsraps 2025-projektet med bland andra SLC som initiativtagare. Projektet drivs av Proagria Keskusten liitto. Målsättningen är att höja medelskördarna för rybs och raps och förbättra lönsamheten. Projektet vill öka

Foto: Mia Wikström

I SLC:s livesända sockerbetsfältvandring medverkade utskottsordförande Sebastian Sohlberg och Sakari Malmilehto, forskare vid Sockerbetsforskningscentralen.

intresset för oljeväxtodlingen genom bland annat odlingsförsök och topputbildning.

Under året slöts ett nytt treårigt TOS- (gårdens eget utsäde) avtal med utsädeshandlarnas förening. Från SLC:s sida deltog i förhandlingarna spannmålsutskottets ordförande Bengt Nyman och ombudsman Rikard Korkman. Avgiftens nivå för spannmål stiger från 4,60 €/ha under tre år enligt följande: 4,90 €/ha, 5,10 €/ha och 5,30 €/ha. Samtidigt genomförs förändringar i Vipu-systemet som effektiviserar indrivningen av den överenskomna avgiften.

Som en del av avtalet skapas ett tätare samarbete mellan odlarna och växtförädlingen med årliga träffar också under avtalsperioden.

Utskottets nyländska representanter berättade att SLC Nyland under skördeperioden hade uppmärksammat Viljajas ledning, VD Pasi Lähdetie, om problemen med mottagningskapaciteten i Lovisa för den inhemska skörden till följd av den ryska transitotrafiken genom Finland. På grund av detta har prisnivån under skördesäsongen varit lägre i Lovisa jämfört med övriga exporthamnar, vilket drabbat odlarna främst i östra Nyland.

Utskottet tog också del MTK:s och SLC:s klimatvägkarta som lanserades på sommaren och utkastet till MTK:s och SLC:s vattenprogram som publicerades på hösten. Reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken samt genomgång av spannmålsmarknaden har även behandlats på varje möte.

Utskottets sammansättning: ordförande Bengt Nyman (SLC Nyland), Martin Edman (ÖSP), Bengt Eklund (ÖSP), Kim Forsman (SLC Nyland), Thomas Lindholm (SLC Nyland), Peter Lindström (SLC Åboland), Lars-Johan Mattsson (ÅPF), sekreterare Rikard Korkman.

Trädgårdsutskottet

SLC:s trädgårdsutskott sammanträdde två gånger under året. Båda utskottsmötena hölls på distans på grund av pandemin och den planerade studieresan till Österbotten sköts fram.

SLC:s trädgårdsombudsman Susanne West har fungerat som verksamhetsledare för ÖSP och Johanna Smith har skött trädgårdsombudsmannens arbetsuppgifter under året.

SLC har genom tätt samarbete med MTK, jord- och skogsbruksministeriet samt andra närstående organisationer och myndigheter, försökt påverka och driva

En fråga som trädgårdsutskottet speciellt har arbetat med är att trygga tillgången till säsongsarbetskraft för våra trädgårdsföretag.

frågor som är viktiga för våra medlemmar. Trädgårdssektorn har liksom alla andra sektorer påverkats av pandemin och mycket fokus har varit på förebyggande och återhämtande åtgärder till följd av pandemin.

En fråga som utskottet speciellt har arbetat med är att trygga tillgången till säsongsarbetskraft för våra trädgårdsföretag. Frågor om Finlands beredskap och självförsörjningsgrad samt tillgången på förnödenheter och plantmaterial har också aktualiserats i samband med pandemin.

Andra frågor som behandlats under verksamhetsåret är den kommande programperioden, nationella stöden, energibeskattningen, torvanvändningen och marknadsföringen av våra produkter.

SLC har bidragit med privatfinansiering i Trädgårdsförbundets projekt ”Tag GlobalG.A.P. effektivt i bruk” och trädgårdsombudsmannen har varit medlem i projektets styrgrupp. Ombudsmannen har också suttit med som sakkunnig i advisory board för töitäsuomesta.fi.

Utskottets sammansättning: ordförande Mikael Lundell (ÅPF), Christer Finne (ÖSP), Stefan Skullbacka (ÖSP), Johanna Smith (ÖSP), Kaijus Ahlberg (SLC Nyland), Anders Ekholm (SLC Åboland), sekreterare Johanna Smith.

Ungdomsutskottet

SLC:s ungdomsutskott sammanträdde tre gånger under år 2020. SLC:s ungdomsutskott och MTK Maaseutunuoret ordnade ett gemensamt möte den 23 november.

Den 24–25 januari deltog SLC i lärarnas yrkesmessa Educa i Helsingfors mässcentrum. I samarbete med Finlands svenska 4H ordnades en föreläsning ”Klimathopp med hållbara val” på scenen i mässavdelningen ”Svenska hörnan”. Dryga 40 personer deltog i föreläsningen. SLC delade ut Inhemsk Mat från jord till bord-skolmaterial och delade monter med Marthaförbundet och Fs4H.

I februari utsågs utsädesodlaren Samuel Jussila från Janakkala till vinnare i tävlingen Unga producenters mästare 2020. Mästerskapstävlingen ordnades i samarbete med MTK för att hitta en ung företagare som är innovativ föregångare och driver en hållbar och marknadsinriktad lantbruksverksamhet. Åtta personer deltog i tävlingen. Vinnaren deltog i tävlingen på EU-nivå som ordnades i december 2020 på distans i samband med Young Farmers’ Conference med European People’s Party-partiet som arrangör.

SLC:s ungdomsutskott och MTK Maaseutunuoret diskuterade med jord- och skogsbruksministeriets tjänstemän om unga producenter och beredningen av CAP2027 under en distansträff som ordnades den 23 april. De unga producenterna presenterade sin framtidsvision om lantbruket för ministeriets tjänstemän. De unga producenterna har varit representerade i CAP2027-beredningsgruppernas arbete via MTK Maaseutunuoret.

SLC:s och MTK:s unga producenter träffade jord- och skogsbruksminister Jari Leppä via ett distansmöte den 9 december. De unga producenterna diskuterade avträdelsestödet, beredningen av CAP2027,

nordiskt samarbete och den negativa diskussionsatmosfären om lantbruk i samhället.

Utskottets sammansättning: Ordförande Joel Rappe (SLC Nyland), Kim Ekström (SLC Åboland), Sören Stenroos (ÖSP), Christoffer Ingo (ÖSP), Christian Påvals (ÅPF) och sekreterare Annika Öhberg.

LF:s läsarråd

LF:s läsarråd samlades inte under coronåret 2020.

Utskottets sammansättning, ordförande Thomas Antas (SLC Nyland), Rosmarie Finne (ÖSP), Tom Jungerstam (ÖSP), Bengt Nyman (SLC Nyland), Charlotta Björklöf (SLC Åboland), Jan Alm (ÅPF), Christoffer Hällfors (Svf Södra Skogsrevi-ret), sekreterare Staffan Pehrman.

Revisorer och verksamhetsgranskare

CGR-revisor Mikael Söderlund fungerade som revisor under 2020. Lantbrukare Sune Eliasson och diplomekonom Bo Linde fungerade som verksamhetsgranskare. Agronom Thomas Alm, merkant Ulla Eriksson och agrolog Cay Blomberg fungerade som suppleanter.

Beviljande av förtjänsttecken

Med anledning av Finlands självständighetsdag har republikens president på ansökan av SLC förlänat följande förtjänsttecken:

Agronom Trygve Sundblom från Geta, Åland, har förlänats Riddartecknet av Finlands Lejons orden. ÖSP:s förbundsordförande, lantbruksföretagare Tomas Långgård från Malax samt lantbrukare Anders Wasström från Raseborg har förlänats Förtjänstkorset av Finlands Vita ros orden. Jordbrukare Matts Samulin från Pedersöre samt jordbrukare Mikael Åsvik från Kronoby har förlänats Förtjänstkorset av Finlands Lejons orden.

SLC:s produktansvars- och olycksfallsförsäkring

Medlemmar i SLC:s producentförbund har en produktansvarsförsäkring via Fennia som ingår i den medlemsavgift som årligen inbetalas till organisationen. Under år 2020 finns det inga registrerade skadefall vad gäller produktansvarsförsäkringen. När det gäller olycksfallsförsäkringen finns uppgifterna om skadefall inte tillgängliga för 2020 på grund av förändringar i Fennias försäkringssystem.

SLC:s representation

MTK:s skogsdirektion	Mats Nylund
MTK:s utskott för åkergrödor	Bengt Nyman
MTK:s utskott för specialgrödor	Johanna Smith
MTK:s utskott för kött	Tomas Långgård
MTK:s utskott för mjölk	Niclas Sjöskog
MTK:s utskott för näringspolitik och företag	Thomas Lindroth
MTK:s utskott för kompetens och välmående	Mats Wikner
MTK:s utskott för miljö och mark	Thomas Antas
MTK:s nätverk, olje- och proteingrödor	Kim Forsman, Martin Edman
MTK:s nätverk, utsäde	Thomas Lindholm
MTK:s nätverk, malkorn	Peter Lindström, Tom Pehkonen
MTK:s nätverk, sockerbeta	Sebastian Sohlberg
MTK:s nätverk, potatis	Kaj Hemberg, Sören Lawast
MTK:s nätverk, stärkelsepotatis	Kjell Nyström
MTK:s nätverk, trädgård	Johanna Smith, Paul-Mårten Sjölund
MTK:s nätverk, nöt	Johan Snickars
MTK:s nätverk, får	Emmi Nurmi, Christer Ollqvist
MTK:s nätverk, svin	Tomas Långgård, Jonny Kronqvist
MTK:s nätverk, fjäderfä	Kristian Bengts
MTK:s nätverk, ägg	Tobias Dahlblom, Robert Kuuttinen
MTK:s nätverk, ekologisk produktion	Steve Nyholm, Mathias Weckström
JSM:s nationella stödförhandlare	Mats Nylund, Thomas Antas, Jonas Laxåback
JSM:s beredningsgrupp för nationella jordbruksstöden	Jonas Laxåback
Livsmedelsverkets samarbetsgrupp för verkställande av jordbruksstöden	Jonas Laxåback
JSM:s delegation för produktionsdjurens välmående	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Jonas Laxåback

JSM:s arbetsgrupp för hållbar användning av växtskyddsmedel (NAP)	Rikard Korkman
JSM:s EU-sektion för jordbruks- och livsmedelsfrågor	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 strategiarbetsgrupp	Mats Nylund, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för jordbruksstöden	Jonas Laxåback, suppl. Rikard Korkman
JSM:s CAP2027 arbetsgrupp för marknadsåtgärder	Rikard Korkman, suppl. Jonas Laxåback
JSM:s arbetsgrupp CAP2027 för landsbygdsutveckling	Bjarne Westerlund, suppleant Annika Öhberg
JSM:s växtskyddsdelegation	Rikard Korkman, suppl. Kim Männikkö
JSM:s växtskyddsmedelsdelegation	Rikard Korkman, suppl. Kim Männikkö
JSM:s växtsortnämnd	Kim Forsman, suppl. Rikard Korkman
JSM:s genresursdelegation	Rikard Korkman
JSM:s rådgivningsdelegation	suppl. Anders Rosengren
Rådet för landsbygdspolitik	Rikard Korkman
MM, Helmi- livsmiljöprogrammets styrgrupp	Mikaela Strömberg-Schalin/ Viktor Harvio
MM:s arbetsgrupp för ersättande av skador förorsakade av fridlysta fåglar (RauLaKo)	Mikaela Strömberg-Schalin, suppl. Johanna Nyman
SHM:s enhet för landsbygdsnäringsar	Mikaela Strömberg-Schalin
SHM:s arbetsgrupp för utvecklande av lantbruksavbytarverksamhetens förvaltningsmodeller	Mats Nylund, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
JM:s styrgrupp för revidering av inlösningslagen	Mikaela Strömberg-Schalin
Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR	suppl. Rikard Korkman
Centralskattenämnden	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Nylands skattenämnd	suppl. Mikaela Strömberg-Schalin

UM:s sektion för EU/WTO-frågor	Jonas Laxåback
ETU, djurhälsovårdens ledningsgrupp	Kristian Westerholm
ETT, SIKAVA-arbetsgrupp	Christer Storfors
ETT, NASEVA-arbetsgrupp	Ola Sandberg
Direktionen för gårdsbrukets utvecklingsfond	Jonas Laxåback
Svenska lantbrukssällskapens förbund, styrelsen	suppl. Mats Nylund
ANM:s delegation för konsumentärenden	Jonas Laxåback, suppl. Mia Wikström
Styrgruppen för LumoVesi-projektet (Luke)	Rikard Korkman
Styrgruppen för Faktagaffeln	Mia Wikström
Styrgruppen för EMBLA	Mia Wikström
Projektgruppen för Köp av bonden-dagen	Mia Wikström
Projektgruppen för Öppna ekogårdar på Naturens dag	Mia Wikström
Föreningen Matinformation r.f., styrelsen	Jonas Laxåback
Pensionsskyddscentralens representantskap	Mats Nylund, suppl. Mikaela Strömberg-Schalin
Apetit, förvaltningsrådet	Jonas Laxåback
Raisio Abp, förvaltningsrådet	vice ordf. Holger Falck
Polar Oats, styrelsen	ordf. Rikard Korkman
ProLuomu, styrelsen	suppl. Annika Öhberg
Pölyhyöty-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
Vilkas-projektets styrgrupp	Rikard Korkman
LPA:s styrelse	Mats Nylund, suppl. Johanna Nyman
LPA:s delegation	Thomas Antas, suppl. Birgitta Eriksson-Paulson
LPA:s ersättningsnämnd	Jonas Laxåback
LPA:s konsultativa kommission för avbytarärenden	Tommy Ehrns
LPA, övervakarna av prövningsverksamheten	Mats Nylund

FPA:s delegation	Mikaela Strömberg-Schalin
Besvärnämnden för olycksfallsärenden	Mikaela Strömberg-Schalin
Styrgruppen för landsbygdens stödpersonnätverk	Mia Wikström
Försäkringsdomstolens sektion för pensions- och olycksfallsärenden	suppl. Rikard Korkman
Inhemska trädgårdsprodukter r.f., styrelsen	Johanna Smith
Töitä Suomesta Oy, advisory board	Johanna Smith
Trädgårdsförbundet, Tag GlobalG.A.P. effektivt i bruk, projektets styrgrupp	Johanna Smith
Jordägarnas värderingscentral, styrelsen	Thomas Antas
Walter Ehrströms stiftelse, styrelsen	Mats Nylund
Finlands avdelning av NBC	Vice ordf. Mats Nylund, medlem Annika Öhberg
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development FFD, styrelsen	Mats Nylund
Helcom, Pressure-arbetsgruppen	Rikard Korkman
Stödgruppen för husdjursombudsmannen i Bryssel	Jonas Laxåback
COPA:s presidium	Mats Nylund
COPA-COGECA:s arbetsgrupper:	
– Flowers and Plants	Susanne West
EU:s rådgivande kommitté, trädgård	Susanne West
SLC:s representant i CEJA	Joel Rappe

EU-kommissionens marknadsobservatorium för socker	Erik Perklén
EU-kommissionens marknadsobservatorium för frukt och grönsaker, undergrupp tomater	Jonathan Nordberg
JSM:s Internationella skogs nätverk	Viktor Harvio (suppleant Mats Nylund)
MTK, puukaupattiimi	Viktor Harvio
Nationella IPBES-arbetsgruppen	Viktor Harvio, suppl. Annika Öhberg
PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf, styrelsen	suppl. Viktor Harvio
Standardgruppen för revision av den finländska PEFC-standarden, certifieringsområdet i södra Finland	Viktor Harvio
Uppföljningsgruppen för METSO-programmet	Nina Långstedt
Virkeshandelsgruppen, SVFS	Anders Portin
Landskapens skogsråd, Nyland	Robert Andersson, suppl. Anders Wasström
Landskapens skogsråd, Österbotten	Anders Lillandt, suppl. Tomas Långgård Jan Slotte, suppl. Kenneth Påhls Mats Nylund
Landskapens skogsråd, Sydvästra Finland	Reijo Haapa, suppl. Magdalena Ek
Västra skogscertifieringskommittén	Viktor Harvio

Anställda vid SLC och Landsbygdens Folk

SLC:

Position	Namn, titel	Anställd
Verksamhetsledare	Jonas Laxåback, agronom AFM	1.9.2010
Ombudsman (deltid)	Rikard Korkman, AFM	1.10.1997
Jurist	Mikaela Strömberg-Schalin, JK	9.10.2012
Kommunikationschef	Mia Wikström, PM	1.8.2008
Kommunikatör	Andrea Bergman, MA	1.1.2009
Ombudsman	Annika Öhberg, AFM	1.11.2013
Skogsombudsman	Viktor Harvio, forstmästare	20.4.2020
Förbundsökonom	Gunilla Johansson, stud.merk.	1.1.1990
Administrativ assistent	Margita Törnroth, stud. merk.	1.1.2018
Projektanställd, Farmers Grain Export	Jukka Peltola	1.2.2018

SLC:s trädgårdsbevakning har genomförts som köptjänst och har skötts av Johanna Smith, då trädgårdsombudsman Susanne West vikarierat som ÖSP:s verksamhetsledare.

Viktor Harvio tillträdde som SLC:s skogsombudsman den 1 april 2020.

Foto: Aktivbild

Landsbygdens Folk:

Position	Namn	Anställd
Chefredaktör	Michael Godtfredsen	16.5.2008–31.8.2020 Redaktör 1.9.1999– 15.4.2008
Chefredaktör	Staffan Pehrman (f.d. Björkell)	1.3.2020 Redaktör 1.4.2018– 29.2.2020
Redaktionssekreterare	Mikael Lampén	1.9.1999
Redaktör	Christoffer Thomasfolk	9.5.2011
Redaktör	Andrea Bergman	1.1.2009
Redaktör	Nina Colliander-Nyman	1.10.2013
Key Account Manager	Jarmo Lampola	9.12.2019
Annonsssekreterare	Kiiku Behm-Ikäläinen	21.11.2001

Staffan Pehrman tillträdde som LF:s chefredaktör den 1 mars 2020.

Foto: Mia Wikström

Foto: Mia Wikström

Renovering av SLC-kansliet

Under våren 2020 genomgick SLC-kansliets utrymmen på Fredriksgatan 61 ett ansiktslyft genom den ytrenovering som genomfördes i kansliets utrymmen.

Sedan juni 2020 syns SLC även i gatubilden på Fredriksgatan.

Kansliets mötesrum uppdaterades med ny mötesteknik.

Foto: Margita Törnroth

Foto: Mia Wikström

Trots coronapandemin kunde enskilda mindre möten och träffar hållas fysiskt för att sköta intressebevakningen och kontakten till centrala beslutsfattare. Bland annat träffade SLC:s ordförande Mats Nylund och verksamhetsledare Jonas Laxåback ministern för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist och specialmedarbetare Anders Portin.

Coronapandemins inverkan på SLC

Med anledning av coronapandemin och den finländska regeringens och myndigheternas åtgärder för att minska smittspridningen i landet uppmanade även SLC personalen att utföra sitt arbete på distans från och med den 13 mars 2020. Rekommendationen om distansarbete förlängdes under året i enlighet med de finländska rekommendationerna och i praktiken fortsatte SLC:s personal i huvudsak att arbeta på distans under resten av året.

SLC riktar ett stort tack till personalen som smidigt övergick till att sköta sitt arbete och organisationens intressebevakning på distans samtidigt som hela organisationen i sin verksamhet även tog ett brett digitalt språng. Trots de avvikande omständigheterna som drabbade hela

det finländska samhället har SLC kunnat bedriva en aktiv intressebevakningsverksamhet och fullfölja sitt uppdrag.

När det gäller organisationens olika möten följde SLC de gällande rekommendationerna så att möten hölls på distans, i första hand via videokonferenstjänster. I början av hösten övergick även SLC till att använda plattformen Microsoft Teams för videomöten.

Coronavirusets framfart påverkade SLC:s intressebevakning

Förutom att coronapandemin satte sitt spår på lantbrukets stödfrågor engagerade sig SLC, särskilt under våren 2020, även i frågan om tillgången till arbetskraft inom lantbruket då myndigheterna på grund av coronaläget var tvungna att begränsa antalet utländska säsongarbetare på gårdar. I samarbete med MTK genomfördes i mars

en elektronisk enkät till medlemskåren, bl.a. för att kartlägga behovet av säsongsarbetskraft och för att ge stöd åt de politiska beslutsfattarna i frågan. Även jord- och skogsbruksministeriet genomförde i april i brådskande ordning en webbenkät till företag inom jord- och skogsbrukssektorn avsedd för arbetsgivare som ville anställa utländsk säsongsarbetskraft. Enkäten låg som grund för vilken arbetskraft som fick komma in i landet senare under våren.

I samarbete mellan MTK, SLC, Handelsträdgårdsförbundet, Frukt- och bärödlarnas förbund samt Finlands Fiskodlarförbund genomfördes i slutet av mars en enkät för att kartlägga försörjningsberedskapens lägesbild inom primärproduktionens olika produktionsinriktningar. Inom primärnäringarna var tillgången till säsongsarbetskraft det största orosmomentet. Företagarna oroade sig också över tillgången till skyddshandskar och andningsskydd och över tillgången till växtskyddsmedel och kemikalier. Oro fanns även över tillgången till reservdelar för traktorer och maskiner på grund av den försvårade flygfrakten, samt över företagets försämrade ekonomi och finansiering.

När motsvarande enkät upprepades i maj ansåg 60 % av gårdarna som besvarade enkäten att coronapandemin hade försämrat tillgången till produktionsinsatser eller påverkat produktionen på gården. Framför allt hade det varit svårare att få tag på andningsskydd och skyddshandskar samt säsongsarbetskraft. Dessutom hade dataförbindelserna överbelastats och den finansiella situationen försämrats. Det fanns också fördröjningar i leveransen

av reservdelar till maskiner. Tillgången till grundläggande produktionsinsatser upplevdes däremot ha varit god. Endast ett par procent av de tillfrågade nämnde att de märkt av en försämrad tillgång till utsäde, gödsel och foder.

Då gränsen till Nyland och de övriga delarna av Finland stängdes i slutet av mars gjorde MTK och SLC upp en intygsmall genom vilken lokalavdelningar kunde intyga att en medlem hade oundgängligt rörlighetsbehov mellan Nyland och övriga Finland för att kunna idka sin företags- och näringsverksamhet trots den begränsade trafiken mellan områdena. Avsikten med det skriftliga intyget var att göra gränskontrollerna smidigare och underlätta polismyndigheternas bedömning om huruvida gränsöverskridningen var motiverad.

Under andra halvan av juni genomförde SLC och MTK en webbundersökning om hur odlingssäsongen framskridit i Finland. Största delen av jordbrukarna som svarade på enkäten (82 %) ansåg att gårdens totala produktionsvolym hållits normal trots den exceptionella våren. Mer än hälften av de tillfrågade svarade att gårdens ekonomiska situation var normal, men även en betydande andel (32 %) ansåg att gårdens ekonomiska situation var något sämre än vanligt.

Trots att coronapandemin på många sätt var en prövning för livsmedelskedjan och enskilda företag, lyckades den finländska livsmedelsförsörjningen under våren snabbt anpassa sig till den förändrade vardagen och hålla hjulen i rullning och förse finländarna med mat.

Jordbrukspolitiska frågor

Finländska jordbruket klarade coronapandemin förhållandevis väl

De första signalerna om en mer omfattande pandemi kallad Covid-19 började komma fram i början av år 2020. I början av mars började Covid-19 fallen att kraftigt växa i Finland och i närliggande länder. Regeringen beslöt i mars att införa undantagstillstånd i Finland och motsvarande åtgärder vidtogs även på annat håll.

Livsmedelsproduktion inklusive jordbruksproduktion definierades som väsentliga näringar och dessa gavs en specialstatus. På EU-nivå underströks att varornas fria rörlighet inte får försämrats, vilket även var viktig då det gäller tillgången till jordbrukets förnödenheter och reservdelar. EU underströk betydelsen av dessa gröna korridorer där ländernas inreserestriktioner inte fick påverka varutransporterna. I samband med undantagstillståndet blev det även klart att Finland kommer att begränsa inresorna till landet på grund av smittorisken. Jordbrukssektorn gav en kvot på 1 500 säsongarbetare efter att antalet diskuterats med ansvariga ministerier. Antalet var betydligt lägre än behovet och de säsongarbetare som skulle ges tillträde i första hand var de som hade någon typ av arbetsledningsbefattning eller speciellt viktiga för ett jordbruk. Bland allmänheten fanns ett stort intresse för att arbeta på jordbruken och ersätta den utländska arbetskraften. Digitala plattformar byggdes upp kring detta. Plattformen Töitä Suomesta är

ett slutresultat av det stora arbetskraftsbehov som växte fram under våren. Gränsen för hur många säsongarbetare ändrade dock under våren vart efter pandemin kunde hållas tillbaka. Lagstiftningsvägen infördes ändringar i bl.a. avträdelsetöds-lagen för att underlätta för de som erhåller pension att arbeta inom lantbruket. Även den i landet varande utländska arbetskraften tilläts via lagändring byta bransch och stanna kvar längre i landet.

Jord- och skogsbruksministeriet förde förhandlingar med producenterna för att hitta politiska lösningar för att underlätta de marknadsstörningar som pandemin orsakat, samt andra lösningar. Redan i ett tidigt skede av beredningen lyftes behovet av att höja självförsörjningsgraden för protein- och oljeväxter. I förhandlingar beslöts att höja stödet till dessa grödor, finansieringen sköttes genom att göra förändringar i stödet till dikorna på C-området. I förhandlingarna diskuterades vidare behovet av riktade stödåtgärder till de produktionsgrenar som förlorat sin marknadskanal på grund av de restriktioner som slogs fast för restauranger och andra bespisningsinrättningar. Det var speciellt specialträdgårdproducenterna och potatissektorn som berördes. I inledningsskedet var det maximala stödet till primärproducenter och landsbygdsföretagare 10 000 euro. Beloppet höjdes senare till 80 000 euro som är mera i samma nivå som det motsvarande stöd som riktats till företagare. Stödet ersätter kostnaderna, inte de förlorande inkomsterna som pandemin inneburit för producenterna. Den som redan tidigare under senhösten 2019 berördes av coro-

napandemin var pälsnäringen som fick skjuta fram de traditionella auktionerna. Det fanns även en stor risk för att Covid-19 smittan kunde spridas via minkar. Detta ledde bland annat till att Danmark beslöt att avliva sina minkar. Även pälsnäringen beaktades i utformningen av det tillfälliga stödet till primärproducenter.

Överlag så klarade de finländska producenterna de utmaningar som coronapandemin innebar väl, tyvärr så förbättrades dock inte producentpriserna under året. I många andra EU-länder steg producentpriserna som en följd av en bättre försäljning i dagligvaruhandeln. Insikten av hur viktig en inhemsk produktion är växte även bland konsumenterna under året. Möjligheter till likviditetsslån gavs också under vårvintern för att underlätta pälsnäringen och jordbrukets ekonomiska situation.

EU:s framtidsbudget

I medlet av juli sammankom medlemsländernas företrädare i Bryssel och man diskuterade då EU:s framtidsbudget. Budgeten hade tidigare under året diskuterats på tidigare toppmöten men ärendet hade överskyggats av den ännu öppna Brexit-frågorna. Efter flera förhandlingsdagar i Bryssel uppnåddes ett förhandlingsresultat som för jordbrukssektorn innebar att stödanslagen mer eller mindre bibehölls på samma nivå som under tidigare finansieringsperiod. För Finland betyder beslutet med återhämtningspaketet för coronapandemin att stödsumman totalt steg med 6 %. Den stora beskärningen som tidigare riktats till landsbygdsutvecklingsanslagen återtog. För återhämtningsåtgärder för

de kommande två till tre åren gavs ett stödbelopp på 220 miljoner euro. Uppföljningskommittén för fastlandets landsbygdsutvecklingsprogram beslöt i slutet av året att rikta summan till miljöersättning, ekostöd, biogas och Råd2020. Även Åland fick ta del av återhämtningsanslagen och gjort även förändringar i sitt program. Finlands förhandlingstaktik i budgetdiskussionerna var sett ur det finländska jordbrukets perspektiv rätt. Beslutet om EU:s framtidsbudget vände även den nationella beredningen av CAP-strategin från en klar prioriteringsdiskussion till en mer bred diskussion om åtgärder.

Beredningen av stöduppgrörelsen för 2021

I och med att CAP2027 träder i kraft först 2023 så har man på EU-nivå beslutat om övergångsförordningar, vilket betyder att åren 2021 och 2022 är övergångsår då stöd villkoren är de samma som för pågående period men att anslagen för de hel- och delfinansierade stöden för denna övergångsperiod tas från den nya finansieringsperiodens anslag. Finland har även nationellt beslutat att inga stödförändringar görs under övergångsåren. Detta betydde att förändringsbehovet i det nationella stödet inte var så stort. De nationella anslagen i statsbudgeten för 2021 var även på nästan samma nivå som tidigare år, 335 miljoner euro. Av detta belopp reserveras 7,5 miljoner euro för kommande års behov.

I beredningen diskuterades coronapandemins effekter och JSM beslöt tillsammans med förhandlarna att öka anslaget till

transportersättningen för socker med 100 000 euro för skörden 2020. Ett annat beslut var att man gentemot Åland ville signalera att transportersättning för socker kommer att betalas om odlingen inleds på nytt sommaren 2021. För att garantera tillgången till finländskt socker även 2021 och 2022 höjs det produktionskopplade stödet från 2021 framåt. De förändringar som gjordes för oljevaxter och proteingrödor våren 2020 fortsätter även under 2021. Även för denna förhöjning var självförsörjningsgraden ett argument.

Nötköttproduktionens situation diskuterades också i förhandlingarna. Bristen på småkalvar har hela tiden vuxit och många uppfattade att Valios linjering om kontrakterade produktionsavtal ytterligare kommer att minska på kalvtillgången. Med anledning av detta beslöts att inga investeringsbeslut ges för utvidgning av slutuppfödning av nöt från och med hösten 2020. I förhandlingarna diskuterades behovet av att ändra viktclasserna för stöden till nötdjuren. En höjning av viktclasserna kan underlätta kalvbristsituationen. Förhandlingarna återkommer till dessa klasser under våren 2021.

Revidering av livsmedelsmarknadslagen

Regeringen reviderade under året livsmedelsmarknadslagen som trädde i kraft i början av 2019. Anledningen till detta var att UTP-direktivet som varje enskilt EU-medlemsland ska ta tillämpa. I och med att Finland redan hade lagstiftning gällande livsmedelsmarknaden inkluderades UTP-direktivet i den lagstiftningen.

Den nya lagstiftningen träder i kraft i november 2021.

UTP-direktivet innehöll flera områden och preciseringar som inte togs med i nuvarande livsmedelsmarknadslag. SLC:s uppfattning var att den nationella lagstiftningen blir bättre då UTP-direktivet implementeras i lagstiftningen. Lagen berör också i framtiden inkvarterings- och förplägnadsverksamheten. Preciseringarna gäller bland annat vad som kan anses vara oschyssta handelsmetoder. Med den nya lagstiftningen blir det klart att till exempel ”pakkojako” är en icke godkänd handelsmetod. Förutom detta så har SLC betonat betydelsen av att följa upp så att primärproduktionens kostnadsstegringar snabbare borde synas i producentpriserna och att handeln inte i dessa situationer med kraftiga kostnadsstegringar kan hålla fast vid vissa prisnivåer.

CAP2027 och den nationella strategin

SLC:s styrelsen har på alla styrelsemöten behandlat olika delar av den kommande nationella jordbrukspolitiska strategin. Det egentliga arbetet för utformningen av strategin görs i de fyra arbetsgrupper JSM tillsatt. Styrelsen linjerade i ett tidigt skede av beredningen att stöden bör gynna aktiv odling bättre i den kommande programperioden än nu. De produktionskopplade stöden har även haft hög prioritering i diskussionerna och styrelsen har konstaterat att nuvarande produktionssektorer med produktionskopplade stöd även i kommande period måste ha möjlighet till produktionskopplat stöd.

De unga har även styrelsen ansett att ska prioriteras i det nya programmet. De unga jordbrukarna har redan idag ett omfattande stödsystem med arealstöd, startstöd och förhöjt investeringsstöd. Dessa stödformer bör dock bättre beakta hur generationsväxlingar i dag görs och omfattningen på de jordbrukensheter som byter ägare.

Styrelsen har även linjerat att det ska vara möjligt att få in i stödsystemen små arealer som kommer till då förbättringar i skiftens form då tex åkerholmar eller diken tas bort. Ett av grundelementen i kommissionens förslag till ny CAP är en stödförenklning vilket SLC:s styrelse även har välkomnat och försökt bidra till med konkreta åtgärder. Ett element som orsakar en hel del byråkrati är systemet med stödrätter. Detta är något som SLC:s styrelse ansett att kan frångås då den nya programperioden inleds. I och med att kommissionen i sin rekommendation gällande den finländska strategin lyft fram jordbrukarens position i livsmedelskedjan har SLC drivit att bildandet av producentorganisationer för marknadsföring av jordbruksprodukter bör ha en synlig roll i den kommande strategin.

Beredningen av strategin fortsätter under 2021 och målsättningen är att den finländska strategin är klar i slutet av året för att sändas vidare för godkännande till EU-kommissionen. Detta förutsätter dock att ett beslut om innehåll i EU:s jordbrukspolitik tas under 2021.

Kommissionens Från jord till bord-strategi

Kommissionens presenterade under våren sin strategi för livsmedelssektorn Från jord till bord. Samtidigt presenterades även biodiversitetsstrategin. Kommissionen har i Från jord till bord-strategin satt ut procentuella målsättningar för bl.a. reducering av användningen av växtskyddsmedel, gödselmedel och antibiotika. Kommissionen lyfter även fram punkter kring djurens välfärd samt behovet av livsmedelsmärkning. Hållbarheten i livsmedelsproduktionen lyfts även fram. För ekoodlingen är den procentuella arealmålsättningen 25 % år 2030.

Från jord till bord-strategin ska på ett eller annat sätt beaktas i de nationella strategier som görs upp kring jordbruksstöden för den kommande programperioden. Från jord till bord-strategin har under året kritiserats i och med att kommissionen inte har gjort någon utvärdering av de konsekvenser strategin har på livsmedelssektorns konkurrenskraft gentemot de länder som kraftigt exporterar till EU. De råder även oklarhet i hur lagligt bindande en liknande strategi är för medlemsländerna. Kommissionen har försökt klargöra detta och varje medlemsland har fått en egen listning på de områden kommissionen anser att medlemslandet bör sätta fokus på i den nationella strategin. Kommissionen lyfter där bl.a. upp livsmedelskedjansfunktion som ett område Finland bör fokusera på i den nationella strategin.

Miljö- och markpolitiska frågor

Revidering av naturvårdslagen och markanvändnings- och bygglagen

Revideringen av naturvårdslagen (NVL) och markanvändnings- och bygglagen (MBL) har pågått under 2020. Revideringen av naturvårdslagen delades i tre delar: Lag om ersättning och förebyggande av skador orsakade av fridlysta arter, själva naturvårdslagen och ekologisk kompensation. Utkastet till regeringsproposition sändes på utlåtande hösten 2020. SLC har haft representation i styrgruppen för naturvårdslagens revidering och i arbetsgruppen har markägarna representerats av MTK:s Anna-Rosa Asikainen. Många utmaningar som hotar egendomsskyddet av privata markägare har uppstått i revideringen av MBL och NVL. Revideringsarbetet fortsätter 2021.

För att uppmärksamma helhetsförnyelsen av markanvändnings- och bygglagen och dess betydelse för Finlands företag och näringsliv deltog SLC tillsammans med MTK, Rakennusteollisuus och Finlands Näringsliv EK i planeringen av ett gemensamt webinarium som ska förverkligas i januari 2021. Avsikten är att lyfta fram att näringslivets röst inte har hörts tillräckligt i reformen.

Planläggning och frivilligt skydd

Gällande planläggning skapade den nya landskapsplanen för Nyland utmaningar med diffusa skydds beteckningar som hotade markägarnas möjligheter till mar-

kanvändning. Markägarorganisationerna lämnade in ett gemensamt besvär för att få landskapsplanen rättad. Också kommunal planläggningen har skapat utmaningar för markägarnas intressebevakning. Regionala skogsprogram uppdaterades under 2020, varav SLC gav utlåtande om Nylands program.

Helmi-livsmiljöprogrammet har beretts under 2020. Programmet kommer att vara ett positivt tillägg till det frivilliga skyddandet. SLC har haft representation i styrgruppen samt gett utlåtanden under processen.

Programsamarbete med MTK i miljörelaterade frågor

Under hösten gjorde MTK och SLC tillsammans upp ett gemensamt vattenprogram där vattnets betydelse för både jord- och skogsbruket behandlades och åtgärder till trygghet av vattendragen presenterades. Vattenskydd är en oskiljaktig del av ansvarsfullt och hållbart finländskt jord- och skogsbruk. Vattenprogrammet, som offentliggjordes den 10 december, innehåller konkreta redskap för hur man inom jord- och skogsbruket kan förbättra och upprätthålla god vattenstatus. Programmet publicerades på slc.fi/vattenprogram och finns även i form av en broschyr. I januari 2021 kommer vattenprogrammet att presenteras i samband med ett webinarium.

Vattenprogrammet är en del av helheten Miljösnack som lyfter fram olika miljörelaterade frågor inom lantbruket. Under året tog MTK fram ett biodiversitetsprogram och efter vattenprogrammet kommer producentorganisationerna att inleda arbetet med ett gemensamt jordmånsprogram.

Vindkraftsfrågor aktualiserades

Vindkraftsparker byggs i ökande mängd både på fast mark och i havet och en stor del av projekten sker också på SLC:s verksamhetsområden. För att vindkraftsetableringar skall lyckas är förankringen och acceptansen i bygden av avgörande betydelse. För att svara mot medlemskårens behov av aktuell information om vindkraftsfrågor ur markägarens perspektiv

uppdaterade SLC sin broschyr om vindkraft. SLC förhåller sig fortsatt positiv i grunden till verksamhet som innebär en möjlighet till tilläggsinkomster för markägare.

Broschyren innehåller basinformation om vindkraftens läge år 2020 och många tips för frågor som är viktiga för markägare att ha koll på och ta i beaktande när det gäller bl.a. planeringsfrågor, arrendeavtal och ersättningar.

Vindkraftsparker byggs i ökande mängd även på SLC:s verksamhetsområden.

Socialpolitiska frågor

Förvaltningsmodellen för avbytarservice utvecklas

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA beslöt att omorganisera områdena för avbytarenheterna inom lantbruket så att en del lokala enheter slås samman från och med 2021. En arbetsgrupp tillsatt av social- och hälsovårdsministeriet utreder även alternativa förvaltningsmodeller för de framtida avbytarservicetjänsterna från tidigast 2025. Arbetsgruppens mandatperiod går ut i mars 2021.

Stödfunktioner inom lantbruket behövs

Enligt LPA:s enkät under 2020 har det skett en viss positiv utveckling i lantbruksföretagarnas välbefinnande i arbetet sedan 2017. Lantbruksföretagarna upplever färre psykiska symtom och även stressen har minskat en aning. Trots att utvecklingen har gått i en positiv riktning fyller bland annat Ta hand om bonden-projektet samt Landsbygdens stödpersonnätverk en viktig funktion för att stöda lantbrukare att orka med sitt arbete. SLC är en aktiv samarbetspartner till Ta hand om bonden-nätverket och bl.a. producentförbunden har i samarbete med LPA ordnat regionala Ta hand om bonden-träffar samt Må bra-dagar.

SLC har även representation i styrgruppen för Landsbygdens stödpersonnätverk, där frivilliga stödpersoner är en värdefull resurs som kan ge samtalsstöd till personer bosatta på landsbygden. SLC stöder även Landsbygdens stödpersonnätverk i kommunikationen om stödpersonnätverkets samtalstjänster på svenska.

Skattepolitiska frågor

Energibesiktningen och lantbruket

Regeringen gjorde ett par ändringar gällande energiskatten enligt vad som diskuterats i regeringsförhandlingarna. Förändringar berör beskattningen av drivmedel, elskatt och skattegiljotin. SLC uppfattade att som helhet så är energireformen positiv för jordbruket och växthusodlingen.

Skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner höjs till 2021. Detta betyder att skatten för lätt och tung brännolja, biobränsle, flytande gas, stenkolk och naturgas höjs genom en höjning av energiinnehållsskatten. Höjningen är 2,7 euro per megawattimme. Den återbärs i sin helhet enligt tidigare praxis på basen av ansökan och enligt den återbetalningspraxis som togs i bruk 2020.

Regeringen sänkte även energiskatten på elström i skatteklass 2, vilket är positivt för jordbruket och växthusodlingen. Under 2021 kommer jordbrukarna inte att märka av förändringen men våren 2022 kommer återbäringen för elskatten att vara cirka 40 procent större än 2021.

Gällande återbäringen av energiskatt på bränslen till energiintensiva företag, den så kallade energiskattegiljotinen, slopas den stegvis under 2021–2024 så att de energiintensiva företagen inte längre är berättigade till återbäring för 2025. Slopandet av återbäringen genomförs enligt finansministeriet så att energiskattebelastningen för de företag som belastas mest av en höjning av nettobeskattningen ökar kraftigast först i slutet av övergångsperioden.

Skogspolitiska frågor

Året 2020 har varit mångsidigt för skogssektorn samt utmanande för intressebevakningen av det privata skogsägandet. Oavsett att den finländska skogssektorn ekonomiskt klarat sig relativt bra under coronapandemin, skapade undantagsförhållandena en utmanande verksamhetsomgivning eftersom fysiska möten inte rekommenderades eller var direkt förbjudna under året.

Skogsdebatten i samhället

Diskussionen i samhället om skogen och dess roll har pågått hetsigt under året 2020 på grund av olika intressegruppers grova skillnader i synen till hållbar användning av de finländska skogarna. Betydelsen för klimatet är fortfarande den största miljöfrågan gällande skogarna, men också andra delområden diskuteras. Särskilt frågor naturens mångfald har aktualiserats, men också vattenskydds- och jordmånsfrågor har diskuterats livligt.

För att kunna öka kännedomen om skogarnas mångsidiga roll för allmänheten startades skogsbranschens gemensamma kommunikationsprojekt ”Skogens Finland” (Metsien Suomi) i maj 2020. Kampanjen syntes och hördes i bland annat den finskspråkiga televisionen och radion, i utomhusreklamer och i sociala medier. Det är meningen att kampanjen ska fortsätta intill 2021. De rapporterade resultaten har varit positiva.

Medborgarinitiativet för förbud av kalhyggen i statsägda skogar samlade tillräckligt med underteckningar för att

vidarebehandlas i riksdagen. Initiativet har lett till att diskussionen om kontinuitetsskogsbruk har ökat och under året har en del kommuner även valt att avstå totalt från förnyelseavverkningar. SLC har motsatt sig det kategoriska eller nära kategoriska förbudet av avverkningsmetoden. Organisationen betonar att det är viktigt att skogsägaren själv väljer den lämpligaste avverkningsmetoden för sin skog.

Positiv utveckling för METSO och träbyggande

Övrigt positivt under året har varit träbyggandets nya ambitiösa målsättningar inom offentligt byggande. I budgetriken hösten 2020 fanns inga stora förändringar gällande skogssektorn då stödet för tryggande av virkesproduktionens uthållighet bevarades på en bra nivå. Positivt var även att anslagen för det frivilliga skyddsprogrammet METSO ökade. Under 2020 har också en lag om stöd för beskogning av så kallade impedimentmarker för att kunna öka kolsänkning av skogar förberetts.

Stamvårdande vargjakt och hjortdjursfrågor aktualiserades

Tillsammans med Finlands Jägarförbund och jakthundsföreningar samt MTK deltog SLC i att backa upp ett medborgarinitiativ om inledande av stamvårdande vargjakt och förhindrande av vargskador. Vargstammen har ökat i Finland och även allt fler husdjursgårdar har haft problem med vargar som förorsakat skador på produktionsdjur. Medborgarinitiativet som öppnade på medborgarinitiativ.fi den 31 augusti samlade in de 50 000 underskrifter

Foto: Finlands riksdag

I november överräcktes medborgarinitiativet om stamvårdande vargjakt till riksdagen. SLC representerades av vice ordförande Mickel Nyström.

som behövs på mindre än en vecka. Totalt samlade initiativet 60 929 stödförklaringar fram till den 1 oktober. Medborgarinitiativet överräcktes till riksdagen den 4 november, vart efter det behandlats i riksdagen.

I slutet av 2020 började beredningen av MTK:s och SLC:s gemensamma hjortdjursenkät för att kartlägga medlemskårens åsikter på hjortdjurens stamnivåer.

Skogscertifiering under revidering

År 2020 var ett aktivt år vad gäller skogscertifieringen eftersom både PEFC- och FSC-standarden har varit under revision. Standardarbetsgruppen för PEFC-revisionen var avsedd att bli klar med sitt arbete vid slutet av 2020, men arbetet fördröjdes på grund av meningsskiljaktigheterna inom arbetsgruppen. I den nya standarden stärks speciellt miljökraven i form av bland annat större skyddszoner, vattenskyddåtgärder,

flera sparträd och ökande mängd av död ved. Under processen representerades SLC i början av processen av SLC:s dåvarande skogsombudsman Anders Portin, sedan Robert Andersson från Södra Skogsreviret och från och med hösten 2020 av skogsombudsman Viktor Harvio. Revideringen av FSC är avsedd att bli klar under år 2021.

Internationella skogsfrågor

På den internationella fronten har det också skett mycket som även har påverkat den finländska skogssektorn och det privata skogsbruket. Fastän EU inte har egen skogspolitik påverkas den nationella skogspolitiken i ökande mängd av policyn utanför skogssektorn. I många fall har problematiken uppkommit från hållbarhet och dess definitioner som kan variera i olika sammanhang.

Aktuella skogspolitiska helheter har varit bland annat EU:s finansiering för

hållbar finansiering (så kallad EU taxonomi), EU:s Green deal, LULUCF, REDD2, EU:s biodiversitetsstrategi och EU:s skogsstrategi.

Organisationshändelser

I början av år 2020 var skogsombudsmannens tjänst obesatt då Anders Portin hade beviljats tjänstledighet för uppdraget som specialmedarbetare för minister Thomas Blomqvist (SFP). I april blev posten igen tillsatt då vikarierande skogsombudsman Viktor Harvio anställdes. Skogsombudsmannens tjänst är en heltidstjänst sedan 2019.

En viktig del i arbetet är skogsombudsmannens deltagande i MTK:s skogslinjes veckomöten. Utan dessa möten och ett nära samarbete med MTK vore det mycket svårt att hålla sig uppdaterad med allt som pågår inom skogssektorn såväl nationellt som internationellt.

MTK har gått igenom en organisationsutveckling under året, vilken fortsätter 2021. En del av arbetet har varit det nya medlemsinformationssystemet Oiva som lanseras 2021 samt nya medlemsavgifter. Dessa förändringar har också skapat diskussion och utredningsbehov inom SLC och SLC:s skogsvårdsföreningar. En arbetsgrupp för att utreda nya medlemsavgifter för SLC:s skogsvårdsföreningar grundades.

Under året 2020 arrangerades också fullmäktigeval i alla skogsvårdsföreningar förutom i Ålands skogsvårdsförening.

Internationell verksamhet

Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC

Sverige innehar ordförandeskapet i Nordens Bondeorganisationers Centralråd NBC 2020–2022. Finlands avdelning av NBC sammanträder regelbundet och samlar de finska NBC-organisationerna MTK, SLC och Pellervo.

De nordiska producentorganisationerna samlades till distans presidiummöte för NBC den 20 augusti. Finland representerades av dryga 20 personer från MTK, SLC och Sällskapet Pellervo. Presidiummötet leddes av Palle Borgström från Lantbrukarnas Riksförbund LRF. Presidiummötet diskuterade betydelsen av coronapandemin för nordiskt lantbruk och livsmedelsförsörjning samt nytt samarbetsforum för unga producenter i Norden. SLC:s ordförande Mats Nylund presenterade även MTK:s och SLC:s klimatvägkarta för jordbruket för NBC.

Även BFFE:s aktivitetsöversikt, WFO:s statusuppdatering och arbetet med nordiska mattävlingen Embla behandlades under mötet.

Nordic Young Farmers Association NYFA

Landsbygdens unga och unga producenter genom hela Norden sammanfördes via ett nytt nätverk som grundades i januari 2020 i Finland. Nordic Young Farmers Association NYFA har som uppgift att fungera som en kanal för medlemmarna för att identifiera och åtgärda gemensamma ärenden som berör unga på landsbygden i Norden.

Foto: MTK

NYFA samlades till sitt första möte i januari 2020 i Finland. På övre raden, från vänster Inger Brandsrud (Norges Bygdeungdomslag), Emilia Astrenius Wideström (LRF ungdomen), Thorbjørn Koefoed (LandboUngdom), Jonas Jensen (LandboUngdom). På nedre raden från vänster Tii Kuusela (MTK), Annika Öhberg (SLC), Edvard Saeterboe (Norges Bygdeungdomslag) och Annica Andersson (LRF ungdomen).

NYFA har grundats av följande organisationer: LandboUngdom (Danmark), Norges Bygdeungdomslag (Norge), Lantbrukarnas riksförbund LRF (Sverige), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC (Finland), Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK (Finland) och Samtök ungra bænda (Island).

År 2020 samlades NYFA till ett möte i Finland och tre distansmöten. LandboUngdom fungerade som ordförande år 2020 och nätverket publicerade ett pressmeddelande och presenterades under NBC distansmötet i augusti.

Brysselkontoret

MTK, SLC och Pellervo upprätthåller sedan 1991 ett gemensamt kontor i Bryssel, som primärt har i uppdrag att följa med EU-frågor och rapporterna om dem till medlemsorganisationerna.

Brysselkontor har under året letts av Hanna Leiponen-Syrakki. Tarja Bäckman var kontorets husdjursombudsman fram till den 31 augusti 2020. Rauli Albert tillträdde som husdjursombudsman den 1 september 2020. Husdjurombudsmannen ansvarar för ärenden som berör husdjurssektorn och andelsrörelsen. Lotta Heikkonen har fungerat som samnordisk skogskoordinator sedan 23 mars 2020. Som Brysselkontorets assistent fungerade Maarit Holma och universitetspraktikanter var Eetu Tulonen och Elin Sundblad.

På EU-nivå präglades året av Green Deal och coronapandemin. I mars stannade även Europa och intressebevakningsarbete började skötas via distansarbete och onlinemöten. Trots coronapandemin fortsatte beredningen av olika ärenden och intressebevakningen aktivt. Brexit-procesen drog ut och pågick under hela 2020.

I början av januari träffade MTK:s och SLC:s samt Brysselkontorets påverkare MEP Nils Torvalds om kommissionens Green Deal-förslag och dess påverkan på Finlands lantbruk.

Det var först på julafton som en lösning nåddes om handelsavtalet mellan EU och Storbritannien. Spridning av afrikansk svinpest till Tyskland rörde också om EU:s svinköttsmarknad.

Via Copa-Cogeca och andra europeiska organisationer har kontoret kunnat påverka EU-institutionerna. Under året träffade kontoret flera MEP:ar och kommissionens representanter gällande Från jord till bord-strategin och biodiversitetsstrategin samt gällande CAP-reformen och andra aktuella frågor. Brysselkontoret har även ordnat egna evenemang och lyft upp för Finland och producentorganisationerna aktuella frågor.

COPA-COGECA

SLC är medlem av de europeiska jordbrukarnas centralorganisation COPA. COPA har medlemmar från de flesta europeiska länder. Ordförande för COPA var Joakim Rukwied fram till höstens presidium möte.

Han efterträddes då av Christiane Lambert, Frankrike. Det nyvalda presidiet valdes för en tvåårsperiod. Organisationens sekretariat leds av generalsekreterare Pekka Pesonen. Politiska beslut inom COPA tas på deras presidium möten där SLC:s ordförande Mats Nylund är medlem. De politiska ärendena inom organisationen bereds i den politiska koordineringsgrupp kallad POCC. SLC representeras i dessa möten av MTK, SLC och Pellervos gemensamma kontor.

Jordbrukets andelslag inom Europa är organiserad under takorganisationen COGECA som under 2020 leddes av Ramon Armengol. COGECA och COPA har ett gemensamt sekretariat.

Under 2020 följde COPA med coronaläget och dess inverka på jord- och trädgårdsproduktionen i EU, EU:s beredning av den kommande framtidsbudgeten, frågorna kring Brexit, beredningen av den gemensamma jordbrukspolitiken samt kommissionens strategi Från jord till bord.

CEJA

SLC deltog aktivt i unga europeiska producenternas takorganisation CEJA:s arbete. Under 2020 ordnade CEJA elva arbetande möten varav ett organiserades i Slovenien i samband med Newbie-projektets konferens. Övriga arbetande möten ordnades som distanstillfällen. Presidiet ordnades i samband med ett distansmöte juni och generalförsamlingen ordnades på distans i december. Under 2020 har CEJA satsat på kommande programperioden av den gemensamma jordbrukspolitiken, gröna arkitekturen, den gröna given och handelsavtal. Mer information om CEJA år 2020 finns på webbplatsen ceja.eu.

FFD och AgriCord Alliansen

Food and Forest Development Finland (FFD) är en utvecklingsorganisation som stöder lantbrukarorganisationer och kooperativ i utvecklingsländerna för att förbättra jord- och skogsbrukares samt deras familjers försörjning på landsbygden. FFD är medlem i AgriCord Alliansen, som omfattar 12 så kallade agri-agencyn, från olika länder. FFD genomför alliansens gemensamma program Farmers Fighting Poverty, där målet är att minska fattigdom genom stärkandet av de lokala producentorganisationerna.

Den totala budgeten för FFD:s projekt för utvecklingssamarbete 2020 var cirka 0,9 miljoner euro. FFD:s verksamhet finansierades med medel ur biståndsbudgeten i Finland, Belgien, Frankrike och Europeiska unionen. FFD:s projekt 2020 stödde genom producentorganisationer och kooperativ en mängd olika försörjningar på landsbygden i utvecklingsländer som: jord- och skogsbruk, trädgårdsodling, fiskodling och

biodling. I FFD:s projekt i Etiopien, Kenya, Moçambique, Nepal, Tanzania och Vietnam deltog mer än 23 000 producenter, varav cirka 30% kvinnor. Totalt drog cirka 115 000 personer nytta av projektet.

FFD:s verksamhet bygger på rådgivning genom mentorskap, sk. twinning. 13 finländska jordbruksorganisationer och skogsvårdsföreningar fungerar i dagsläget som mentorer, faddrar eller twinning-partners för FFD:s partners, producentorganisationer i u-länder. Detta kallas för farmer to farmer-konceptet. Med i twinningverksamheten är bl.a. SLC, MTK:s och ProAgrias regionala föreningar, skogsvårdsföreningar, Finlands Fiskodlarförbund och Trädgårdskvinnorna. Twinning-samarbetet fokuserade på att utveckla klimatkompetens, förbättra effektiviteten i twinning-aktiviteter samt rapporteringen. I maj tilldelades FFD det trestjärniga Recognised for Excellence-certifikatet utsett av European Foundation for Quality Management EFQM. FFD fick särskilt erkännande av Laatuokeskus på den internationella kvalitetsdagen 12.11.

FFD leder AgriCord-alliansens klimatarbete och under 2020 färdigställde man ett verktyg för att bedöma lantbrukarnas klimatrisker och identifiera prioriterade aktiviteter för att stärka anpassningsförmågan. I juni 2020 anordnade FFD i samarbete med Forest and Farm Facility ett internationellt webbseminarium om riskhantering, med cirka 500 deltagare. Webbseminariet presenterade resultat och rekommendationer från riskhanteringsstudien om Covid-19 och klimatförändringen som utförts bland asiatiska och afrikanska jordbrukarorganisationer.

Kommunikations- och informationsverksamheten

Under vårvintern var klimatfrågor fortsatt ett aktuellt tema i samhällsdiskussionen, vilket också satte sin prägel på SLC:s kommunikativa verksamhet.

När coronapandemin nådde Finland under våren inverkade även pandemin på organisationens och kommunikationens verksamhet så att allt mer av informationen relaterade till pandemin och dess konsekvenser för lantbruket. Den digitala kommunikationen och även sociala medier fick en större roll i att förmedla information till medlemmar, förtroendevalda och allmänheten.

Kommunikationen hade även en central roll i samband med olika projekt, tillfällen och evenemang, och även där medförde coronapandemin att verksamheten under resten av året genomfördes via digitala kanaler och koncept.

Under sommaren genomgick SLC:s webbsida en systemuppdatering och samtidigt gjordes även en del utseendemässiga förbättringar på sidan, som även svarar mot krav på tillgänglighet.

Aktiviteten på SLC:s sociala medier var aktiv under året. Under våren fortsatte SLC:s köttkampanj Sunt bondförnuft, som skapade god synlighet via SLC:s sociala medier. Under hösten lanserade SLC sin första poddserie Framtidsodlarna som syntes mycket aktivt i organisationens kommunikation. Under året ökade antalet gillare på SLC:s Facebook-sida med cirka 300 och uppgick vid slutet av året till 3 875 gillare. Även på Instagram ökade följarskaran med närmare 500 så att SLC:s

konto @bondenbehovs vid slutet av året hade 2 286 följare. På Twitter hade SLC vid årsskiftet 1 041 följare vilket innebar en ökning med 140 från föregående år.

Arbetet gentemot massmedia fortsatte aktivt under året och SLC gav 36 pressmeddelanden samt pressinbjudningar. Organisationens representanter skrev även flera debattartiklar till dagstidningarna om aktuella frågor.

Under året utkom även en ny broschyr om SLC:s intressebevakning. Broschyren finns även som en digital publikation. SLC:s nyhetsbrev utkom även elva gånger under året.

Kampanjer, evenemang och projekt under 2020

Sunt bondförnuft-kampanjen lyfte fram inhemsk köttproduktion

Kampanjen Sunt bondförnuft som inleddes hösten 2019 fortsatte under våren 2020. Kampanjen fokuserade på inhemsk köttproduktion men med anledning av coronapandemin som slog till under våren lyftes inom ramen för kampanjen även upp frågor om försörjningsberedskap som blev en central fråga i samhällsdiskussionen. Kampanjen syntes i de sociala medierna under våren i form av bloggtexter, infografer, videon och intervjuer, som även publicerades på kampanjsidan <https://slc.fi/sunt-bondfornuft>. Inom ramen för kampanjen gjordes även en digital frågesport för att skapa engagemang på sociala medier. Kampanjen, som genomfördes i samarbete med den digitala reklambyrån Genero, nådde goda resultat vad gäller synlighet.

Foto: SLC

SLC representerades på Grüne Woche-mässan i Berlin i januari av verksamhetsledare Jonas Laxåback, kommunikationschef Mia Wikström och ordförande Mats Nylund. Här är Mia vid mässdisken.

Grüne Woche och Educa årets enda mässor

Innan coronapandemin slog till hann SLC medverka på mässorna Grüne Woche i Berlin den 17–26 januari och på Educa-mässan 24–25 januari i Mässcentret i Helsingfors.

Den rena finländska maten presenterades på världens största matmessa Grüne Woche i hall 8.2 i Messe Berlin, där cirka 30 finländska utställare medverkade på den finländska mässavdelningen. Temat Aus der Wildnis var samma som 2019 då Finland medverkade som mässans partnerland och lyckades bygga upp en god renommé för den finländska maten. I sam-

ma hall presenterar sig även Sverige, Danmark och Norge samt Estland och Litauen. SLC medverkade som utställare med en gemensam monter tillsammans med MTK. Mässan samlar årligen 400 000 besökare, 90 000 branschfolk från matsektorn, över 4 000 representanter för massmedia samt politiska beslutsfattare

SLC medverkade i Educa-mässan med en gemensam monter med Martha & Finlands svenska 4H. På scenen i mässans finlandssvenska Hörnan ordnade SLC tillsammans med Fs4h och Folkhälsan diskussionen Klimathopp där frågor om klimatförändring och cirkulärekonomi diskuterades och publiken kunde delta i

diskussionen. Diskussionen samlade cirka 40 deltagare. SLC:s ombudsman Annika Öhberg presenterade vilka möjligheter som jord- och skogsbruket erbjuder för en hållbarare framtid.

SLC fyllde 75 år den 7 december 2020

Under vårvintern inleddes planeringen inför SLC:s 75 års jubileum som först planerades att hållas den 7 december

Förberedelserna för SLC:s 75-årsjubileum pågick under våren. SLC bjöd in till jubileumsfestligheterna via en interaktiv video, där SLC:s ordförande medverkade tillsammans med festens konferencierer Elli Flén och Robert Ingman. På grund av coronaläget sköts festligheterna fram till 2021.

2020. På grund av det fortsatt utmanande coronasmittläget beslöt SLC:s styrelse i augusti att jubileet skjuts fram med ungefär ett år. Det nya arbetsdatumet för SLC:s jubileum är den 3 december 2021 och då är avsikten att fira SLC:s första verksamhetsår. Även de planerade regionala medlemfesterna utgick ur planeringen på grund av smittläget.

Till jubiléet har tagits fram en egen 75 års logga som används i samband med kommunikation om jubileet. Jubileumsåret kommer även att synas i Landsbygdens Folk i form av bl.a. historiska artiklar om SLC:s verksamhet.

Många gemensamma samarbeten trots coronapandemin

Trots coronapandemin kunde de flesta samarbetsprojekt fortsätta i någon form. Under året gavs publikationen Faktagaffeln ut i normal ordning. Även Matskolorna, där SLC erbjuder deltagarna möjlighet till gårdsbesök, kunde ordnas under sommaren med strikta hygien- och smittskydds begränsningar.

Samarbetet med tävlingarna Året Kock och Årets Servitör fortsatte och tävlingarna hölls strax innan utbrottet av coronapandemin i Finland. På grund av smittläget kunde gårdsbesök inte ordnas för de båda vinnarna men istället uppmärksammade MTK och SLC Årets Kock Lari Helenius och Årets Servitör Christian Angelov med varsin korg mångsidiga inhemska råvaror av vilka de båda vinnarna bjöd bl.a. LF läsarna på varsitt recept av råvarorna.

Foto: Mia Wikström

Foto: SLC

SLC:s Mia Wikström och MTK:s Susanna Valtonen uppvaktade Årets Kock Lari Helenius och Årets Servitör Christian Angelov med lokala råvaror, av vilka de båda vinnarna tillredde mat och delade med sig av recepten till bl.a. LF-läsarna.

För att lyfta fram fördelarna med potatis och att höja uppskattningen av finländsk potatis har SLC även medverkat i projektet ”Potkua Perunalle” i samarbete med bl.a. ELO-stiftelsen och Yrkeshögskolan Laurea. SLC har även deltagit i PAYR:s samarbetsprojektet #potatis365 tillsammans med den övriga potatissektorns aktörer.

SLC medverkade liksom tidigare år även i kampanjen och evenemanget för Finländska matens dag den 4 september, öppna ekogårdar på naturen dag den 29 augusti och Köp bonden dagen den 12 september. I och med coronapandemin firades Naturens dag virtuellt och genom att ekogårdar uppmuntrades att sätta

flaggan i topp och hänga upp Ekologiskt naturligtvis-banderoller. Under dagsevenemanget Köp av bonden-dagen, som ordnas för femte gången, deltog drygt 180 gårdar runt om i landet med öppen gård och sålde produkter direkt från gården.

Jordbrukets klimatvägkarta

Tillsammans med MTK inledde SLC under våren utarbetandet av en klimatvägkarta för jordbruket i samarbete med Naturresursinstitutet Luke. Jordbrukets klimatvägkarta var en del av arbets- och näringsministeriets uppdrag att göra upp sektorvisa färdplaner som stöder Finlands klimatmålsättningar och beskriver utsläppssnål utveckling fram till 2050.

Foto: MTK

Jordbrukets klimatvägkarta lanserades i form av ett webinarium. I paneldiskussionen diskuterade MTK:s miljödirektör Liisa Pietola, Lukes Heikki Lehtonen, MTK:s ordförande Juha Marttila och SLC:s ordförande Mats Nylund.

Avsikten med jordbrukets klimatvägkarta var att utarbeta en ambitiös och rejäl klimatplan som går att förverkliga inom jordbrukssektorn. Som grund låg även MTK:s klimatprogram vars huvudlinjer även stöds av SLC:s miljöprogram.

Av jordbrukets utsläpp i Finland härstammar 75 procent från marken. Jordbruket är förutom skogsbruket den enda sektorn som också kan binda koldioxid. Därför riktade sig klimatvägkartans föreslagna lösningar för att motarbeta klimatförändringen till odlingsteknik och förändringar i markanvändningen.

Jordbrukets klimatvägkarta och den av Luke framtagna rapporten offentliggjordes den 15 juli i form av ett webinarium.

Rapporten beräknar att om torvjordarnas utsläpp minskas, kolbindningen på mineraljordar effektiveras samt om biogasproduktionen och användningen av solenergi ökas på gårdarna är det möjligt att enligt nuvarande beräkningar minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser från nuvarande med till och med 29 procent till 2035 och med 38 procent till år 2050 utan att produktionen minskas.

Klimatvägkartan hade även till uppgift att öka förståelsen för hur det finländska jordbruket fungerar, dess klimatpåverkan och kolbindning.

Vägkartan fungerade även som lantbruksföretagarnas diskussionsinlägg i klimatkussionen.

Carbon Action Svenskfinland startade

I april startade projektet Carbon Action Svenskfinland för att utvidga samarbetsplattformen Carbon Action till de svenska delarna av Finland. Projektet administreras av Baltic Sea Action Group, BSAG, och finansieras av SLC, Stiftelsen Finlandssvenska Jordfonden och Svenska Kulturfonden.

Det svenskspråkiga delprojektets målsättning är att öka kunskapen bland svenskspråkiga jordbrukare om de bästa metoderna att förbättra jordhälsan och lagra kol i jordbruksmarken som en del av en hållbar matproduktion. I tillägg till seminarier, webinarier, material och fältdagar har projektet även för avsikt att ordna smågruppsverksamhet i hela Svenskfinland. Under året har SLC haft ett aktivt kommunikativt samarbete med projektet för att förmedla information till odlare i Svenskfinland

RybsRaps 2025 utvecklar odlingen av oljeväxter

Avsikten med projektet RybsRaps 2025 (RypsiRapsi 2025) som inleddes i maj är att utveckla odlingen av höst- och vårrybs och -raps i Finland genom ett effektivt samarbete inom hela oljeväxtkedjan.

Målgrupperna är såväl jordbrukare, rådgivningen som industrin och projektet betjänar hela den finländska oljeväxtsektorn. Huvudmålen är att förbättra odlings-säkerheten och lönsamheten för oljeväxter genom ny odlingsteknik och samtidigt öka

I podden Framtidsodlarna lyfte SLC fram det utvecklings- och innovationsarbete som görs inom lantbruket.

den genomsnittliga skördenivån till 2 000 kg per hektar för våroljeväxter och till 2 500 kg per hektar för höstoljeväxter fram till år 2025.

RybsRaps 2025-projektet genomförs av ProAgria Centralernas Förbund och Satafood Kehittämisyhdistys ry. Aktiva projektaktörer är även Avena Nordic Grain Oy, Viljelijän Berner Oy, Nylands Svenska Lantbrukssällskap, Spannmålsbranschens samarbetsgrupp VYR, MTK och SLC. Projektet finansieras av jord- och skogsbruksministeriet. Dessutom får projektet finansiering av Niemi-säätiö och Kylvö-siemensäätö.

Framtidsodlarna

I augusti lanserade SLC en egen poddserie Framtidsodlarna där lyssnarna under tio avsnitt under hösten fick möta jord- och skogsbrukare inom olika produktionsinriktningar hemma i deras egen miljö i någon del av Svenskfinland. Podden riktade sig till alla dem som är intresserade av hur den finländska maten produceras och utvecklingen av lantbruket.

Foto: Jens Berg/Kollage; Margita Törnroth

I poddserien reste poddredaktör Jens Berg runt i Svenskfinland för att träffa några producenter som ligger i framkant inom sitt område. Genom Framtidsodlarna ville SLC visa på bredden av kreativitet, innovation och hur olika lantbrukare ser på framtiden för sin gård och produktionsinriktning. Genom podden ville även SLC att producenterna själva ska få komma till tals.

Podden publicerades på kanalerna Podbean, Spotify, på slc.fi och på landsbygdsfolk.fi. Kampanjens marknadsföringssamarbete gjordes även denna gång med goda framgångar i samarbete med den digitala reklambyrån Genero. Poddinlägggen på slc.fi/framtidsodlarna var mycket besökta och gav cirka 15 000 visningar. Marknadsföring på sociala medier nådde 120 000 personer som i medeltal såg annonserna 20 gånger och kampanjen gav cirka 15 000 klick till slc.fi.

Utredning om matens klimatavtryck och näringsinnehåll

För att bredda diskussionen om matens klimatavtryck beställde MTK och SLC tillsammans en utredning om matens klimatpåverkan i förhållande till näringsinnehållet av Envitecpolis Oy. Utredning visade att det finns mycket mat på våra tallrikar som har både litet näringsinnehåll och stor klimatpåverkan. Resultaten av utredningen förändrar inte det att växtbaserade produkter har en mindre klimatpåverkan än köttprodukter. Däremot utjämnas skillnaderna när livsmedels koldioxidutsläpp sätts i förhållande till deras näringsinnehåll.

I utredningen jämfördes förhållandet mellan olika livsmedels koldioxidutsläpp

och näringsämnesinnehåll. Jämförelsen gjordes med hjälp av ett CO₂-näringssitetsindex. Ju lägre index ett livsmedel får, desto bättre, eftersom livsmedlet då innehåller förhållandevis mer näringsämnen i relation till dess växthusgasutsläpp (koldioxidekvivalenter, CO₂e).

Utredningens resultat presenterades i form av ett webinarium, och särskilt på finskt håll väckte utredningen mycket diskussion på Twitter och fyllde sin funktion som en diskussionsöppning i den polariserade matdebatten.

Foodhub Nylands mat växer

Foodhub modellen, Foodhub Nylands mat, för marknadsföring, insamling, distribution av lokala matprodukter året runt i huvudstadsregionen har utvecklats på ett positivt sätt under 2020. I tjänsten prissätter producenten själv sina produkter och prissättningen är öppen och genomskinlig, dvs det syns hur konsumentpriset fördelas mellan producent, foodhub och skatt. Tjänsten hade vid årets slut cirka 1900 registrerade användare.

Projektet och utvecklingen drivs av konsumentmatandelslaget Herttoniemen ruokaosuuskunta med SLC som samarbetspart. Som foodhub manager fungerar Olli Repo. Under året har antalet produkter stigit till över 300 olika lokala produkter som kan beställas för veckovisa leveranser till avhämtningsställen i Herttonäs, Knektbro, Kampen, Mosabacka och Fredriks-gatan (pop up, restaurang Skörd). När coronapandemin utbröt i mars 2020 påbörjades även hemtransporter till kunderna i Helsingfors och Esbo. Avhämtningsstället

i Knektbro, i anslutning till huvudstadsregionens återvinningscentral, stängdes i mars på grund av coronapandemin.

På sommaren testades beställnings- och kontraktspattformen också på Kimitoön i samarbete med projektet närmat i Kimito. Erfarenheterna och feedbacken från användarna var positiva. Eftersom beställningsplattformen är skalbar så kan den lätt tas i bruk också i andra delar av landet.

Under året lanserades säsongskontrakt på sidan om veckovisa uppköp. Säsongskontrakt innebär att konsumenten kan betala och göra ett bindande kontrakt på förhand med producenten om olika säsong produkter, t.ex. honung och äpplen för att säkerställa tillgången av produkter med ett begränsat utbud. Tjänsten påminner sedan konsumenten när skörden är färdig och kan avhämtas från foodhuben.

Eko – ett bra märke

I oktober startade ProLuomu ry konsumentkampanjen Eko. Det är ett bra märke. (Luomu. Se on hyvä merkki.). Kampanjen är den största ekologiska kampanj i Finland genom tiderna. Målet för den är att göra EU-lövet ännu mera känt och informera om vad märket står för. Syftet med kampanjen är också att öka konsumtionen av ekologiska produkter.

Kampanjen är delfinansierad av Europeiska unionen och förverkligas i samarbete med ekoaktörer i Finland, bland annat SLC. Kampanjen syns bland annat i TV, i olika

videotjänster och i sociala medier samt år 2021 i olika köpcentrum med smakprovskampanjer. SLC deltar i kampanjen tillsammans med MTK.

Ekokampanjen är det första projektet i Finland som får ekonomiskt stöd genom EU:s år 2015 förnyade system för främjande av konsumtion.

Nya medlemsförmåner

SLC och plastinsamlingsföretaget Itä-Suomen Murskauskuskeskus ingick i juni samarbete om insamling av sorterad lantbruksplast till återvinning till förmånligt medlemspris på 30 euro per ton (+ moms). I avhämtningstjänsten ingår plastens avhämtning, lastning, transport samt plastens hanteringsavgift.

SLC har ingick även nytt samarbete med Agrolink Ab, som erbjuder SLC-medlemmar en ny medlemsförmån i form av Finpowers effektiva starthjälp till förmånligt medlemspris. I förmånen ingår även kostnadsfri frakt till närmaste postkontor.

SLC hade under året drygt 20 andra samarbetsparter för medlemsförmåner för SLC:s medlemmar inom kategorierna bank- och försäkringstjänster, sakkunnigtjänster, energi och bränslen, jordbruksnära tjänster, fritid och förmåner för nya lantbrukare. Under året inleddes även förberedelserna för att få det nygrundande bolagets MTK Hankinnats förmåner tillgängliga även för SLC-medlemmar.

Utlåtanden 2020

- 11.3: Utlåtande om statsrådets förordning om stöd för gipsbehandling av åkermark
- 7.4: Utlåtande över regeringens proposition som gäller tillfälliga förvaltningsförfaranden inom jord-och skogsbrukssektorn
- 16.4: Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi laeiksi
- 27.4: Lausunto Valtioneuvoston selonteolle julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2021—2024
- 6.5: Utlåtande över regeringens proposition till riksdagen om vissa temporära förfaranden som ska tillämpas på inkomstgränsen för avträdelsestöd inom jordbruket med anledning av covid19 epidemin
- 2.6: Utlåtande gällande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av livsmedelsmarknadslagen och 1 kap. 2 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen
- 8.6: Utlåtande över regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av naturvårdslagen
- 15.6: Utlåtande om regeringens förslag till förändring av växtskyddsmedellagen gällande s.k. Riskindikatorer
- 26.6: Utlåtande över regeringens proposition om fastighetsbildningslag och vissa med den närstående lagar
- 26.6: Utlåtande om utredningen ”Investointien tehokas lupamenettely säädetyn aikarajan puitteissa”
- 7.7: Utlåtande om temporär lag om stöd för besogning
- 27.7: Utlåtande om regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 48 § i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk
- 27.8: Utlåtande över regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkesjukdomar och lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen
- 28.8: SLC Nyland och SLC: Utlåtande om utkast till Nylands regionala skogsprogram
- 31.8: Utlåtande om planutkastet för bekämpning av nationellt skadliga främmande arter

- 4.9: SLC Nyland och SLC: Utlåtande om prioriteringar och riktlinjer för klimatfärdplanen för ett klimat neutralt Nyland 2035
- 24.9: Utlåtande över regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 § i fastighetsskattelagen
- 30.9: Utlåtande om utkastet till ändring av statsrådets förordning om temporärt understöd till företag inom primär jordbruksproduktion
- 1.10: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om ändring Av 3 och 19 § i statsrådets förordning om styrning av investeringsstöd för gårdsbruk
- 9.10: Utlåtande om regeringens budgetförslag för 2021
- 4.11: Utlåtande över Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om förebyggande och ersättning av skador orsakade av fridlysta djur
- 5.11: Utlåtande över RP om ändring av ikraftträdandebestämmelserna i vissa lagar om temporära förfaranden som tillämpas till följd av covid-19-epidemin inom JSMs förvaltningsområde
- 5.11: Utlåtande över RP om ändring av ikraftträdandebestämmelserna i vissa lagar om temporära förfaranden som tillämpas till följd av covid-19-epidemin inom JSMs förvaltningsområde
- 23.11: Utlåtande över utkastet till jord- och skogsbruksministeriets förordning om fastighetsförrättningsavgifter för 2021
- 23.11: Lausunto koskien Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla
- 27.11: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om nationellt stöd för sockerbeta 2021
- 7.12: Lausunto: Valtioneuvoston selonteko kestäväen kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa
- 18.12: Utlåtande om utkastet till statsrådets förordning om ändring av systemet för jordbruksrådgivning

Landsbygdens Folk

De första månaderna av 2020 präglades bevakningen på LF av evenemang som Grüne Woche i Berlin, men också av arbetet med EU:s kommande gemensamma jordbrukspolitik, CAP27. Frågor som afrikanska svinpestens hot gentemot Europa och svinnringen, husdjursnäringarnas lönsamhetsproblem, kalvbristen inom nöttektorn och samhällsplanering var också på tapeten. Från och med slutet av februari skiftades fokusen ändå mot det som kom att dominera samhället och världen 2020, nämligen coronapandemin.

Från och med mitten av mars antog SLC på statsrådets rekommendation det utvidgade distansarbetet. Sedan dess har LF-medarbetarna framgångsrikt gett ut tidningen utan närvaro på centralkansliet i Helsingfors och i enlighet med de krav ett farligt virus i samhället ställer.

Då coronaviruset började spridas också i Finland oroade man sig bland annat för hur husdjursgårdarna skulle klara av det, såväl i fråga om djurböndernas egen beredskap i händelse av insjuknande men också i fråga om vårt avbytarsystems förmåga att möta krisen.

Det visade sig rätt snabbt att problemen för husdjursgårdarna till syvende och sist var små. Däremot drabbades de gårdar som är beroende av i synnerhet utländsk säsongsarbetskraft förhållandevis hårt. SLC och MTK jobbade intensivt med den här frågan under våren och sommaren vilket gav resultat. En kvot av säsongsarbetarna tilläts komma hit, givetvis efter testning. Många utländska säsongsarbetare valde också att stanna i Finland för en längre tid och reste sällan eller inte alls tillbaka till sina hemländer under odlings säsongen.

På växtodlingsgårdar där arbetskraften ofta består av enbart jordbrukaren och kanske en person till har arbetet fortlöpt som normalt och man har knappt märkt av coronapandemin. Finlands försörjningsberedskap är redan sedan tidigare erkänt god och noteras kan att den klarat det test som pandemin utgjort. Finländarna och de finländska konsumenterna har haft tillgång till högkvalitativa inhemska livsmedel också i dessa kristider.

Från och med 1 mars tog pol.kand. och agrolog (YH) Staffan Pehrman över som chefredaktör då Micke Godtfredsen pensionerade sig efter ett långt värv vid Landsbygdens Folk. Pehrman hade vid det laget jobbat som redaktör vid tidningen sedan 2018, men också 2010–2013. Pehrman har tidigare jobbat som ekonomirådgivare vid ProAgria NSL och med lantbruksjournalistik för tidningar i Finland och Sverige. Pehrman är dessutom deltidsjordbrukare.

I slutet av november meddelade SLC om uppsägningar på grund av organisationens försämrade ekonomi. För Landsbygdens Folks del ledde det här till att en av de heltidsanställda redaktörerna sades upp, Nina Colliander-Nyman som jobbat vid tidningen sedan 2013.

Foto: Mia Wikström

Chefredaktör Micke Godtfredsen pensionerade sig efter ett långt värv vid Landsbygdens Folk.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

Österbottens svenska
producentförbund r.f.

Medlemmar

AKTIVA	2019	2020
- gårdar anslutna till vanlig lokalavd. (åker och skog)	1 880	1 826
- gårdar med endast skog	607	601
- gårdar anslutna till trädgårdsavdelning	136	126
<i>Aktiva gårdar sammanlagt</i>	<i>2 623</i>	<i>2 553</i>
Personmedlemmar (aktiva gårdar)		
- vanliga avdelningar	5 263	5 071
- trädgårdsavdelningar	228	212
<i>Personmedlemmar till aktiva gårdar totalt</i>	<i>5 491</i>	<i>5 283</i>
Ansluten åkerareal, ha	81 376,45	80 570,63
- i medeltal per gård	43,28	44,12
Ansluten skogsareal, ha	94 578,05	92 056,26
- i medeltal per gård	38,03	38,04
Ansluten växthusareal, m ²	792 477	943 212
- i medeltal, m ² per gård	5 827,04	7 485,81
Ansluten bärodlingsareal, ha	27,70	24
- i medeltal per gård	6,93	12,0
STÖDANDE (alla avdelningar)		
- stödande gårdar	338	330
- antal personmedlemmar	487	472
Personmedlemmar i hela förbundet	5 978	5 755
Antalet till förbundet anslutna lokalavdelningar var under året 33.		
- förbundets stödande samfund	8	8

Stödande samfundsmedlemmar i förbundet var under 2020 Osuuskunta Maitosuomi, Andelslaget Österbottens Kött, Andelslaget Närpes Grönsaker, Skogsvårdsföreningen Österbotten, Österbottens svenska fårklubb, Svenska Österbottens Pälsdjursodlarförening (SÖP) samt Närpes Äggpackeri.

Förbundsmöten

Förbundsmötet är förbundets högsta beslutande organ och består av lokalavdelningarnas och de stödande medlemmarnas valda representanter. Till följd av Covid-19 pandemin och de undantagsförhållanden som rådde under vårvintern sammanslogs vår- och höstmötet och ett stadgeenligt förbundsmöte hölls på hösten.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls på YA! i Gamla Vasa tisdagen den 15 december i form av ett hybridmöte där alla mötesdeltagare, förutom presidiet och tjänstemännen, deltog på distans via mötestjänsten Teams. Trots formatet var antalet mötesdeltagare stort med närmare 100 deltagare totalt och mötet kunde genomföras utan tekniska problem. På höstmötet behandlades även de ärenden som normalt behandlas på vårmötet eftersom förbundets vårmöte på grund av det rådande pandemiläget inte kunde hållas utan istället slogs samman med höstmötet.

I hälsningstalet konstaterade förbundsordförande Långgård att verksamhetsåret 2020 varit exceptionellt till följd av Covid-19 pandemin som snabbt spreds över hela världen. Pandemin kom att leda till att stödet för finländsk matproduktion ökade, särskilt i början av krisen då butikshyllorna tidvis gapade tomma. Trots konsumenternas uppskattning av finländska livsmedel förändrades inte priset märkbart i positiv riktning på våra produkter under pandemiåret. Under sommaren uppnåddes också en uppgörelse gällande EU:s långtidsbudget med ett gott förhandlingsresultat för Finlands del. Stora minus till vårt jordbruk kunde avväjas och istället har vi nu i nästa period lite mer medel att tillgå än under innevarande period.

De utdragna förhandlingarna ledde i alla fall till att det blir två övergångsår och nästa programperiod Cap 2027 börjar från ingången av 2023. Den nya jordbrukspolitiken kommer också att kräva större satsningar på klimat och miljö.

Johanna Smith och Gun Boström tar emot höstmötesdeltagarna som deltar virtuell.

Förbundsordförande Tomas Långgård.

Höstmötet återvalde Tomas Långgård (Malax) till ordförande och Niclas Sjöskog (Purmo) till vice ordförande.

Vid val av ledamöter och suppleanter för de i tur att avgå återvaldes Johanna Nyman (Kvevlax) med ersättare Jonas Nord (Replot-Björköby) och Bjarne Mara (Korsholms södra) med Kjell Nyström (Malax) som ersättare.

Under höstmötet behandlades två motioner.

SLC:s ordförande Mats Nylund höll ett anförande om aktuell lantbrukspolitik.

Höstmötet gjorde ett uttalande där mötet konstaterade att konsumenterna har visat sin uppskattning för finländsk matproduktion under coronaåret och att den redan höga andelen inhemsk mat i varukorgarna ytterligare har ökat. Trots att försäljningen av inhemsk mat har ökat i alla större affärskedjor har inte den ökade efterfrågan påverkat lönsamheten inom primärproduktionen som är fortsatt svag.

Konsumenterna har tydligt visat sin vilja men det som nu ännu behövs är att hela livsmedelskedjan tar sitt ansvar och tryggar en fortsatt hög självförsörjningsgrad.

Motionsuppföljning

Skolmjölkstödet

Nykarleby lokalavdelning anser att förbundet bör arbeta för att all mjölk som serveras i kommunala sammanhang borde erhålla skolmjölkstödet.

Förbundsområdet understöder motionärerna i yrkandet att även andra än fettfria och fettsnåla mjölkprodukter borde omfattas av skolmjölkstödet. Det är den nationella lagstiftningen som stipulerar detta genom hänvisningen till näringsrekommendationerna. Om hänvisningen till näringsrekommendationerna stryks i lagtexten kan även mjölkprodukter med högre fetthalt omfattas av stödet. ÖSP förespråkar en lagändring på den här punkten och för motionen vidare till SLC.

Investeringsstöd till täckdikning

Tjock lokalavdelning föreslår att investeringsstöden för täckdikning skulle få fortlöpande ansökningstid och att besluten skulle fås så fort som möjligt. Jordbrukaren borde också få möjlighet att på egen risk beställa materialet för täckdikningsprojektet så fort som stödansökan lämnats in.

Förbundsområdet understöder Tjock lokalavdelnings motion och anser att investeringsstödet för täckdikning till följande programperiod skall återgå till fortlöpande ansökningstid och jordbrukaren skall ges möjlighet att på egen risk påbörja arbetet innan beslut kommit. Detta kan motiveras med att täckdikning endast går att utföra under en begränsad del av året. Motionen förs vidare till SLC för fortsatt behandling

Stipendier

Förbundets stipendier tillkännagavs under våren då mottagarna underrättades efter att styrelsen fattat beslut om utdelningen. Följande stipendier delades ut;

Ett stipendium delades ut ur Ivar Lil-lands stipendiefond till Kevin Hägglund som studerar till skogsbruksingenjör vid Yrkeshögskolan Novia.

Ur Håkan Malms minnesfond delades stipendier ut till Eric Sjöskog, Sonja Gädd-näs och Rasmus Hagberg som alla studerar

till agrologer vid Yrkeshögskolan Novia.

Ur Jubileumsfonden delades ett stipendium ut till Erik Strandberg som studerar till agrolög vid Yrkeshögskolan Novia.

Förutom studiestipendierna gavs ett understöd ur Mats Nylunds fond till utvecklingsorganisationen Food and Forest Development Finland (FFD) som stöder jord- och skogsbrukare i utvecklingsländer.

Tomas Långgård och Susanne West på höstmötet i hybridformat.

Förbundets organisation

Förbundsfullmäktige

Förbundsfullmäktige består av en representant för varje lokalavdelning samt en representant vardera för de stödande medlemsföretagen och förbunden. Under 2020 hörde följande personer till förbundsfullmäktige (närvaro antecknad inom parentes):

Lokalavdelning	Ordinarie	Ersättare
Esse	Mårten Häggman (0/1)	Mathias Wärn (1/1)
Frilandsodlarnas	Christer Finne (1/1)	David Björk
Jeppo	Glenn Strengell (0/1)	Glen Jakobsson
Karleby	Mats Holmqvist (1/1)	Sten Hansson
Korsholms södra	Henrik Ingo (0/1)	Nils-Erik Lång
Korsnäs	Roger Backholm (1/1)	Kenneth Enlund
Kronoby	Mårten Strandvall (1/1)	Johan Drycksbäck
Kvevlax	Johnny Enström (1/1)	Kaj Skräddar
Lappfjärd	Mikael Hoxell (1/1)	Susan Englund
Larsmo	Ronny Snellman (1/1)	Anders Östman
Malax	Joakim Smeds (1/1)	Stefan Östman
Maxmo	Bo-Stefan Rådman (1/1)	Jonas Holm
Munsala	Sebastian Pott (0/1)	Andreas Westerholm
Nedervetil	Dick Kainberg (1/1)	Mats Kaitfors
Nykarleby	Andreas Frostdahl (1/1)	Tom Cederström
Närpes Östra	David Nyman (1/1)	Kaj Sjögård
Oravais	Johan Häggblom (1/1)	Sofia Eriksson
Pedersöre	Conny Englund (1/1)	Maria Ingerström
Purmo	Mikael Lasén (1/1)	Hanna Löf
Pörtom	Tobias Dahlblom (0/1)	Mikael Storbäck
Replot-Björköby	Jan-Mikael Östergård (1/1)	Jan-Mikael Östergård
Sideby	Samuel Ingves (1/1)	Fredrik Antfolk
Solf lokalavdelning	Daniel Helenelund (1/1)	Tom Backlund
Sundom	David Köping (1/1)	Glenn Ahlnäs

Terjärv	Jessica Flöjt (1/1)	Marcus Skullbacka
Tjock	Kjell Utfolk (1/1)	Andreas Norrbutts
Västra Närpes	Hans Vikstrand (0/1)	Cindi Groop (1/1)
Vörå	Michael Kamis (0/1)	Kjell Granfors (1/1)
Yttermark	Tomas Edström-Simons (1/1)	Bengt Dahlin
Övermark	Jan-Anders Lindfors (0/1)	Dan Kjällberg
Korsnäsnejdens	trädgårdsprod.	Jens Juthström (0/1)
Malaxnejdens	Tore Svarvar (1/1)	Håkan Berg
Närpes	Jonathan Nordberg (1/1)	Ulf Harf
Österbottens Kött	Tom Åstrand (0/1)	Åsa Frants (1/1)
Osuuskunta Maitosuomi	Ann-Charlott Kjerp (0/1)	Mats Broända (1/1)
Närpes grönsaker	Stefan Skullbacka (1/1)	Börje Ivars
Närpes äggpackeri	Johnny Grandell (1/1)	Robert Kuuttinen
Skogsvårdsföreningen Österbotten	Kenneth Pähls (0/1)	Harald Finne
Svenska Österbottens pälsodlarförening	Kaj Wik (0/1)	Dan-Ove Stenfors (1/1)

Förbundsfullmäktige har under året sammanträtt till ett stadgeenligt höstmöte i virtuell form. På höstmötet bereddades ärendena till förbundsmötet samt fastslogs förbundets verksamhetsplan.

Förbundsstyrelsen

Ordförande (närvaro)	Viceordförande (närvaro)
Tomas Långgård (10/10)	Niclas Sjöskog (10/10)
Ordinarie ledamöter (närvaro)	Suppleanter (närvaro)
Tommy Ehrs (9/10)	Leif Bäck (1/10)
Anders Lillandt (10/10)	Simon Ålgars (0/10)
Jonny Kronqvist (8/10)	Robin Strand (1/10)
Bjarne Mara (10/10)	Kjell Nyström (0/10)
Johanna Nyman (9/10)	Jonas Nord (1/10)
Stefan Gulin (10/10)	Joakim Strand (0/10)
Pauliina Holmqvist (10/10)	Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (0/10)

Till förbundets styrelsemöten har även Mats Nylund, Anders Norrback samt Kenneth Påhls kallats som sakkunniga.

Hedersmedlem

Lantbruksrådet Nils-Anders Granvik från Terjärv är hedersmedlem sedan 2007.

Revisorer

Förbundets revisorer för 2020 är GR Mårten Vikberg med GRM Mårten Kjellman som suppleant och verksamhetsgranskare är Bo Linde med Kjell Yrjans som suppleant.

ÖSP:s styrelsemöte 10 augusti.

Foto: Fredrik Grammas

Utskott

Ungdomsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Sören Stenroos (Malax), Sofia Eriksson (Oravais) Fredrik Fors (Pedersöre), Anders Enlund (Esse), Mats Edström (Purmo), Josefin Norrback (Närpes Östra), Patrik Lindblad (Pörtom) Christoffer Ingo (Korsholms södra) Kim Åbonde (Närpes Östra), Simon Ålgars (Lappfjärd) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit fyra möten under året. Utskottet har diskuterat aktuella ärenden som är betydelsefulla för unga bönder.

Den 28.1 arrangerade utskottet en infokväll för tredje årets lantbruksstuderande på Yrkesakademin. Studerandena fick lära sig vad ÖSP är och gör. Tillfället hölls på Dallas pizza i Vasa. Utskottet bjöd på pizza och transporten till och från skolan. Alla studerande deltog och utskottet var mycket nöjd med upplägget. Ett liknande evenemang var inplanerat för lantbrukstreorna på Optima Lannäslund men så kom coronan och förhindrade detta.

På grund av Covidpandemin har resor och utflykter för medlemmar inte kunnat genomföras under året. Däremot startade utskottet efter sitt andra utskottsmöte i april virtuella onsdagskaffepauser för unga bönder. Den första virtuella träffen hölls den 23.4 och sedan dess har kaffepauserna hållits nästan alla onsdagar kl. 14:00.

Under augusti var det möjligt för utskottet att träffas fysiskt. Utskottet passade då på att besöka Kristinestad och bekantade sig med Eurobull i Härkmeri där vi träffade Samuel Ingves och med Matias och Simon Ålgars potatisgårdar i Lappfjärd.

Pizzakväll för YA:s lantbruksstuderanden.

Foto: Fredrik Grannas

Eurobull i Härkmeri.

Foto: Fredrik Grannas

Ålgars potatisodlingar.

Foto: Fredrik Grannas

Plock ur ÖSP:s tre ungdoms-klubbers verksamhet:

Norrans Ungdomsklubb

Klubbens ordförande är Anders Enlund (Esse). Klubben deltog med ett lag i MT-K:s innebandyturnering som arrangerades före pandemin slog till. Under julen hade klubben upp juls skyltar.

Mellis ungdomsklubb

På klubbens årsmöte valdes Filip Norrgård (Malax) till ny ordförande. Klubben arrangerade traditionell pizzakväll på Åminne folkpark i augusti när Coronaläget var lugnare. Under julen hade klubben upp juls skyltar.

Sydösterbottens ungdomsklubb

Som klubbens ordförande fungerar Patrik Lindblad (Pörtom). Klubben har haft stora planer för unga att träffas, men inte kunnat arrangera något. Under julen hade klubben upp juls skyltar.

Äggproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tobias Dahlblom (Pörtom), Björn Haga (Västra Närpes), Kaj Hannus (Närpes östra) och Ulrika Snåre (Kronoby). Susanne West har fungerat som utskottets sekreterare. Till utskottets möten har Johnny Grandell kallats som sakkunnig.

Utskottet har inte haft något möte under 2020.

Fårproducentutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Anders Norrback (Övermark), Christer Ollqvist

(Vörå), Ulla Enlund (Larsmo), Jonas Nord (Replot-Björköby) samt Jan-Erik Revahl (Malax). Österbottens fårklubbs tre representanter i utskottet är Tor-Egil Berg, Magnus Berg och Josefin Norrback. Susanne West har fungerat som sekreterare.

Utskottet samlades till tre möten under året. Utskottet har diskuterat behovet av konkreta stödlösningar till nästa programperiod för att trygga fårnäringsens verksamhetsförutsättningar. Lönsamhetsbokföringen visar att fårnäringsen har väldigt svag lönsamhet och det är inte möjligt att göra investeringar med nuvarande lönsamhetsnivå, detta gäller även för gårdar med ekologisk produktion. Synen på fårkött bland konsumenter är positiv, men ifall produktionen minskar ytterligare försvåras marknaden ännu mer. Utskottet har även diskuterat samarbetet med slakteriet Rönkä och att det utfallit väl samt gått igenom marknadssituationen på alla möten. På höstens möte behandlades vargattacken i Björköby som ledde till att över 130 får revs då de var på bete ute på holmar. Trots den omfattande skadan ger nuvarande lagstiftning få möjligheter att kunna avliva vargen som även syntes till senare under hösten.

Trädgårdsutskottet

Trädgårdsutskottet leder inom ÖSP:s ram verksamheten för de tre trädgårdsavdelningarna. Utskottet bestod 2020 av ordförande Johanna Smith, Jens Juthström, Mikael Åkersten (Korsnäsnejden), Tore Svarvar, Conny Söderback (Malaxnejden), Joakim Strand, Ulf Harf (Närpes), Stefan Skullbacka (producentägda företag) och Stefan Gulin (förbundsstyrelsens repre-

sentant) samt sekreterare Susanne West. Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Frilandsutskottet

Styrelsen för frilandsodlarnas lokalavdelning fungerar som ÖSP:s frilandsutskott. Dess styrelse bestod 2020 av ordförande Christer Finne (Solf), Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå). Utskottets verksamhet presenteras i ett skilt kapitel.

Spannmålsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Bengt Eklund (Närpes Östra), Martin Edman (Malax), Mårten Krokfors (Kronoby), Torolf Sjögård (Närpes Östra), Torolf Bonäs (Nykarleby), Johan Knip (Kvevlax), Bjarne Pada (Korsholms södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två utskottsmöten under året där marknaden varit ett centralt tema, det första mötet hölls i mars och det andra i augusti.

Växtsäsongen

Vårbruket kom igång i goda förhållanden, de tidigaste åkrarna såddes i slutet av april. Maj var ovanligt kall med minusgrader många nätter i följd. Fukt fanns, ett större regn kom den 8.5 som på sina håll ställde till med skorpa. Broddskjutningen tog god tid på sig. I juni kom hettan med flera dagar över 30 grader. Vatten blev en bristvara och växligheten stannade upp. I juli kom regnen och speciellt på korn men även havre och vete bildades sidoskott som gjorde att mognaden blev mycket ojämn. Skörden inleddes i augusti och blev utdragen. Av spannmål kom ungefär 80 % av normalskörd. Grönskotten med grönkärnorna gjorde torkningen dyrare men kvaliteten blev sist och slutligen bättre än förväntat.

Spannmålsutskottets sommarträff i Nykarleby.

Virtuell fältkväll.

Marknaden

Skördarna blev goda och höga år 2019 i Finland, vilket belastade balansen och priset under större delen av fjolåret. När spannmålsbalansen uppdaterades den 18.6 hade den förstärkts kraftigt och jämnt fördelat mellan alla spannmålsgrödor. Sett till konsumtionen var rågen i en egen klass och lagren beräknades räcka till 1,5 års inhemsk konsumtion tack vare toppskörden 2019 och priset förblev lågt.

För vete och korn hölls priserna på samma nivå under stora delar av fjolåret fram till september, för havren sjönk däremot priset under våren och har sen dess varit lågt. I augusti började vetepriset stiga på den globala marknaden och vårt inhemska pris gick också upp men inte lika fort. Orsaken är att det produceras mera än vad den inhemska marknaden efterfrågar. Bakgrunden till stigande världsmarknadspriser är främst osäkerheten om den kommande spannmålsskörden (2021) samt att det var ett torrt fjolår överlag.

För havren förblev priset en besvikelse även under slutet av året.

Sverige fick en toppskörd och havreodlingen har ökat i övriga Europa vilket är några förklaringar till det fortsatt låga priset.

Proteingrödornas andel har ökat i och med att foderfabrikerna har börjat använda mera inhemska proteiner i foderblandningarna vilket utskottet ser som mycket bra.

Oljeväxterna oroar utskottet då de odlas i allt mindre grad på grund av att riskerna i odlingen är höga och priset varit för lågt.

Under sommaren arrangerade utskottet Greppa marknaden virtuella fältkväll om växtskydd och gödsling i samarbete med YA kursgården och Boden projektet.

Mjölkskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mikael Österberg (Oravais), Henrik Strandberg (Nykarleby), Stefan Södergård (Vörå),

Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Christian Björknäs (Lappfjärd) och Niclas Sjöskog (Purmo). Mats Broända har kallats som sakkunnig. Susanne West har fungerat som sekreterare.

Utskottet höll under 2020 två möten. Den största fråga som behandlats under året på bägge utskottsmötena är Valios kontraktproduktionsmodell som presenterades under våren. Valio kommer att införa produktionsrättigheter för att få ned mjölkvolymen och har avtalet om volymerna med de andelslag som ingår i Valiogruppen. Andelslagen avgör sedan hur systemet med produktionsrättigheter tillämpas inom det egna andelslaget. Minskad mjölkkonsumtion har lett till ett behov att exportera smör och mjölkpulver vilket sänker lönsamheten då världsmarknadspriset är lågt.

Produktionsrättigheterna inom Osuuskunta Maitosuomi kommer att baseras på gårdens produktion 2017, 2018 eller 2019. För den mjölk som levereras kommer det att betalas ett A-, B- och ett C-pris. Den nya modellen har väckt mycket diskussion bland mjölkproducenterna och under hösten när produktionsrättigheterna fördelades mellan gårdarna var det många som upplevde att tillämpningen av modellen inom Maitosuomi lett till en orättvisa mellan särskilt gårdar som just investerat eller står i beråd att investera och de som inte investerat.

Investerande gårdar fick så pass höga produktionsrättigheter att ingen egentligen minskning av produktionen behövs medan gårdar som inte investerat riskerar bli tvungna att minska sin produktion.

Köttutskottet

Köttutskottet består av två sektioner, sektionen för nöt och sektionen för enmagade djur. Jonny Kronqvist (Nykarleby), har fungerat som ordförande för köttutskottet. Tomas Långgård (Malax) kallas som sakkunnig.

Nötsektionen ordförande Johan Snickars (Malax), Mårten Strandvall (Kronoby), Tom Snårbacka (Esse), Ola Sandberg (Esse) och Samuel Ingves (Sideby). Susanne West har fungerat som sekreterare.

Sektionen för enmagade djur: ordförande Jonny Kronqvist (Nykarleby), Johnny Enström (Kvevlax), Kenneth Dalkarl (Vörå), Daniel Helenelund (Solf), Henrik Holm (Munsala), Kenneth Rex (Vörå). Susanne West har fungerat som sekreterare.

Hela utskottet samlades till två möten under 2020. Köttutskottet har bland annat diskuterat Covid-19 pandemin och hur den påverkat marknaden med stor efterfrågan på bland annat malet kött men liten efterfrågan på värdedelar till följd av begränsningar i restaurangernas verksamhet. Den ökade exporten till Kina har också diskuterats samt praktiska frågor som bristen på vissa mediciner för djuren till följd av coronasituationen. Salmonellaläget har varit bättre under 2020 men ger hela tiden orsak till oro, liksom risken för att den afrikanska svinpesten skall spridas till Finland. I anslutning till CAP27 förhandlingarna har förslaget på drastiskt minskade åtgärder inom systemet för djurens välbefinnande diskuterats och utskottet konstaterade att fler valmöjligheter behövs för producenterna än vad som nu föreslås. Tommy Ehrs deltog i utskottets andra möte och informerades om de reformer som planeras inom avbytarservicen.

Sockerbetsutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Fredrik Ström (Solf), Bo-Erik Nyman (Oravais) Stefan Saaristo (Malax) Kristian Bengts (Övermark) Christian Hoijjar (Korsholm Södra) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Utskottets uppgift är att bevaka sockerbetsodlarnas intressen i Österbotten. Utskottet har hållit två utskottsmöten under året. Utskottets första möte hölls i september och det andra i december.

I svenska Österbotten odlades sockerbeter på 480 ha av 25 odlare varav 11 var nya för året. Sockerproduktionen blev 2 900 ton och skörden sockerbeter totalt 18 000 ton, vilket ger en medelskörd på 37,05 ton, vilket motsvarar landets medelskörd. Det finns ett "Go" i Österbottensk sockerbetsodling vilket utskottet är mycket glada över.

Odlingssäsongen 2020 bjöd på utmaningar och skörden blev medelmåttlig. Det största bekymret var ändå fröbetorna som det förekommit väldigt mycket av under året. Plockningen var tidskrävande och ställde till med extra utgifterna.

Branschavtalet diskuterades och det fanns förhoppningar om ett högre pris, men coronan gjorde att världsmarknadspriset på socker drastiskt kom ner när efterfrågan minskade. Frakten har stor betydelse för lönsamhetens utveckling. Utskottet har arbetat för att transportstödet gradering skall ändras. Fraktersättningen är idag orättvis för odlarna i periferin och fördelningen felaktig. Utskottet förde fram att de minimi stödnivån skall höjas och det lyckades men någon ny gradering på transportstödet efter 160 km tillkom inte. På sockerbetsstödet tillkom 50€ / ha på allmänna stödet till alla odlare som börjar utbetalas först år 2021.

Utskottet utlyste en tävling bland kontraktsodlare "Vem har Österbottens största sockerbeta". Bland alla bidrag var Christian Hoijjars beta den största med en vikt på 8374 gram. Tävlingen blev lyckad och gav en bra bild av odlingen.

Familjen Hoijjar hade den största sockerbetan.

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Fredrik G

Utskottet för ekologisk odling

Utskottet har bestått av ordförande Jussi Murto-Koivisto (Närpes östra), Bjarne Mara (Korsholms södra), Ann-Katrin Norrback (Övermark), Sven Ek (Munsala), Per-Johan Grannas (Vörå), Roger Björknäs (Lappfjärd). Steve Nyholm och Ann-Sofi Ljungqvist har kallats som sakkunniga till utskottens möten och Ann-Sofi Ljungqvist har också fungerat som sekreterare för utskottet.

Utskottet har hållit ett möte under 2020. På utskottsmötet diskuterades marknaden för ekologiska produkter. EU:s förslag till ny ekoförordning har behandlats och till de delar som det för praktisk ekoodling ser ut att bli utmaningar har ändringsförslag skickats vidare till SLC. Tillgången på och förövrigt utmaningarna med ekologiskt utsäde är alltid ett återkommande och diskuterat område på utskottets möten.

Utskottet ger och får också aktuell info om projektet Eko.nu och kan ge feedback på projektverksamheten.

Potatisutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Matias Ålgars (Lappfjärd), Peter Norrback (Malax), Sören Lawast (Jeppo), Kjell Nyström (Malax), Mikael Hoxell (Lappfjärd) och Kaj Hemberg har kallats som sakkunnig. Johanna Smith har fungerat som utskottets sekreterare.

Utskottet har under året hållit två egna möten och ett gemensamt med SLC:s potatisutskott. Förutom marknadsläget och aktuell lantbrukspolitik har utskottet bland annat diskuterat hur potatisnäringen har utvecklats under de senaste åren samt hurudan framtidsbild näringen har.

Ombudsman Fredrik Grannas.

Socialpolitiska utskottet

Utskottet har bestått av ordförande Tommy Ehrens (Vörå), Anna-Lena Andtbacka-Fröjdö (Kronoby), Erica Dahlblom (Pörtom), Mårten Strandvall (Kronoby), David Köping (Sundom), Åsa Norrvik (Lappfjärd) och Maria Ingerström (Pedersöre) samt representant från LPA och sekreterare Fredrik Grannas.

Utskottet har hållit två möten under året, det första mötet i april och det andra i december. Avbytarfrågorna har varit mycket centrala under corona året. På båda utskottsmötena har avbytarchefen för Pedersöre avbytareenhet deltagit och informerat om verksamheten. Utskottet har diskuterat förvaltningen av avbyterservicen som skall ses över eftersom antalet gårdar som erhåller avbyterservice minskar. Avbytt dagar i Pedersöre-enheten är nu 18 700 från att ha varit 25 800 dagar år 2014. Minskningen följer trenden för hela landet.

Susann Rabb från projektet ”Ta hand om bonden” har varit med på båda mötena. Utskottet har diskuterat välmående inom jordbrukaryrket och att ”ta hand om bonden” gör en bra insats när bönderna vet att de har möjligheten att söka och få hjälp.

Från LPA har ombudsmännen Nina Hemberg och Annika Grannas informerat om LPA:s verksamhet. År 2020 har LPA haft temat ”noll olyckor i arbetet” och har varje månad satt upp en ny video om arbetssäkerhet.

Organisations och PR-arbetsgruppen (PR-utskottet)

Utskottet har bestått av ordförande Johanna Nyman (Kvevlax), Pauliina Holmqvist (Karleby), Bjarne Mara (Korsholm södra), Tommy Ehres (Vörå) samt från kansliet Fredrik Grannas, Johanna Smith och sekreterare Susanne West.

Utskottet inledde året med att planera ett filmprojekt med avsikten att skapa tre korta filmer som på ett humoristiskt sätt skulle belysa jordbrukets kolbindning, djurhållning och djurvälstånd samt djurens roll i jordbruket. Filmprojektet var en god bit på väg då det måste pausas till följd av Covid-19 pandemin.

Utskottet fortsatte istället med att planera en åkerskyltkampanj som genomfördes under sommaren samt stöda kansliet i arbetet med att aktivera förbundets Instagramkonto med hjälp av kontoövertagare och ökad egen aktivitet. Utskottet har under året hållit 4 möten.

Åkerskyltkampanjen 2020 hos familjen Mara.

Foto: Fredrik Grannas

Foto: Fredrik Grannas

Företagarutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Stefan Saaristo (Malax), Kjell-Göran Paxal (Solf/ÖK:s representant), Anders Lillandt (Tjock), Lotta Storfors (Malax), Jonny Kronqvist (Nykarleby), Kristian Bengts (Övermark). Stefan Gulin och Susanne West kallas som sakkunniga. Linda Sundman-Melin har fungerat som sekreterare. Utskottet fungerar som styrgrupp för projektet Ekonomilaboratoriet.

Utskottet/styrgruppen har under året hållit två möten. På första mötet behandlades projektet Ekonomilaboratoriets innehåll och mål, stödbeslutets villkor samt annan formalia i anslutning till projektets administration. På bägge mötena har projektledaren gått igenom genomförda och planerade projektaktiviteter samt gett en ekonomisk översikt med budgetuppföljning. Utskottet har också diskuterat påsldjursnäringens situation, pandemiläget och andra aktuella frågor.

Valutskottet

Utskottet har bestått av ordförande Mårten Strandvall (Kronoby), Johnny Enström (Kvevlax), Mikael Hoxell (Lappfjärd) och sekreterare ombudsman Fredrik Grannas.

Valutskottet samlades till ett protokollfört möte under året. Valutskottets arbete började under hösten när medlemmarna kontaktade alla förtroendevalda som är i tur att avgå. Valutskottets medlemmar avgav rapport till lokalavdelningarnas ordförande under ordförandeträffarna där valfrågorna diskuterades.

Valutskottet har sedan på basen av lokalavdelningarnas åsikter sammanställt förslagen. På ÖSP:s höstfullmäktigemöte föreslår valutskottet ÖSP:s ledamöter till SLC:s fullmäktige och SLC:s styrelse. Valutskottets arbete till förbundets höstmöte är att föreslå ledamöter till ÖSP förbundsstyrelse, ÖSP:s förbundsfullmäktige samt ge förslag till revisor och verksamhetsgranskare.

Finansrådet

Finansrådet behandlar förbundets placeringar och ger råd utgående från sin syn på finansmarknaden samt de premisser som styrelsen fastställt. Finansrådet är inget beslutande organ utan det ger råd om köp och försäljning av närmast värdepapper i förbundets placeringsportfölj och förbundsstyrelsen gör de slutliga besluten.

Gällande trädgårdsnäringens placeringar görs det slutliga besluten i trädgårdsutskottet men finansrådet kommer även med råd rörande den delen av förbundets placeringstillgångar. Finansrådet framför även vid behov rekommendationer till lokalavdelningarna gällande deras placeringsverksamhet.

Under året har finansrådet bestått av förbundets ordförande Tomas Långgård, verksamhetsledare Susanne West, Niclas Sjöskog, Anders Lillandt, Mats Nylund och kassören Lena Hallvar.

I finansrådets möten har Christian Partanen från OP-Pohjola deltagit som sakkunnig i egenskap av förbundets portföljförvaltare. Finansrådet har sammanträtt till tre möten under året.

ÖSP:s och skogsvårdsföreningen Österbottens skogspolitiska utskott

Utskottet har bestått av ordförande Anders Lillandt (ÖSP), Bjarne Mara (ÖSP), Niclas Sjöskog (ÖSP), Jan-Erik Ravals (svf), Kenneth Björkfors (svf), Kenneth Påhls (svf), Anders Häggman (Jeppo svf) och skogsvårdsföreningens verksamhetsledare Jan Slotte som sekreterare. Mats Nylund (SLC), Patrik Majabacka (skogscentralen) och Mikko Syri (MTK:s skogslinje) har kallats som sakkunniga. På grund av pandemiläget sammanträdde utskottet endast en gång under våren via Teams. På mötet var jaktfrågor på agendan. Markägarrepresentationen i jaktvårdsföreningarna diskuterades och ett förslag delgavs styrelserna i ÖSP och skogsvårdsföreningen. SLC:s skogsombudsman Victor Harvio deltog i mötet och informerade om uppdateringen av PEFC standarden.

Österbottens gemensamma mark- och miljöpolitiska utskott

Utskottet är gemensamt för producent- och skogsägarförbunden i Österbotten,

Etelä-Pohjanmaa och Keski-Pohjanmaa. ÖSP:s representanter i utskottet har varit Bjarne Mara (Korsholms södra) med Susanne West som suppleant.

Utskottet har under året samlats till två möten. Utskottet har under året behandlat Helmi-programmet, diskuterat EU:s Green Deal, MTK:s och SLC:s vattenprogram, miljötillståndsförfarandet och problematiken med myndigheternas besvärsmöten och andra aktuella ärenden som berör markägar- och miljöfrågor.

Karoliina Laakkonen-Pöntys som utnämns till direktör för ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid Södra Österbottens NTM-centralen från och med 1 januari 2020 deltog i utskottets andra möte och presenterade sig och berättade om aktuellt från miljösidan.

Arbetsgrupper

Förbundsstyrelsen utser vid behov arbetsgrupper för att behandla specifika aktuella ärenden och under året har Fågelskadearbetsgruppen och Mark- och miljöpolitiska arbetsgruppen haft möten.

Skogsbruket och virkesmarknaden i Finland

Coronapandemin hade motstridiga effekter på skogsindustrin

Coronapandemin hade motstridiga effekter för den i Finland verksamma skogsindustrin. Å ena sidan var konjunkturläget svagt i början av året och situationen förvärrades av skogsindustrins strejker. Efter strejkerna började coronasituationens utveckling ge utslag i form av fluktuationer på marknaderna. Produktionen och efterfrågan inom marknaderna för massa och kartong höll ställningarna, men svag efterfrågan präglade särskilt grafiska pappersprodukter. På grund av karantänerna raserades efterfrågan på till exempel olika kontorspapper och tidningar. I gengäld ökade efterfrågan på kartong i och med att enskilt förpackade varor och näthandeln ökade. Inom marknaden för sågade varor befarade man ett ras inom byggsektorn, men gör det själv-byggandets popularitet lappade efterfrågan under årets slut. Enligt uppskattning minskade byggandet ändå över 10 procent i Europa jämfört med året innan. Världsmarknadspriserna var mycket låga under årets början för nästan alla skogsindustriprodukter. En återhämtning av priserna kunde dock skönjas under årets slut. Särskilt priserna på sågade varor började stiga. Dessutom återhämtade sig priserna på massa och kartong mot årets slut. Priserna på pappersprodukter fortsatte däremot att sjunka.

Marknadssituationen för den finlandsbaserade skogsindustrin förbättrades mot slutet av året. Strejkerna under årets

början reflekterades dock på hela årets produktionsvolym. Coronan minskade kraftigt på pappersproduktionens volym och kulminerade i en anmälan om stängning av UPM:s pappersfabrik i Kaipola. UPM stängde också sin plywoodfabrik med dålig lönsamhet i Jyväskylä. Bland de positiva investeringsbeskeden kan nämnas Metsä Groups meddelande om att koncernen inleder byggandet av ett stort tallsågverk i Raumo. Dessutom beviljades bioproduktfabriken i Kemi miljö tillstånd.

Skogsindustrins största produktionsminskning fanns i pappersproduktionen, vilken till slutet av årets tredje kvartal minskade med en fjärdedel jämfört med föregående år. Massaproduktionen minskade med 8 procent från föregående år, driven av svag pappersproduktion. Kartongproduktionen låg kvar på föregående års nivå. Produktionsvolymerna inom den mekaniska skogsindustrin återhämtade sig mot slutet av året. Under det fjärde kvartalet var produktionen av sågade varor 21 procent och plywood så mycket som 35 procent högre än året innan. För hela året blev dock produktionsvolymerna lägre än för föregående år. Produktionen av sågade varor minskade med 4 procent och plywood med 9 procent jämfört med året innan.

Lönsamheten för den finlandsbaserade massa- och pappersindustrin har särskilt försvagats på grund av svag prisutveckling. Massans världsmarknadspriser uppskattas stanna vid en 14 procent lägre nivå än i fjol. Kartongernas prisutveckling har varit stigande mot årets slut, även om PTT:s prognos inte ännu innehöll någon

höjning jämfört med året innan. Exportvolymerna för massa och kartong kommer enligt PTT:s prognos att stanna ungefär vid fjolårets nivå. Enligt uppskattning minskar papprens exportvolym med en fjärdedel samtidigt som priserna sjunker med 4 procent jämfört med föregående års genomsnitt.

Exporten av sågade varor och plywood minskar jämfört med året innan. Enligt PTT kommer produktionen av sågade varor att minska 13 procent och plywood 11 procent jämfört med föregående år, vilket har bakgrund särskilt i strejkerna under årets början. Exporten av sågade varor har också ansträngts av hamnarnas karantänbegränsningar och tillgången på containers. Å andra sidan har utsikterna för träproduktindustrin förbättrats avsevärt under årets slut och enligt PTT:s prognos kommer exporten av sågade varor och plywood att öka 8 procent under 2021. Det genomsnittliga exportpriset för sågade varor har varit stigande under 2020, men den kommer enligt PTT att stanna vid en några procent lägre nivå än under föregående år i genomsnitt på grund av den låga ingångsnivån. Den finländska sågvaruproduktionen led inte nämnvärt av coronabegränsningarna vilket till en del förbättrade produktionsförmågan. Den centraleuropeiska marknaden har präglats av överutbud under flera föregående år till följd av sågning av storm- och insektskadat virke. Under årets slut fick vi se tecken på att marknaden för färskt virke blev något livligare i Centraleuropa. Priserna på träprodukter började också stiga ganska brant i till exempel Tyskland.

Virkeshandeln nästan på samma nivå som i fjol, men avverkningarna minskade

Virkeshandeln höll en mycket låg nivå under årets början, men den piggnade till avsevärt mot årets slut och nådde därmed lite högre än föregående års nivå. Virkeshandeln har ökat farten, främst med stock som motor. Virkesinköpen från privatskogar uppgick till 36,6 miljoner kubikmeter. Det var 2 procent mindre än 2019.

Av virkeshandeln var ca 86 procent rotförsäljning. Försäljningen av stock från privatskogar ökade 14 procent jämfört med föregående år. Försäljningen av massa från privatskogar minskade med 7 procent från föregående år.

Avverkningsvolymen blev däremot mindre än året innan. Avverkningsvolymen i privatskogar uppgick 2020 till sammanlagt 45,6 miljoner kubikmeter till slutet av november. Under 2020 uppgick marknadsavverkningarna till sammanlagt 56,4 (2019 62,8) miljoner kubikmeter. Avverkningarna minskade sålunda 10 procent från föregående år. Avverkning av stock minskade 6 procent och avverkning av massa 18 procent från 2019. Avverkningarna fokuserades mera mot objekt med där stock dominerade.

Leveransavverkningarna hade minskat med så mycket som 30 procent jämfört med 2019 och leveransavverkningarnas andel av avverkningarna i privatskogar var 12 procent. Bolagens och Forststyrelsens avverkningar uppgick till cirka 10,8 miljoner kubikmeter och hade ökat med tre procent jämfört med föregående år.

Av marknadsavverkningarna 2020 var 43 procent stock och 57 procent massaved.

Industrins stående virkesreserver hade på grund av den låga avverkningsnivån vuxit med 1 milj.m³ jämfört med slutet av året innan. Den stående reserven var 20 milj.m³ vid slutet av 2020. Det fanns en del vinterposter i reserven på grund av de dåliga drivningsförhållandena under årets början 2020 och virkeshandeln ökade speciellt i slutet av året.

Virkespriserna började återhämta sig mot slutet av året

År 2020 var hela landets genomsnittliga rotpriser vid rotförsäljning och procentuella förändringen i jämförelse med föregående året följande: tallstock 54,9 euro/m³ (-2,8%), granstock 59,0 euro/m³ (-1,5%), björkstock 43,3 euro/m³ (-1,4%), tallmassa 17,5 euro/m³ (-0,8%), granmassa 19,8 euro/m³ (1,1%) och björkmassa 16,8 euro/m³ (0,0%).

Importen av träråvara i form av flis ökade

Enligt utrikeshandelsstatistiken ökade virkesimporten 5 procent till slutet av november jämfört med föregående år. Rysslands andel av virkesimporten ökade med 2 procentenheter från föregående år. Under 2020 uppgick virkesimporten till 11 miljoner kubikmeter till slutet av november. Barrträsvirkets andel av importen var cirka 1,3 miljoner kubikmeter och lövträsvirkets cirka 4,8 miljoner kubikmeter. Stockens andel ökade 15 procent och massavedens andel minskade på motsvarande sätt litet.

Sågflisimporten uppgick till cirka 4,6 miljoner kubikmeter, vilket innebär en ökning på 16 procent jämfört med året innan. Av flisen var 80 procent barrträd och 20 procent lövträd. Exporten av rundvirke från Finland minskade 20 procent jämfört med föregående år och var cirka 1,6 miljoner kubikmeter till slutet av november.

Representation

Förbundets representation i SLC:s och MTK:s organ framgår av SLC:s årsberättelse.

Övrig representation

ÖSP:s representation i olika arbetsgrupper, styrelser och andra instanser är en viktig del av intressebevakningen av jord- och skogsbruket. ÖSP har tillsammans med skogsvårdsföreningen markägarrepresentation i nejdens jaktvårdsföreningar. Förbundet har genom förtroendemän eller tjänstemän deltagit bland annat i följande organ:

ÖSP har deltagit i:	ÖSP har representerats av:
Delegationen för Esse å	Per-Ole Mård, medlem
Delegationen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem
Arbetsgruppen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem
Delegationen för Perho å	Mats Brandt, medlem
Delegationen och arbetsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem Fredrik Grannas, suppleant
Samarbetsorganet för Närpes å	Martin Westerberg, medlem Bengt Eklund, suppleant
Kvarkens Världsarvsdelegation	Jonas Nord, medlem Johanna Nyman, suppleant
Delegationen för Tjock och Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem Christian Björknäs, suppleant
Översvämningsgruppen för Lappfjärds å	Matias Ålgars, medlem Bo-Gustav af Hällström, suppleant
Översvämningsgruppen för Kyro älv	Johanna Nyman, medlem Jan Flemming, suppleant
Översvämningsgruppen för Lappo å	Tom Cederström, medlem Fredrik Grannas
Österbottens förbunds samarbetsgrupp	Susanne West
Österbottens förbunds landsbygdssektion	Madelene Lindqvist
Österbottens Förbund, arbetsgr. för integrerad förvaltning av skärgårds- och kustområdena i Österbotten	Madelene Lindqvist, medlem Susanne West, suppleant
Österbottens skogsråd	Anders Lillandt, medlem Tomas Långgård, suppleant

Regionala skarvsamarbetsgruppen	Stefan Thölix, medlem Susanne West, suppleant
Apetits bolagsstämma	Stefan Saaristo
LPA:s kontaktperson	Fredrik Grannas
Avfallsdelegationen för västra Finland	Fredrik Grannas
Tomatek Ab	Johanna Smith, styrelsemedlem
Tomatek:s bolagsstämma	Tore Svarvar
Hortilab Ab	Bo Linde, ordförande
Hortilab Ab:s bolagsstämma	Johanna Smith
Projektet Innoväxthus styrgrupp	Erik Lybäck
Nötslakterikontroll	Tomas Juthman
Svinslakterikontroll	Tommy Ehrs Mikael Vidlund
Regionala viltutskottet	Johanna Nyman, Anders Lillandt Tomas Långgård, suppleant
Spannmålshandelsgranskning	Martin Edman, Bengt Eklund och Fredrik Grannas
Projektet EkoNu:s styrgrupp	Steve Nyholm, ordförande Bjarne Mara, medlem
Bostads Ab Bondegården	Johanna Smith, styrelsemedlem
Bostads Ab Bondegårdens bolagsstämma	Susanne West
Regionala vilträdet, markägarnas repr.	Stig Simons
Forumet för gårdstillsyn och tillstånd	Tomas Långgård, Susanne West, suppl.
Projektet kursgårdens referensgrupp	Tomas Långgård och Fredrik Granna
Projektet Bodens styrgrupp	Fredrik Grannas, medlem
Projekt ProPRECIKEM styrgrupp	Fredrik Grannas medlem
Projekt Botnia Näring i Kretslopp referensgrupp	Fredrik Grannas, medlem
NTM centralens språkdelegation	Madelene Lindqvist, medlem
Österbottens organisationsdelegation	Niclas Sjöskog, medlem Bjarne Mara, suppleant
Miljöstrategigruppen Form Jakobstadsregionen, Fjord- och skogsbruksgruppen	Jonny Kronqvist och Conny Englund
Projektet Österbottens näringshjuls styrgrupp	Johanna Nyman, medlem Susanne West, suppleant
Projektet Farmertime Finlands styrgrupp	Susanne West, medlem Johanna Smith, suppleant

Förbundskansliet

Förbundets anställda har under året varit:

JM, FK Susanne West har fungerat som verksamhetsledare. Verksamhetsledaren är förbundsstyrelsens sekreterare och har under 2020 också fungerat som sekreterare i ägg-, får-, mjölk-, kött- och trädgårdsutskottet.

Agrolog Fredrik Grannas har verkat som ombudsman. Ombudsmannen handhar kontakten till lokalavdelningar och ungdomsklubbar. Ombudsmannen fungerar som sekreterare i ungdoms-, socialpolitiska-, spannmåls-, sockerbets- och valutskottet. Ombudsmannen svarar på frågor om lantbruksstöden.

Agrolog (YH) Johanna Smith har verkat som trädgårdsombudsman och som sekreterare i potatisutskottet.

EM Lena Hallvar är kassör.

Kansliet har skötts av merkant Gun Boström.

Ekonom Linda Sundman-Melin fungerade som projektledare för Ekonomilaboratoriet från 9 mars till 20 november 2020.

Agrolog (YH) Daniel Englund är projektledare för Ekonomilaboratoriet från 21 november 2020.

Projektavdelningen i Närpes

Irene Vänninen har under året verkat som projektledare (60 % arbetstid) för projektet Lyftkraft (projektid 1.1.2019–15.5.2021). Vänninen har också lett projekten Digitomkku (projektid 01.08.2019–31.10.2021) och Jaustra (projektid 1.1.2020–31.3.2023).

Moa Sunabacka har varit projektarbetare på heltid i Lyftkraft.

Mikael Mattfolk har jobbat som projektarbetare i Digitomkku från och med 1 mars 2020.

Sandra Blomqvist har jobbat som projektarbetare i Jaustra från och med 1 juni 2020.

Skatteavdelningen

YH-agrolog Johannes Nylund verkade som avdelningschef. Han har även handlett lokalavdelningarnas skattetjänster och deras bokförare. Tjänsten är på deltid. Nylund har varit tjänstledig andra halvan av 2020.

ADB-merkonom Maria Ström har handhaft skattebokföringen och fungerat som vikarierande avdelningschef.

Agrolog Matias Ålgars har skött deklARATIONERNA på konsultbasis.

Jan-Henrik Nygård har under året arbetat för ÖSP:s skatteavdelning som topphjälp.

ÖSP:s personal i Vasa. Fredrik Grannas fotograferar och saknas på bilden.

Foto: Fredrik Gramnas

Styrelsens seminarium. Diskussioner på hotell Red&Green i Närpes.

Förbundets verksamhet

Förbundsstyrelsen har under året bevakat de jordbrukspolitiska intressena på ett regionalt, nationellt samt även på ett internationellt plan. Förbundsstyrelsen har sammanträtt 10 gånger. Till förbundsstyrelsens möten har också kallats SLC:s ordförande Mats Nylund, ordförande för skogsvårdsföreningen Österbotten Kenneth Påhls samt riksdagsledamot Anders Norrback. Förbundsstyrelsen har berett de ärenden som stadgeenligt behandlats vid förbundsmötet samt haft det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet.

Verksamhetsåret 2020 har präglats av Covid-19 pandemin som i mars ledde till att landets regering utlyste undantagstillstånd och införde stränga restriktioner och rekommendationer för att hindra spridningen av coronaviruset och på så sätt trygga särskilt sjukvårdens kapacitet. Restriktionerna ledde till att förbundets verksamhet under några veckor i slutet av mars och början av april strukturerades om så att en stor del av verksamheten kunde fortgå i virtuell form. Tack vare detta digitala

språng kunde styrelse- och utskottsmöten fortsätta utan avbrott och förbundets verksamhet tryggas. Samtidigt blev också en stor del av den politiska bevakningen digital då i princip alla möten blev virtuella i stället för fysiska. Även olika tillställning och seminarier hittade snabbt en ny form via digitala plattformar.

Tjänstemännen jobbade i enlighet med rekommendationerna en hel del på distans och även kanslipersonalen kunde vid behov jobba på distans efter att de tekniska möjligheterna för detta förbättrats. Det är egentligen bara kanslisten som inte haft möjlighet att jobba på distans utan ansvar för att hålla kansliet öppet och för att de löpande kanslifunktionerna har skötts om. Under sommaren förbättrades coronaläget och från och med augusti återgick personalen till att jobba på kansliet. Senare under hösten innebar en ökad smittspridning igen att mera distansarbete blev aktuellt för att trygga verksamheten och minska risken för karantäner. Försiktighetsåtgärderna gav resultat och ingen ur personalen har under året varit sjuk i corona eller hamnat i karantän.

Foto: Fredrik Grannas

Styrelsen besöker familjen Gulins växthus.

För styrelsens del inleddes året med ett traditionsenligt två dagars seminarium som detta år hölls i Närpes. Förutom att diskutera aktuella frågor och projekt så besökte styrelsen Närpes grönsaker och fick en presentation av andelslagets verksamhet och en möjlighet att bekanta sig med packeriet som expanderat i flera repriser de senaste åren. Den andra seminariedagen avslutades med besök hos Stefan Gulin som förevisade sin växthusanläggning och värmecentral. Styrelsen upplevde uppbygget med ett seminarium i närområdet som mycket lyckat då det gav möjlighet att bekanta sig både med ett av förbundets medlemsföretag och en av styrelsemedlemmarnas företag.

Politiskt präglades året av Covid-19 pandemin då egentligen allt normalt lagstiftningsarbete avbröts i mars då undantagstillståndet utlystes och hela statsapparaten gick inför att hantera coronan. Undantagslagar stiftades för att trygga

olika funktioner under den rådande situationen och regeringen fattade även beslut om omfattande stödpaket till olika samhällssektorer. För primärproduktionens del innebar detta bland annat möjlighet att få likviditetslån och också att ett temporärt stöd till primärproduktionen infördes. Stödet till primärproduktionen var under våren rätt blygsamt med en möjlighet att erhålla ett stöd på 10 000 euro men under hösten höjdes beloppet till 80 000 euro. Stödet har sökts flitigt i Österbotten, särskilt av pälsdjursfarmer men även växthusföretag och gårdar inriktade på potatisodling och frilandsodling har sökt och beviljats stöd. Stöd villkoren var dock utformade så att den stora majoriteten av primärproducenter inte hade möjlighet att ansöka om stödet.

Under sommaren och hösten normaliserades det politiska beslutsfattandet och beredningen av CAP27 och olika lagstiftningsprojekt som lämnats vilande kunde

återupptas. Framgångar i förhandlingarna om EU:s framtidsbudget kunde också nås. Regeringen och Stora utskottet har fört en strikt budgetpolitik gentemot EU men har samtidigt prioriterat viktiga frågor för Finland vilket resulterade i att Finland under sommarens toppmöte där statscheferna enades om en ram för EU:s långtidsbudget fick tilläggsanslag på 400 miljoner euro för landsbygdsutveckling och 100 miljoner euro för regionalutveckling. Det här innebär att de befarade nedskärningarna på -3% i första pelaren och -14% i andra pelaren byttes till en ökning av anslagen i de båda pelarna med tillsammans 6%. Förutom detta anslås också pengar för återhämtningen efter Covid-19 pandemin, totalt 7,5 miljarder euro varav 3% till Finland.

Trots att en stor del av verksamheten skötts virtuellt kunde styrelse och personal samlas till en sommarmiddag på Lind's kök för att avtacka ÖSP:s långvariga förtroendevalda Stefan Thölix som vid årsskiftet lämnade uppdraget som ordförande för SLC:s skogsutskott och därför inte längre heller kallas till ÖSP:s styrelsemöten. Thölix fortsätter att bevaka skarvfrågorna i den regionala skarvarbetsgruppen och deltar också fortsättningsvis i bland annat fågelskadearbetsgruppen.

Under året har styrelsen gästats av Osuuskunta Maitosuomis anskaffningschef Ann-Charlott Kjerp som informerade styrelsen om aktuellt från andelslaget och det nya systemet med produktionsrättigheter, övervakningschef Ulf-Erik Häggvik från Österbottens NTM-central som gav en översikt av sommarens stödövervakningar samt SLC:s vikarierande skogsombuds-

man Viktor Harvio som presenterade sig själv och aktuellt från skogssidan.

Temat för 2020 var fortsättningsvis ”jordbrukets image” men med fokus på att lyfta fram det finländska jordbrukets hållbarhet både ur ett miljö- och klimatperspektiv. I linje med temat planerades tre filmer som skulle belysa dessa aspekter men på grund av pandemin måste projektet pausas. Covid-19 pandemin ledde dock till att den hätska klimatdebatten riktad mot köttproduktionen, åtminstone för tillfället, mer eller mindre upphörde och istället blev det stor fokus på försörjningsberedskap och en tryggad tillgång till mat.

Tomas Långgård och Stefan Thölix på Lind's kök.

Den finländska matproduktionen fick en sällan skådad medial medvind och de finländska konsumenterna köpte en högre andel finländska livsmedel än på länge. Detta syntes inte i lönsamheten för jordbrukarna, men det positivare debattklimatet var ändå välkommet.

Under våren satsade förbundet på ökad aktivitet på Instagram med både egna postningar från förbundet men kanske främst via att låna ut kontot varannan vecka till förtroendevalda, medlemmar och personal som berättade om sin produktion och sitt jobb. ÖSP:s Instagram-konto har genom detta mångdubblat antalet följare och under våren började vi använda den nya hashtaggen ÖSPbonde tillsammans med tidigare hashtaggar. Ett pressmeddelande till de österbottniska dagstidningarna gjordes också i mars med budskapet att vår höga självförsörjningsgrad av livsmedel är en trumf i den nu rådande situationen och att vi därför har en god beredskap att kunna

fortsätta att leverera ren och inhemsk mat till de finländska konsumenterna.

Året har också varit fyllt av olika tillfällen riktade till medlemmarna.

Oss bönder emellan arrangerades av SLC och ÖSP i januari på tre orter, Kristinestad, Vasa och Pedersöre. Omkring 100 producenter deltog per tillfälle.

ÖSP arrangerade i januari tre husdjursstödfinon i samarbete med lantbrukskanslierna. Det var många bönder på plats. På förmiddagen berättade de lokala tillsynsmyndigheterna och Regionförvaltningsverkets länsveterinärer om de lagstadgade kraven, hur de övervakas och ”top ten” felen. På eftermiddagen gicks de frivilliga kraven igenom det vill säga främst stödvillkoren för ersättning för husdjurens välmående. Här togs även de tio vanligaste felen upp. Avslutade gjorde ÖSL om möjligheterna i RÅD 2020. Tillfället på Norrvalla filmades av projekt boden och filmen fick närmare 1000 visningar.

Virtuellt styrelsemöte med ordförande och tjänstemän på kansli och resten av styrelsen på distans.

Foto: Fredrik Grammas

Foto: Fredrik Grammas

Husdjursstöinfo på Norrvalla. Landsbygdssekreterare Roger Bertills i talarstolen.

I januari arrangerade ÖSP även tre generationsväxlingsskolningar tillsammans med ÖSL, LPA och Andelsbanken. Kurserna arrangerades på Yrkesakademien i Vasa med 40 deltagare, Yrkesakademien i Närpes med 38 deltagare och på Lannäs-lund med 67 deltagare.

ÖSP var som tidigare år med och planerade och genomförde stödinforundan. Detta år ordnades inforundan som två direktsända tillfällen som filmades av Boden och livestreamades via webben och med möjlighet att ställa frågor via en chattfunktion. Även de här tillfällena bandades och kunde ses i efterhand vilket också utnyttjades flitigt. ÖSP gav aktuell information från förbundet och hade också ett avsnitt med coronainformation.

Egna projekt

Ekonomilaboratoriet är ett tvåårigt projekt vars syfte är att bygga nätverk, höja konkurrenskraften, sporra till ekonomiskt nytänkande och stärka lantbruksföretagens framtida utvecklingsförutsättningar i svenska Österbotten. Projektet har sitt ursprung i den sjunkande lönsamheten i Finlands och även Österbottens lantbrukssnäring. Projektet finansieras till 80 % med offentliga medel via programmet för utveckling av landsbygden i fastlands-Fin-

land och EU:s landsbygdsfond. Resten finansieras till största delen av ÖSP och delvis av Österbottens kött. Totalbudgeten är 250 000 euro.

Projektet startade under våren 2020 och Linda Sundman-Melin anställdes som projektledare i mars. Våren 2020 drabbades världen av Corona-pandemin som påverkade projektet och intresset för deltagande i verksamheten.

Under året har det varit stort fokus på producentcaféerna som är kärnan i projektet. Caféerna är smågruppsverksamhet som syftar till att bygga nätverk samt sprida kunskap och erfarenheter om framgångsrika arbetsmetoder och företagsekonomi i stort. I caféerna utvecklas även olika verktyg för att följa upp och planera ekonomin. Under året har tre kafén kört igång och sammanlagt har 7 träffar hållits, de flesta på distans via Microsoft Teams. Det kan konstateras att intresset för att delta i producentcaféerna kunde vara större.

I november hölls en webinariserie som bestod av tre delar med teman som tangerar lantbruksekonomi och företagsekonomi i stort. Dessa evenemang var omtyckta med sammanlagt 68 anmälda.

Förutom producentcaféerna har resten av verksamheten som omfattas av projektet

planerats. Till dessa hör möjligheten till ett mentorprogram samt enskild konsultering. Ett webbaserat redskap för benchmarking av ekonomiska nyckeltal planeras.

Projektledaren har deltagit aktivt i utskottsmöten och på andra tillställningar för att marknadsföra projektet. Förutom den muntliga vägen försöker projektet synas så mycket som möjligt på sociala medier och har även syns i ett antal artiklar i tidningen Landsbygdens Folk.

En styrgrupp är tillsatt för att följa upp att projektplanen och tidtabellen följs samt fungera som bollplank för projektledaren. Styrgruppen har under 2020 haft två möten. Styrgruppen består av Stefan Saaristo, Kjell-Göran Paxal, Kristian Bengts, Lotta Storfors, Jonny Kronqvist, Anders Lillandt, Stefan Gulin och Susanne West. Projektledaren fungerar som sekreterare.

Sundman-Melin blev föräldraledig i slutet av november och Daniel Englund anställdes som ny projektledare från första november. Englund har fortsatt enligt samma mall och har lagt fokus på att rekrytera

deltagare till producentcaféerna. Englund har sedan slutet på november lagt ut ekonomiska begrepp som förklaras kortfattat på Instagram för att öka projektets synlighet på sociala medier.

Övriga projekt

ÖSP har gått in som en av privatfinansiärerna i projektet Farmer Time Finland. Farmer Time kopplar ihop primärproducenter med olika grupper av barn och ungdomar. Barnen får genom Farmer Time en digital rundtur på ett lantbruk och får ställa frågor direkt till bonden.

Barn/ungdomsgruppens handledare eller instruktör som kan vara en klubbledare, lärare eller liknande kan efter samtalet göra uppgifter tillsammans med barnen som anknyter till gården. Målet är att gruppen gör flera digitala besök hos samma bonde och följer upp utvecklingen för växter eller djur. Allt med mycket låg tröskel och med digitala verktyg som hjälpmedel. Projektägare är Pro Agria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap.

Livestreaming av stödinfon från YA! i Gamla Vasa.

Foto: Fredrik Grammas

Foto: Kristina Vesterback

Malaxnejdens trädgårdsproducenter höll sitt årsmöte utomhus vid Kajane lägerområde i början av juli.

Trädgårdssektionen

Växthus

År 2020 blev ett märkligt år i och med corona-pandemin och ser ut att fortsätta ännu en bra tid. Liksom hela förbundet tog också trädgårdsutskottet stora digitala kliv och årets utskottsmöten hölls i huvudsak på distans. Trädgårdsutskottet har under året sammanträtt till 7 utskottsmöten och 2 gemensamma möten med områdets större packerier. De inplanerade årsmötena i slutet av mars ställdes in, men samtliga lokalavdelningar kunde lyckligtvis hålla sina årsmöten i månadsskiftet juni-juli.

Marknaden

Marknaden för växthusgrönsakerna har under 2020 präglats av följdverkningarna av covid-19 pandemin, såsom samhället också i övrigt.

Minuthandeln har ökat märkbart mot året innan. Efter en viss turbulens med konsumenternas hamstringsiver i början av pandemin i mars 2020, stabi-

liserades efterfrågan och handeln blev mer förutsägbar vad gäller efterfrågan. På storkökssektorn och HORECA sidan var situationen däremot det motsatta, efterfrågan minskade på grund av restriktionerna och påverkade handeln mer eller mindre under hela året. En stor del av HORECA sektorn använder sig av utländska produkter och begränsningarna inom sektorn påverkade inte efterfrågan på den inhemska produktionen i nämnvärd grad, förutom för vissa enskilda produkter och en mera lokal påverkan.

Samhällsrestriktionerna påverkade även möjligheterna för ett aktivt kund-samarbete på grund av distanseringen och många olika evenemang, som ursprungligen var sammankopplade med olika marknadsföringsåtgärder, uteblev på grund av pandemin. Man kan säga att både 2020 och 2021 års marknads- och kundutveckling blivit kraftigt åsidosatta på grund av pandemins följder och det är beklagligt med tanke på branschens utveckling och konkurrensläget.

Marknadspriserna har generellt varit svagare under året och speciellt under pandemins första halvår var prisnivån ytterst pressad på både traditionell rund tomat och gurka. Specialtomaterna klarade sig förhållandevis bättre, men var också pressade prismässigt under flera perioder. Å andra sidan har det inhemska totalutbudet och produktionsarealerna av både tomat och gurka enligt vår uppfattning ökat markant, vilket vanligen brukar återspegla sig i förändrade prisnivåer innan marknaden stabiliseras.

Intressebevakning

Efter att Finland i mars gick in i ett undantagstillstånd och rörligheten över landets gränser begränsades blev frågan om tillgången av arbetskraft till trädgårdssektorn aktuell. I samarbete med SLC, MTK, flera ministerier och försörjningsberedskapsorganisationen kunde tillgången av arbetskraft tryggas. Växthussektorn tvingades att se över sin beredskap och riskhantering genom att bland annat förhindra att odlarna själva eller deras anställda insjuknar eller blir satta i karantän.

Under verksamhetsåret har utskottet fokuserat en hel del på miljöfrågor och hanteringen av växthusens biomassor. En arbetsgrupp med uppgift att utreda möjligheter och lösningar kring dessa frågor tillsattes bestående av; Johanna Smith, Joakim Strand, Kenneth Vestberg och Stefan Gulin. Projektarbetare Moa Sunabacka har koordinerat gruppens arbete samt fungerat som gruppens sekreterare.

En skrivelse har inlämnats till Vasa Elnät om möjligheten att inom deras el-distributionsområde sätta elanslutningen i vila under vissa perioder under året. Detta

är möjligt på andra distributörers områden.

Andra ärenden som behandlats i utskottet under året är bland annat torvanvändningen, investeringsstöden och stödbara grödor.

Projektverksamhet

Projekt Lyftkraft, vars huvudmål är att förbättra kundorienteringen i det österbottniska växthusriket, har haft fullt upp under år 2020, coronan till trots. Projektet har framskridit enligt planerna med mindre förändringar då sortsökningsresorna förstås uteblivit.

Ett tomatförsök med fem tomatsorter och tre säsongsodlare har gjorts med syfte att bland annat samla in data på skillnader i smak mellan olika odlare som odlar samma sort. Dessa tomater användes i två av smakjuryns tre smakträffar i år. Smakjuryns arbetsmetoder har utvecklats och standardiserats och smakjuryn har nu 25 aktiva deltagare. Även distansprovsmaking har visat sig fungera bra.

Projektet har skrivit en artikel till Puutarhakalenteri 2021 (Miten makua tomaattiin) och arbetat med tre artiklar om den inhemska runda tomaten som kommer att publiceras i Puutarha&Kauppa och även andra tidningar under våren 2021. En kvantitativ frågeundersökning med över tusen deltagare undersökte konsumenternas åsikter, nöjdhet och konsumtionsvanor kring inhemsk rund tomat. Undersökningen utfördes av Kantar TNS Agri Oy.

Projektet skapade en lista på ca femtio, potentiella nya grödor för växthusen. Listan kortades ner till ca tjugotalet grödor som odlare och konsulenter fått ge sina åsikter om och nu har vi en lista på ”top 10” grödor

Projektledare Irene Vänninen.

Projektarbetare Sandra Blomqvist.

som kunde ha potential för att odlas i växthus. Projektet hjälpte till med försäljningen av vitlök odlad i växthus under vintern 2019–2020 (Westerholms Handelsträdgård) och har även producerat en guide för direktförsäljning av nya växthusgrödor.

Grundligt förarbete inför workshopserien ”Gemensamma grönsaksbordet” har gjorts under 2020 och handeln är även involverad genom intervjuer som Hanken gjort. I workshopserien diskuterar odlare, packerier, konsumenter, forskning, utbildning och övriga kring utmaningar med bland annat den inhemska runda tomatens framtid och även ”Suomi-paprika”.

I miljödelen av projektet har en broschyr med titeln ”Hantering av växthusavfall” skrivits baserat på Instruktionen med samma titel från Väst kustens miljöenhet.

Projekt Jaustra (Jauhiaistorjunnan uudet strategiat kasvihuonetuotannossa) inleddes under våren 2020, som projektledare fungerar Irene Vänninen och Sandra Blomqvist anställdes som projektarbetare. Målsättningarna i projektet är att kartlägga nuvarande bekämpningsmetoder av vita flygare i växthus och att utveckla nya, förbättrade strategier för biologisk bekämpning i kommersiella växthus.

Första steget i projektet var att intervjua odlare (tomat och gurka) i Närpes angående bekämpningsstrategier och organisering av verksamheten. Intervjuerna inleddes i augusti och avslutades i november, därefter analyserades och kate-

goriserades intervju svaren. I intervjuerna framkom bland annat önskemål om en databas med information om olika bekämpningsorganismer och skadegörare samt att odlare anser att kemisk bekämpning är ett nödvändigt ont endast då den biologiska bekämpningen inte fungerar. Följande steg är provtagning av blad i växthus och mätningar av parametrar som påverkar utvecklingen hos skadegörare och nyttoorganismer (exempelvis temperatur och luftfuktighet) samt finns det behov för att utveckla de rådande uppföljningsmetoder av vita flygare genom att bättre förstå hur skadegöraren och nyttoorganismer befinner sig i växtbeståndet.

Parallellt med projektet i Närpes pågick även ett försök i Jockis under sommaren. I försöket undersöktes minskade kvävehalter i gödning och vilken effekt det hade på kvävehalter i plantorna och på utvecklingshastigheten av vita flygare. Resultaten analyseras fortfarande men enligt preliminära resultat ser det ut som att varken kvävehalten i plantorna eller vita flygares utvecklingshastighet påverkades i någon större grad av olika kvävehalter i gödningen, inte ens då kvävenivån halverades.

Detta beror på intensiva gödningsprogrammen i belyst odling av tomat då plantorna får kväve i bevattningssvatten flera gånger per dag och i slutändan ackumulerar kväve så mycket att antingen utveckling av vita flygare eller plantornas skördenivå hämmas. Dessa resultat gäller

nu bara de första 2,5 månader efter plantering, men de visar på behovet av att kritiskt granska kvävenivåer i belyst odling även av miljöskäl.

Projekt Digitomkku använder växthusklimat-data och data om växternas tillstånd för att identifiera de faktorer som har störst inverkan på tomaternas kvalitet (och kvantitet). Under 2020 kartlades de befintliga datakällorna i två testbäddodlingarna och en Pylot-dataplattform installerades i odlingarna. Dataplattformen samlar in all data som sedan kan användas vidare för olika analyser. Det kortsiktiga målet med de nya mätningarna är en bättre förståelse för grödornas vattenekonomi. Det långsiktiga målet är att utveckla modeller, som beskriver relationen mellan bakgrundsfaktorer och skördens kvalitet och kvantitet.

Tre testbäddodlingar med tomat och en med paprika tog i bruk Phytosense-systemet som kontinuerligt mäter plantornas vattenupptagning och variationer i stamtjocklek. Den operativa gruppen av testbäddar, projektanställda och växthusrådgivare utvärderade fördelarna med de nya mätinstrumenten genom att fokusera på tolkning av Phytosense-data.

I tomatodlingarna påbörjades veckovisa mätningar av brix i tomater. Brix-värdet är den viktigaste variabeln som används

i projektet för att övervaka effekterna av olika förhållanden och växternas tillstånd på slutproduktens kvalitet. Paprikaodlingen experimenterade med olika mer förmånliga varianter av mätinstrument samt med Phytosense-systemet. Projektet presenterades för växthusbranschen vid Nya teknologins dag.

Webbplatsen Växtkraft (<https://vakra.fi/>) har skapats för att i fortsättningen informera om och dela material som produceras i ÖSP:s alla växthusprojekt; pågående Lyftkraft, Digitomkku och Jaustra samt avslutade Innoväxthus.

I och med att sektionen haft tre egna projekt under året har deltagandet i övriga utomstående projekt inte varit så stort. Vi har bidragit med sakkunskap till bland andra Arbetshälsoinstitutets projekt, Biologinen torjunta kasvihuoneissa – alistuminen, allergiat ja niiden ehkäisy.

Reklamaktivitet

ÖSP:s trädgårdsproducenter har även detta år deltagit i finansieringen av den nationella reklamkampanjen som bedrivs i samarbete med Handelsträdgårdsförbundet. Årets kampanj har liksom de senaste åren förts i sociala medier så som Facebook, Instagram och Youtube samt en del annonser i print.

Inhemska trädgårdsprodukter r.f. utsåg i april Handelsträdgård Martin Sigg Ab till årets kvalitetsproducenter av växthusgrönsaker. Utmärkelsen delades ut i januari 2021

Foto: Christoffer Thomasfolk

Representation

Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Christer Finne har representerat ÖSP i SLC:s trädgårdsutskott. Johanna Smith, Stefan Skullbacka och Thomas Edström-Simons har suttit i Ab Tomatek:s styrelse. Jonas Lundström, Rosita Langels och Johanna Smith har suttit med i ÖSP:s och HTF:s gemensamma reklamkommitté. Susanne West har deltagit i COPA:s arbetsgrupp för blommor och plantor, arbetsgruppen för frukt och grönt och i Civil Dialogue Group for Horticulture, Spirits and Olives. Susanne West har också fungerat som suppleant i styrelsen för Stiftelsen Aspegrens Trädgård. Jonathan Nordberg har suttit i ”expertgroup economic board of the European fruit and vegetables market observatory – subgroup on tomatoes” på Cejas mandat. Johanna Smith har varit SLC:s representant i Inhemskas Trädgårdsprodukters styrelse samt SLC:s representant i MTK:s utskott för specialväxter.

Frilandsodlarnas lokalavdelning

Styrelsen har bestått av följande; Christer Finne (Solf) ordf., Peter Sjöblom (Tjock), David Björk (Österhankmo), Johan Segerstam (Socklot), Inga-Britt Lindvall (Forsby) och Michael Kamis (Vörå).

Styrelsen fungerar också som ÖSP:s frilandsutskott. Lokalavdelningen hade under året 28 person-medlemmar från 18 företag (varav 2 stödande) med tillsammans 106,50 hektar fri-lands-odling och 27,7 hektar bärodling. I samband med lokalavdelningens årsmöte informerade Kristel Nybondas från Landsbygdens arbetsgivarförbund om aktuella arbetsgivarfrågor och Matias Rönqvist från Berner om aktuellt inom växtskyddet. På grund av pandemin kunde de årliga besöken hos

ordförande för studerande från Pedagogiska fakulteten inte genomföras.

För frilandsodlingens del var året bra vädermässigt, även om det också fanns utmanande perioder under växtsäsongen.

Vintern var så gott som snöfri och mild, den mesta snön föll faktiskt först i början av april. Trots lite snö så blev det ingen tjäle att tala om då det var så varmt. Vårbruket kunde inledas tidigt, men början av maj blev mycket kall och till morsdag föll en hel del snö samtidigt som det knappt var plusgrader mitt på dagen. Många kalla nätter ledde till skador på en del tidigt planterad kål och det som såtts grodde långsamt och då uppkomsten blev sen hann det också bildas en del skorpa på marken som ytterligare försvårade plantsättningen.

Om maj var kall så blev juni en ovanligt varm månad och tillväxten kom snabbt igång så trots långsam start kunde skörden inledas blott någon dag senare än normalt. Slutet av maj och juni var som brukligt här i trakten torra men det fanns bra med fukt i jorden efter ett fuktigt april. Juli blev sval men betydligt fuktigare än normalt med sina 112,6 mm regn i Solf. Augusti blev fin men torr (39,9mm) så det blev åter aktuellt med bevattning. Några dagar in i september svängde vädret och återkommande regn blev vardagen under så gott som hela höstskördeperioden, en kraftig nordlig storm som fällde en hel del skog hemsökte oss den 16–17 september.

Tack vare det fuktiga vädret besparades vi från nattfrost ända till medlet av oktober. Septembers regn om 110,5 mm följdes upp med 148,4mm i oktober och det såg tröstlöst ut att få de sista rotfrukterna skördade. En torrare vecka kring farsdag blev räddningen för dem innan regnen återupptogs under resten av november (104,8 mm).

Den direktsådda löken som stränglades för torkning i september kunde inte bärgas då den inte torkade tillräckligt medan marken bar skördemaskinerna.

De ymniga regnen både under vinter, sommar och höst gav oss en ny rekordnotering på mätstationen i Solf med sina 902,4 mm och speciellt det sista kvartalet var nederbördsrikt då vi under september-december fick 402,6 mm. Som jämförelse kan noteras att normal årsnederbörd ligger på knappa 600 mm i Solf.

Kålväxterna som gillar svalare väder mådde gott och även den på våren frostskadade kålen hann bli skördemogen om den fått behövlig omvårdnad. Skörden blev överlag god på det mesta. I år var det lite lättare på skadedjursfronten, tydligen gillar de inte återkommande regn. Stinkfly gjorde en del skador under vår och försommar och en del kålfluga och -mal fanns men inte i så stora mängder som de senaste åren. Ogräsbekämpningen var besvärligare då regnen försvårade hackningsarbetet och ogräsfröna grodde bra i fukten.

Bärodslarna och speciellt jordgubbsodlarna fick en besvärlig plockningssäsong då värmen i juni gjorde att skörden mognade snabbt samt den efterföljande regnperioden gjorde att möglet slog till. Jordgubbspriset var bra men skörden blev liten.

Förutom de normala provningarna med väder och marknad så drabbades vi detta år av följderna från coronaviruspandemin. Under våren stängdes en hel del kök och restauranger ned med mindre åtgång som följd, däremot ökade efterfrågan av butiksanpassade produkter då folket arbetade hemifrån och åt från butiken i stället för från arbetsplatsbespisningen. Egentligen

hade vi lite tur att pandemin bröt ut i mars-april då lagren inte längre är så stora och består av hållbara produkter. Hade utbrottet med efterföljande stängningar skett under till exempel sensommaren hade följderna nog blivit att en hel del storköksprodukter blivit osålda. Pandemin begränsade också resandet så under försommaren hade den utländska säsongsarbetskraften svårt att ta sig hit. Speciellt bärodslarna och större grönsaksodlare drabbades av brist på arbetskraft.

Lagerstödet beslöts att bibehållas på samma nivå som föregående år.

Representation

Frilandsodlarna har under året varit representerade i SLC:s trädgårdsutskott genom Christer Finne med David Björk som ersättare. Christer Finne är medlem i SLC:s fullmäktige och ÖSP:s fullmäktige. I ÖSP:s fullmäktige fungerar David Björk som ersättare. Anders Lillhannus och Peter Sjöblom har innehaft varsin styrelseplats i Juurestentuottajat-Rotfruktsproducenterna r.y. Christer Finne har fungerat som Sjöbloms ersättare. Peter Sjöblom har suttit med som medlem i utskottet för tidig morots- och lagermorots-utskotten. Christer Finne har suttit med i styrelsen för Kaalintuottajat-Kålproducenterna r.y. med Johan Segerstam som ersättare. I föreningens isbergssallats-, kinakåls-, blomkåls- och broccoliutskott har Christer Finne fungerat som ordförande och David Björk har suttit som medlem i lagerkålsutskottet.

Unga producenters representanter i frilandodlarutskottet, Anders Lillhannus (Sydin), Rosmarie Finne (Mellis) och Mikael Segerstam (Norrän).

Utlåtanden

ÖSP:s styrelsemedlemmar och verksamhetsledare har skrivit inslag till tidningar enligt behov.

Förbundet har under 2020 avgett utlåtanden om:

- Anmärkning om förslaget till Österbottens landskapsplan 2040
- Kommentarer till rapporten ”Lintupeltojen kehittäminen rauhoitettujen lintulajien aiheuttamien viljelysvahinkojen ennaltaehkäisevänä keinona”
- Utlåtande om förslaget till Österbottens skogsprogram 2021 – 2025
- Utlåtande om kraftledningsprojekt Juthskogens vindkraftspark – Toby 110 Kv

Skatteservice

Skatteservicen har fortsatt i samma omfattning som tidigare.

Korsholm - Vasa	ÖSP	06 318 9228
Karleby	May Smeds	06 822 6547
Lappfjärd	Nina Hoxell	040 741 7480
Nedervetil	Ab Cefem, Elisabeth Hagström	040 419 8028
Nykarleby	Nykarleby redovisningstjänst	06 722 4373
Närpes	Best Bokföring Ab	06 224 1665
Pörtom	Håkan Ulfvens	06 366 1228
Tjock	JHE-Consulting Kb	0400 163 290
Yttermark	Stefan Guldén	06 225 6556
Vörå	Norlic	010 400 4202

Lantbrukspensionen

Följande LPA-ombudsmän verkade för olika distrikt inom ÖSP till vilka medlemmarna kan vända sig i pensionsfrågor:

LPA-ombud	Adress	Telefon	Område (kommun)
Annika Grannas	Vörå	029 435 2615	Karleby, Kronoby, Jakobstad, Larsmo, Pedersöre, Nykarleby, Vörå
Nina Hemberg	Lappfjärd	029 435 2619	Korsholm, Vasa, Korsnäs, Malax, Närpes, Kaskö, Kristinestad

Medlems- och arealredovisning 2020

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2020

Lokalavdelning	Aktiva		Stödande		Ansluten areal	
	gårdar	personer	gårdar	personer	åker ha	skog ha
Esse	111	257	6	8	3 561,02	6 428,18
Frilandsodlarna	14	23	2	2	106,50	
-bärodlare	2	3			27,70	
Jeppo	65	132	5	7	2 601,83	3 646,07
Karleby	79	224	5	8	2 422,24	3 736,30
Korsholmssödra	150	255	10	13	4 174,83	3 576,50
Korsnäs	63	110	5	6	1 435,12	1 994,93
Kronoby	88	285	7	8	3 350,34	3 829,01
Kvevlax	109	162	11	16	3 039,38	2 930,30
Lappfjärd	95	194	6	11	2 607,17	3 941,75
Larsmo	31	68	6	10	655,94	1 810,54
Malax	149	240	24	35	4 747,89	3 953,10
Maxmo	18	31	3	4	388,99	672,80
Munsala	116	214	12	17	4 266,31	4 082,79
Nedervetil	49	141	4	4	1 937,09	1 694,30
Nykarleby	100	241	14	19	3 241,58	5 324,75
Närpesöstra	107	183	12	14	3 389,44	3 588,68
Oravais	80	215	6	6	3 295,40	2 895,31
Pedersöre	134	329	20	31	4 740,98	4 926,20
Purmo	102	217	9	11	4 491,42	5 629,65
Pörtom	64	115	3	4	2 017,35	2 505,95
Replot-Björköby	21	34	3	3	341,60	694,50
Sideby	26	40	10	17	873,09	1 656,75
Solf	90	181	11	17	3 165,08	2 125,88
Sundom	38	59	1	1	477,59	792,30
Terjärv	70	167	8	11	3 052,71	2 316,50
Tjock	37	66	1	1	1 039,61	2 293,86
VästraNärpes	69	130	6	10	2 678,35	2 429,73
Vörå	177	393	19	25	6 766,08	7 580,84
Yttermark	81	187	6	11	2 799,98	2 215,04
Övermark	85	175	7	10	2 878,02	2 783,75
Summa	2 420	5 071	242	340	80 570,63	92 056,26

Medlemmarnas fördelning enligt åkerareal 2020

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2020

Lokalavdelning	0,0-9,9	10 - 24,99	25- 49,99	50 - 99,99	100 - 149,99	150-	Enbart skog	Summa
Esse	8	20	29	23	4		27	111
Frilandsodlarna	9	5						14
-bärodlare	1	1						2
Jeppo	4	7	8	14	10		22	65
Karleby	5	13	15	14	3	2	27	79
Korsholms södra	20	33	29	21	5	2	40	150
Korsnäs	15	22	10	5	3		8	63
Kronoby	8	11	35	18	1	2	13	88
Kvevlax	8	23	31	15	4		28	109
Lappfjärd	8	25	37	10			15	95
Larsmo	6	4	3	3		1	14	31
Malax	21	30	21	30	7	2	38	149
Maxmo	3	6	6	1			2	18
Munsala	22	29	24	18	7	3	13	116
Nedervetil	3	14	14	7	2	2	7	49
Nykarleby	7	30	16	18	5	1	23	100
Närpes Östra	6	23	22	17	5	2	32	107
Oravais	8	14	18	19	5	2	14	80
Pedersöre	11	26	25	27	7	3	35	134
Purmo	8	10	21	22	7	6	28	102
Pörtom	3	12	16	13	2		18	64
Replot-Björköby	6	6	6				3	21
Sideby	3	4	6	4		1	8	26
Solf	1	19	18	19	5	1	27	90
Sundom	3	9	7	1			18	38
Terjärv	3	11	9	11	4	6	26	70
Tjock	1	11	10	1	3		11	37
Västra Närpes	3	21	8	13	3	3	18	69
Vörå	2	29	44	34	8	6	54	177
Yttermark	7	21	20	11	4	3	15	81
Övermark	7	19	27	11	5	1	15	85
Summa	220	508	535	400	109	49	599	2 420

Trädgårdsproducentavdelningarna 2020

Alla medlemmar (inklusive obetalda) 31.12.2020

Lokalavdelning	Växthus/bärodlare		Areal m ² /ha	Stödande	
	gårdar	personer		gårdar	personer
Korsnäsnejden	25	34	103 517	22	28
Malaxnejden	15	30	52 665	29	56
- bärodlare	1	1	10,00		
Närpes	85	147	787 030	37	48
Summa	126	212	943 212	88	132
- bärodlare, ha			10,00		

ÅRSBERÄTTELSE 2020

Nylands svenska
producentförbund NSP rf
– SLC Nyland

Det nittiosjätte verksamhetsåret

Förbundets medlemmar

Till förbundet var 16 lokalavdelningar (medlemsföreningar) anslutna.

Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2020 sammanlagt 1 289 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 2,3 procent från föregående år. Förbundet hade 312 stödande medlemmar (+2,2 %). Personmedlemmarnas antal uppgick till 2 886 (- 2,4 %).

Medlemsgårdarnas sammanlagda medlemsareal utgjorde 57 751 ha åker (- 0,33 %) och 72 605 ha skog (- 0,2 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 45,6 ha åker (+ 1,7 ha jmf. med 2019) och 56,3 ha skog (+ 1,2 ha). 285 lägenheter hade enbart skog, totalt 12 455 ha.

Om man beaktar endast aktiva gårdar som hade åkermark i besittning blir åkerns medelareal ca 11,9 hektar större, d.v.s. 57,5 ha (+0,7 ha). Det här är 3,5 hektar mindre än medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2020:

- Andelsmejeriet Länsi Maito
- Andelsmejeriet Tuottajain Maito
- Arla Oy
- LSO Andelslag
- Svenska Småbruk och Egna Hem
- Södra skogsreviret
- Fennia

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2018 (ledamot i styrelsen sedan 2002), Thomas Antas. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 HINDERSBY, tel. 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

I viceordförande Erik Perklén, viceordförande sedan 2018. Adress: Postis 16, 08700 Lojo, tel. 0400 325517, e-post: erik.perklen@postis.fi.

II viceordförande Peter Österman, viceordförande sedan 2018. Adress: Ingå Kustväg 181, 10160 Degerby, tel. 0400 807370, e-post: peter.osterman@slf.fi.

Förbundets styrelsemöte i oktober hölls som hybridmöte delvis på distans på Vanda Lantbruksmuseum. Från vänster ungdomsombud Pia Franzén, ordförande Thomas Antas och verksamhetsledare Bjarne Westerlund.

Ledamöter:

Joel Rappe, Tenala-Bromarf	från 2020
Oskar Tallberg, Raseborg	från 2019
Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundeå	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt	från 2016
Magnus Selenius, Esbo	från 2012
Erik Eklund, Vanda	från 2020
Karl-Erik Oljemark, Sibbo	från 2016
Anders Rosengren, Borgå	från 2004
Artur Hagner, Pernå	från 2018
Carolina Sjögård, Liljendal	från 2005
Boris Antman, Mörskom	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Kim Rosqvist, Pyttis	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen	från 2002

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Revisorer och verksamhetsgranskare

Förbundets ordinarie revisor för verksamhetsårets räkenskaper är Mikael Hedlund (GR) (anlitad fackrevisor från år 2018) med Ossi Sopen-Luoma (GRM) som suppleant och verksamhetsgranskare Johan Söderberg med Kristian Westerholm som suppleant.

Specialutskott och utsedda representanter för 2020

*Nya ledamöter och representanter 2020 utmärkta med **mörk** text.*

Arbetsutskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Peter Österman, Ingå; Erik Perklén, Sjundeå; Tom Lemström, Sjundeå; Magnus Selenius, Esbo; Karl-Erik Oljemark, Sibbo och Anders Rosengren, Borgå.

Till arbetsutskottets möten kallas även ungdoms- och PRutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

- Växtodling: Peter Österman
- Husdjur: Karl-Erik Oljemark
- Skog och energi: Tom Lemström och Anders Rosengren
- Miljö- och markpolitik: Erik Perklén
- Socialpolitik: Karl-Erik Oljemark
- Ekologisk produktion: Magnus Selenius
- PR- och konsumentfrågor: Joel Rappe
- Näringspolitik och företagande: Tom Lemström och Peter Österman

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet:

Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Anders Wasström, Raseborg; Nina Långstedt, Ingå; Anna Lemström, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; Stefan Borgman, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s jurist och skogsombudsman kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet:

Joel Rappe, (ordf.), Tenala-Bromarf; Marcus Wickholm, Raseborg; Leo Klinge,

Sjundeå; **Gustav Nyholm**, Ingå; Rasmus Sahl, Helsinge; Isabella Nylund, Liljendal och Kristoffer Nilsson, Liljendal.

Spannmålsutskottet:

Bengt Nyman (ordf.), Raseborg; Johan Holmström, Tenala-Bromarf; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; Peter Österman, Ingå; Tom Pehkonen, Helsinge; Erik Oljemark, Borgå och Kim Rosqvist, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion:

Magnus Selenius (**ordf.**), Esbo; Mathias Weckström, Tenala-Bromarf; Mikael Jern, Ingå; Gösta Lundström, Sibbo; Torbjörn Lönnfors, Pernå, Ben Silfvast, Lappträsk och Aira Sevon, Mörskom.

Socialpolitiska utskottet:

Nina Långstedt, (ordf.), Ingå; Margareta Lönnfeldt, Raseborg; **Johanna Wasström**, Raseborg; Maria Wasström-Sarkola, Ingå; Monica Oljemark, Borgå; Camilla Nylund, Liljendal och Guy Broman, Liljendal.

Animalie referensgrupp*:

*Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf; **Johanna Wasström**, Raseborg; Johan Wasström, Raseborg; Kristian Westerholm, Ingå; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Guy Broman, Liljendal och Jesse Mårtenson, Mörskom.*

Skog och vilt referensgrupp*:

Henrik Himberg, Tenala-Bromarf; Anders Wasström, Raseborg; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; **Mikael Fröberg**, Sjundeå; **Sebastian Sohlberg**, Sjundeå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta

Lundström, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Stefan Borgman, Sibbo och **Robert Andersson**, skogsreviret + SLC skogsombudsman.

Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra sektororgan.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:

Näringspolitik och företagande:

Johanna Wasström, Raseborg och Tom Lemström, Sjundeå.

Södra förbundens köttutskott:

Jessica Aminoff, Tenala-Bromarf och Guy Broman, Liljendal.

Ekoutskott:

Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lapträsk.

Miljö och markanvändning:

Anna Lemström, Sjundeå och Anders Portin (representant för Skogsreviret, suppleant Henrik Himberg, Tenala-Bromarf).

Åkerväxtutskott:

Bengt Nyman, Raseborg och Tom Pehkonen, Helsinge .

Mjölkskott:

Johan Wasström, Raseborg och Jesse Mårtenson, Mörskom.

Kompetens och välmående:

Mats Wikner, Kyrkslätt och Monica Oljemark, Borgå.

Skatteutskott:

Anders Rosengren, Borgå och Magnus Grönholm, Ingå.

Ungdomsutskott:

Leo Klinge, Sjundeå och Emmi Nurmi, Raseborg.

Övrig representation

Stadgearbetsgrupp:

Thomas Antas, Anders Rosengren och Bengt Nyman. Bjarne Westerlund fungerar som sekreterare. Sakkunniga inkallas enligt behov.

Kontroll av spannmålshandeln:

Spannmålsutskottet (sköter inom sig).

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker:

Betodlarnas sockerråd.

Betodlarnas sockerråd:

Anders Wasström, Raseborg (suppleant Marcus Fagerström, Tenala-Bromarf) (Sockerbetsodlarna föreslår).

Representant i Ålands potatisodlare r.f. (kontraktsförhandlingar):

Staffan Björkell, Pernå (Potatisodlarna utser inom sig).

Representant i odlarkommittén för tidig potatis (gemensam för MTK och SLC Åboland):

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf.

Representanter vid Oy Raisio Ab:s bolagsstämmor:

John Holmberg, Tenala-Bromarf (suppleant Anders Rosengren, Borgå).

Representant vid Oy Apetit Ab:s bolagsstämmor:

Roger Lindroos, Tenala-Bromarf (suppleant Peter Simberg, Tenala-Bromarf).

Representant i Jordägarnas värderingscentral (SLC):

Håkan Fagerström, Ingå.

Representant i NTM-centralens odlarråd:

Erik Perklén, Sjundeå och Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Anders Rosengren, Borgå).

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR):

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Matti Perälä, MTK-Uusimaa).

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdssektion:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Niklas Andersson, Novia).

Representant i delegationen för hållbart lantbruk vid NTM-centralen:

Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl. Magnus Selenius, Esbo).

Representant i samarbetsdelegationen för vattenvård vid NTM-centralen:

Bengt Nyman, Raseborg, (suppl. Bjarne Westerlund, SLC Nyland).

Representant i det regionala skogsrådet:

Robert Andersson, representant för Skogsreviret (suppl. Anders Wasström, Raseborg).

Representant i Nylands regionala viltråds styrelse:

Henrik Lindström, Sibbo (suppl. Mikael Fröberg, Sjundeå).

Representant i MTK:s viltarbetsgrupp:

Sebastian Sohlberg, Sjundeå

Förbundets ordinarie möten

Vårmötet

Förbundets ordinarie vårmöte var ursprungligen sammankallat att hållas den 7.4.2020 i Tenala, men blev uppskjutet på grund av de undantagsförhållanden som Covid-19-epidemin medförde. Mötet hölls i stället den 25 juni i Vanda Lantbruksmuseum och på distans via mötesplattformen Cisco Mindspace. I mötet deltog cirka 30 personer, varav några på distans. 22 valda ombud för lokalavdelningarna deltog på plats i mötet.

Helsing lokalavdelnings ordförande Tom Pehkonen konstaterade i sitt hälsningstal bland annat att livsmedelskedjan klarade coronavåren med heder, odlarna höll avstånd, hölls friska och förberedde sig väl genom olika beredningsplaner inför odlingsäsongen.

Förbundsordförande Thomas Antas konstaterade i sitt öppningsanförande att man samlats till vårmöte i juni med stöd av en speciallag. Våren var mycket speciell, för att inte säga unik. Coronakrisen (Covid 19) har påverkat våra liv på många sätt. Landets regering har vidtagit olika åtgärder för att stävja pandemin. I ett skede isolerades hela Nyland från övriga delar av landet. Antas konstaterade att aldrig förr har människornas rörlighet begränsats på det sättet, inte ens under krigsåren. Förbundsordföranden redogjorde kort för hur jordbruket påverkats av coronaepidemin och de åtgärder som vidtagits på nationell och europeisk nivå.

Ordföranden tog i sitt öppningsanförande dessutom bl.a. upp beredningen av

CAP27, och utformningen av kommande miljö- och klimatåtgärder. Han noterade vidare att odlingen av proteingrödor är i medvind. Ärtarealen har ökat rejält och bönarealen kännbart. Ärtarealen är den största någonsin i Finland, drygt 25 000 hektar. Tyvärr har åtminstone en del av ökningen av proteingrödor skett på bekostnad av oljevaxter. Den sammanlagda rybs- och rapsarealen är så låg som 30 000 hektar, vilket är den minsta arealen på över 50 år. Avslutningsvis konstaterade Antas att vi kommer att få en landskapsplan som innehåller skyddsbe-teckningar på områden som inte är skyddade enligt lag och på vilka skyddsåtgärder inte heller har initierats. Man kan på objektiva grunder fråga sig om skyddsområdesbeteckningarna strider mot vårt grundlagstryggade egendomsskydd.

Vårmötet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2019 och förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade ett underskott om 95.034 euro och 97 cent. Underskottet berodde delvis av förändrad redovisningsprincip (även placeringsfonderna redovisade enligt anskaffningsvärdet, då tidigare angivits enligt marknadsvärdet 31.12).

I diskussionen togs upp hur stor andel av förbundets verksamhetskostnader som täcks av medlemsavgiften. Konstaterades att förbundets andel av erhållna medlemsavgifter täcker endast drygt 40 procent av förbundets kostnader. Kostnaderna i övrigt skall täckas av olika erhållna ersättningar samt inte minst av placeringsintäkter. Ordföranden redogjorde kort för uppbyggnaden av medlemsavgifterna och diskussioner om en harmonisering av

medlemsavgiftsgrunderna inom SLC. Han konstaterade att SLC Nyland i dagsläget har de klart lägsta medlemsavgifterna inom SLC.

Spannmålsbalansen, kontraktsproduktion och hur dessa påverkar marknadpriserna diskuterades. Uppmanades att inte så råg utan kontrakt. Framhölls att man bör undvika att binda priset till ett pris som understiger produktionskostnaderna. Är priset på en hyfsad nivå kan det vara skäl att binda priset för en del av skörden på förhand.

Inga motioner hade lämnats in till vårmötet.

Uttalande från vårmötet

I uttalandet framhöll SLC Nylands vårmöte att målsättningen om ett klimatneutralt Nyland år 2035 kräver en snabb utfasning av användningen av fossila bränslen och satsningar på förnuftiga energilösningar. Förstärkandet av kolsänkorna är likaså en viktig del i arbetet för att uppnå målet med klimatneutralitet. I synnerhet våra skogar är betydande kolsänkor, som under de senaste åren har bundit över 1/3 av hela Finlands totala klimatutsläpp. Väl-skötta skogar är bästa garanten för ökad kolbindning och för landets ekonomi. För att förbättra kolbindningen via våra åkrar behövs ännu mera kunskap och forskning om hur olika marktyper och grödor binder och lagrar kol.

Vidare framhölls i uttalandet att satsningar behövs bland annat på småskaliga biogasanläggningar och annan förnybar energi. Genom att utnyttja gödsel och övriga sidoprodukter inom jordbruket i

lokala biogasanläggningar, och satsa på trafikbiogas, kan man minska på trafikens, men även jordbrukets utsläpp. Vi kan på sikt avstå från fossila bränslen, men inte från vårt huvuduppdrag att producera finländsk mat!

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls den 17 november 2020 på Vanda Lantbruksmuseum och på distans på MS Teams. På grund av det igen förvärrade coronaläget hölls mötet som ett så kallat hybridmöte, där en del deltog per distans. Närvarande var totalt ca 60 personer, på plats deltog 17 personer och på distans via Teams-mötesplattformen 44 personer. 43 valda ombud för lokalavdelningarna deltog i mötet, varav 34 på distans.

I sitt inledningsanförande konstaterade förbundsordförande Thomas Antas att det varit ett mycket speciellt år. Sommarens väder innebar både torka och väta, men det är knappast vädret vi minns när vi om några år blickar tillbaka på året 2020. Nästan hela året har präglats av coronapandemin, som har förändrat våra rutiner. Vi använder ansiktsmasker i offentliga utrymmen, vi träffar inte vänner som vi gjorde förr, vi arbetar på distans och vi håller i huvudsak våra möten med hjälp av tekniska förbindelser. Det återstår att se om detta är det nya normala eller om vi en dag kan återgå till någonting som påminner om det liv vi levde före coronan, konstaterade Antas.

Under våren hade vi planer på att fira det nyländska producentförbundets 95-årsdag och centralförbundets 75 år. Dessa planer fick sättas på is och blev framskjutna

Foto: Gumilla Grönholm

Thomas Antas återvaldes på höstmötet till förbundsordförande för 2021. Joel Rappe valdes till ny ll:a viceordförande och Peter Österman till ny l:a viceordf. då Erik Perklén avsåg sig att fortsätta som l:a viceordförande.

till 2021 i förhoppning om att situationen ska förändras tills dess. Förbundsordföranden påpekade att värre än förändrade vardagsrutiner och uteblivna fester är de betydligt större problem och den osäkerhet som coronapandemin förorsakar många av oss. Bland annat de producenter som levererar direkt till HoReCa-sektorn har fått uppleva mera eller mindre totala leveransstopp. Många har tvingats att hitta på helt nya sätt att bedriva affärsverksamhet. Coronan har tvingat enskilda stater och bland annat EU att i rask takt ta fram olika återhämtningspaket. En del av pengarna i EU:s återhämtningspaket ska uttryckligen användas för att underlätta och försnabba en återhämtnings av livsmedelssektorn. Klimatperspektivet kommer att ha en framträdande roll i den nya programperiodens stöd.

Förbundsordförande Antas konstaterade att utöver coronan har verksamhetsåret igen präglats av planläggnings- och markägarfrågor. Förbundet lämnade tillsammans med MTK Uusimaa och de nyländska skogsvårdsföreningarna ett besvär till förvaltningsdomstolen med anledning av den så kallade Nylandsplanen som godkändes av landskapsfullmäktige i augusti. Besväret riktar sig främst mot landskapsplanens skyddsbezeichnungar på områden som inte är skyddade enligt lag. Utöver bristfälligheter i beredningen påtalades i besväret även markägarnas språkliga rättigheter. Han framhöll vidare att markägarnas rättsskydd och framför allt rätten att förvalta sin egendom hotas i flera av våra kommuner av generalplaner och inlösningar. Flera kommuner har numera också börjat använda inlösningsförfarande

på ett sätt som inte behandlar markägarna på ett rättvist sätt, påpekade Antas. De ersättningar som betalas vid tvångsinlösnings motsvarar i många fall inte alls den värdeökning som planläggningen kommer att medföra. Han framhöll att det behövs aktiva markägare bland beslutsfattarna i kommunerna.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2021. I enlighet med styrelsens förslag beslöts att medlemsavgifterna bibehålls oförändrade. Fastställdes följande medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2021:

Grundavgift	75,00 euro
Studerande-medlemskap (stödande)	10,00 euro
Arealavgift;	
åker	1,95 euro/ha
skog	0,48 euro/ha upp till 200 ha/ medlem för överstig. areal 0,00 euro/ha
växthus	0,02 euro/m ²
friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer fastställdes till 700 euro. Budgetförslaget godkändes enhälligt.

Thomas Antas återvaldes enhälligt till förbundsordförande. Till första viceordförande valdes enhälligt Peter Österman, då Erik Perklén avsåg sig återval och till ny andra viceordförande valdes enhälligt Joel Rappe.

Konstaterades att Christian Nyholm, Ingå, Tom Lemström, Sjundea, Magnus Selenius, Esbo, Artur Hagner, Pernå, Carolina Sjögård, Liljendal och Boris Antman, Mörskom står i tur att avgå ur förbundsstyrelsen. Kristoffer Nilsson, Liljendal valdes i stället för Carolina Sjögård, som ej ställde upp för återval. Övriga återvaldes enhälligt.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Johan Holmström	pers.	Sune Baarman suppl.
Kristian Westerholm	"	Kim Forsman
Nina Långstedt	"	Håkan Nyström
Tom Pehkonen	"	Jaakko Mäkelä
Anders Ingman (ny)	"	Georg Stjernberg (ny)
Anders Rosengren	"	Robert Haglund
Jesse Mårtenson	"	Kristoffer Nilsson

Inga motioner hade lämnats in till höstmötet.

SLC:s ordförande Mats Nylund, som deltog på distans, inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Han redogjorde för besluten om EU:s framtidsbudget för 2021-2027. Överenskommelsen, som ännu inte är slutligt godkänd, ger lite mer medel än vi har i nuvarande programperiod. Dessutom ingår i EU:s återhämtningspaket på grund av coronaepidemin 214 miljoner euro för Finlands landsbygdsutvecklingsprogram. Nylund presenterade SLC:s linjedragningar för kommande programperiod. SLC-ordföranden ansåg att det finns en stabil grund för finansieringen.

Regeringen stod upp för jordbruket och landsbygdsutvecklingen i förhandlingarna inom EU. Det blir lite mer pengar men avsevärt högre krav på klimat- och miljö-satsningar. EU:s program Gröna given och dess livsmedelsdel Från jord till bord samt EU:s biodiversitetsstrategi ska beaktas i beredningen och kommer att påverka nya stödsystemet. SLC jobbar för att tillsammans med andra aktörer hitta på praktiskt genomförbara sätt att uppnå de skärpta målen. Nylund konstaterade att SLC har låtit göra upp en klimatvägkarta tillsammans med MTK som är utarbetad av Luke. Man har även ett uppdaterat miljöprogram och ett nytt vattenprogram tillsammans med MTK. SLC är aktivt med i Carbon Action. Dessa är en del av SLC:s redskap för att möta klimat-, miljö- och biodiversitetskrav i CAP27. Nylund redogjorde vidare för beredningen av nationella stöden för 2021 och för aktuella förändringar i avbytarverksamheten. Nylund redogjorde avslutningsvis ännu för den aktuella skärpningen i livsmedelsmarknadslagen.

Ministern för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist redogjorde på distans för regeringens linjedragningar för CAP27 och återhämtningspaketet. Ur regeringens och jordbrukarnas synvinkel kan vi vara rätt nöjda med förhandlingsresultatet ansåg minister Blomqvist. Han ansåg att det finns starkt med miljö- och klimataspekter i CAP-lösningen, varför kritiken från bland annat miljöorganisationer känns lite orättvis. Blomqvist bedömde att skogspolitiken verkar kunna hållas på nationell nivå, vilket är viktigt för det finländska skogsbruket. Han tog kort upp

de extra stöd p.g.a. coronapandemin som är riktade till primärnäringsarna. Det gjordes stora ansträngningar tillsammans med SLC och MTK för att säkra tillgången på säsongsarbetskraft. Minister Blomqvist framhöll att jämställdhetsaspekten finns med när statsbudgeten görs upp. Ministern redogjorde vidare kort för då man på våren hamnade att ta i bruk beredskapslagen och införa undantagsförhållanden.

I diskussionen togs upp kopplingen mellan rättsstatsprincipen och att få finansiering via återhämtningspaketet och budgetmedel i övrigt. Vidare frågades om övergångsreglerna fram till 2023. Nylund svarade att det endast är aktuellt med små förändringar, inget omvälvande. År 2021 och 2022 kommer att se rätt lika ut för stödets del. Bl.a. kommer 141-stöden att fortsätta. I miljöersättningen blir det antagligen ett-åriga förlängningar.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet framhölls att de gröna näringarna är centrala för satsningar på återhämtning och klimat. Covid 19-pandemin har visat livsmedelsproduktionens vikt för samhället. Såsom alla sektorer i samhället har även lantbruket och de gröna näringarna påverkats av pandemin. Vid fördelningen av medlen i EU:s återhämtningspaket bör fokus ligga på att utnyttja den potential som finns inom de gröna näringarna och bioekonomin, betonade SLC Nylands höstmöte. Projekt som sammanhänger med grön ekonomi och digitalisering utgör utvecklingsmotorer i Nyland. En betydande andel av medlen bör därför styras hit. Medlen i återhäm-

ningspaketet bör användas för att utveckla bioenergin, så att vi kan möta den ökade efterfrågan på förnybara bränslen för el, uppvärmning och trafik. Det är mycket kostnadseffektivt att satsa på skogsvårdsåtgärder för ökad tillväxt i skogen för att dämpa klimatförändringen, påpekade SLC Nylands höstmöte.

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2020 fanns det totalt 2.996 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var knappt 2,9 %. Den disponibla jordbruksarealen var drygt 181.000 ha och medelarealen per gård 61 ha, vilket är 11 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Växtproduktion och speciellt spannmålsodling är den klart vanligaste produktionsformen på de nyländska gårdarna.

Mjölkproduktionen ökade något och uppgick till ca 65.200 liter, medan konsumtionen minskat. Köttmarknaden har varit rätt stabil, men direktförsäljningen har ökat under coronaepidemin. Den totala nötköttproduktionen var i Nyland aningen lägre jämfört med föregående år och uppgick till 1,57 miljoner kg. Svinköttsproduktionen minskade och uppgick till 4,14 miljoner kg. (Källa: Luke).

I Nyland ökade antalet ekogårdar år 2020 med 4 %. Arealen ökade likaså med 4%. Av totalarealen i Nyland år 2020 var den ekologiska åkerarealen 15,7 %. Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 28.469 ha. Ekogårdarnas antal i Nyland var 419, varav 58 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2020 var 67,9 ha/gård. (Källa: Livsmedelsverket).

Vintern var varm och snöfattig. Den regnrika vintern medförde vattenmättade åkrar och stora översvämningar. Snöröjning gav inga tilläggsinkomster, då det varken fanns snö eller behov av sandning. Det var dåligt före i skogen, vilket påverkade avverkningarna. Vårsådden i södra Finland kom i gång 5-10 dygn tidigare än normalt, men stannade upp i början av maj på grund av (ställvis) riklig nederbörd och kyligt väder. På vissa håll, bl.a. i Ingå-Sjundeå området, var det mesta sått i mitten av maj medan endast cirka hälften i andra delar av Nyland. På grund av det kyliga vädret var broddskjutningen långsam, trots att det nog fanns tillräckligt med fukt i marken. Skorpbildning efter regnen vid morsdag gjorde att oljeväxterna inte orkade komma upp. Vallarnas tillväxt stod rätt stilla i maj, vilket väckte en viss oro med tanke på första skörden. Grässkörden blev ändå rätt bra. Speciellt andra grässkörden var riktigt bra.

Det var överlag en odlingsäsong med mycket varierande väderlek med kyla i maj, värme och torka i juni och regn i juli. Det som såtts i maj led av kölden i början av maj, då många frostnätter före morsdag. I juni kom ingen nederbörd under 3 veckor och i slutet av perioden var det mycket varmt. I juli kom dubbelt normal nederbörd. Trösksäsongen inleddes i mitten av augusti. Skörden av höstgrödor blev rätt bra kvalitetsmässigt, men mängdmässigt lite under normalt. Vårsåden mognade mycket ojämnt med mycket sidoskott och brokiga skiften. På vissa håll i västra och mellersta Nyland kom en del regnskurar som räddade en del av vårsåden. I mitten

av september var ännu endast drygt hälften skördat i Nyland som helhet. Skördemängderna varierade betydligt, men var i medeltal något lägre än normalt. Efter regnen i början av september sjönk falltalen för vete snabbt till fodernivå. Sockerbetsskörden blev bra tack vare den fuktiga och varma hösten.

Rysk spannmålstransit via hamnarna i Lovisa och Nådendal gjorde det svårare för lastbilsföretagarna och jordbrukarna att få kippningstider där under skördeperioden. Det fanns en stor oro för att det förorsakar en flaskhals i leveranserna och kan stoppa upp tröskningen för dem som inte har egen lagringskapacitet. Detta togs upp med Suomen Viljava, som lovade vidta vissa utvecklingsåtgärder för att mottagningen skall löpa så smidigt som möjligt.

Oljeväxtpriset gick genast i början av året för första gången på tre år över 400 €. Marknadspriserna för spannmål sjönk under början av året och även oljeväxtpriserna kom ner. Då skördesäsongen inleddes gick spannmålspriserna ytterligare neråt från en redan låg nivå. Marknadspriserna på spannmål steg en aning under hösten. Matif-börsens prisnotering för vete för december 2020 steg till över 190 euro/ton. De inhemska prisnoteringarna för brödvete låg på nivån 165 €/ton. De inhemska priserna för ekospannmål sjönk däremot.

Valios övergång till kontraktsproduktion väckte en del diskussion bland Valios producenter, där en del som nyligen ut-

vidgat eller haft planer på att utvidga varit missnöjda med sin erhållna kontraktsmängd. Överlag sågs modellen dock som positiv. Mejeriernas betalningsförmåga för mjölk förbättrades litet, men någon nämnvärd förbättring i mjölkpriset verkade inte vara i sikte. Mjölproduktionen minskade på AB-området, men det skulle finnas möjlighet att öka diko- och nötköttsproduktionen. Priset på nötkött steg en aning på hösten. Foderpriserna höjdes då spannmålspriserna började stiga under hösten. Prisstegringen borde fås ut genom högre produktpriser. Afrikanska svinpest som drabbat Mellan-Europa pressade svinpriserna. Förekomst av fågelinfluensa inverkade på fjäderfämarknaden.

Trots det osäkra läget för den globala ekonomin fortsatte efterfrågan på sågråvara att öka under slutet av året. Det var även relativt bra pris och efterfrågan på stock. För massans del var det ett lite mer utmanande läge. Pappersproduktionen minskade och en del anläggningar lades ner under år 2020. Pappersexporten beräknades minska med 25 procent år 2020 och fortsätter att sjunka med 10 procent år 2021, enligt PTT. Pappersproduktionen har delvis ersatts med kartong. Avverkningsmängderna var lägre än året innan.

Gallringsskulden i de nyländska skogarna var fortfarande stor och för cirka 10.000 hektar uppskattas gallringsbehovet vara akut.

Förbundets verksamhet

Förbundet fyllde 95 år 22.2.2020. Avsikten var att fira detta i samband med vårmötet, men på grund av coronapandemin var det inte möjligt. Regeringen införde undantagsförhållande på grund av corona-epidemin 16.3 och beredskapslagen togs i bruk. Offentliga möten med över tio personer begränsades och onödig vistelse på allmänna platser skulle undvikas. Detta medförde att förbundets styrelsemöte sammankallat till 17.3 blev framflyttat på obestämd tid. Likaså de lokalavdelningsvårsmöten som inte hunnit hållas (Borgå, Pernå, Liljendal, Mörskom och Trädgårdsavdelningen), samt vårens stödinfon och många andra möten och evenemang. Nyland isolerades den 28 mars då Nylands gränser stängdes för att bromsa spridningen av coronaviruset. Gränserna öppnades igen 15 april. För att kartlägga primärproduktionens lägesbild på gårdsnivå och inom olika

produktionsinriktningar med tanke på coronasituationen genomförde SLC i samarbete med MTK regelbundet enkäter och kartläggningar gentemot medlemskåren. Bland annat behovet av produktionsinsatser, säsongsarbetskraft och gårdarnas beredskapsläge kartlades.

Förbundets styrelse sammanträdde under 2020 till tre möten, varav två som så kallade hybridmöten delvis på distans. Årets första möte hölls i slutet av januari på Yara i Esbo, där bland annat diskuterades faktorer som påverkar priserna på gödsel. Påtalades att odlarna lever med varierande marknadspriser på t.ex. spannmål, medan gödselpriset inte under gödselåret reagerar på samma sätt. Finländska systemet är avvikande från hur det fungerar i andra länder. Mellanlager används i större utsträckning i andra länder. Vår gödselmarknad borde moderniseras och bli mer marknadsanpassad. Föreslogs att odlare som är villiga att köpa gödsel t.ex. på

Borgå lokalavdelnings vårmöte hölls p.g.a. vårens undantagsförhållanden i sommarvärmen i maskinhallen på Peders gård hos Monica och Erik Oljemark. Mötet hölls under ledning av ordförande Anders Rosengren och sekreterare Monica Oljemark i samband med Greppa Marknadens fältvandring på gården.

Foto: Bjärne Westerlund

Styrelsemöte på Yara i januari där faktorer som påverkar priserna på gödsel diskuterades. På agendan även bl.a. beredningen av jordbruksstöden och CAP27 samt avbytarservicen.

sommaren för leverans under hösten eller vintern borde kunna få ett pris för detta och kunna köpa gödseln när man anser att priset och tidpunkten är rätt. Betonades att odlarna skulle behöva få bättre marknadsinformation för att kunna avgöra när det lönar sig att köpa sin gödsel.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback redogjorde för beredningen av jordbruksstöden och CAP27 under nästa programperiod. Ansågs att åtgärder som görs i samarbete gemensamt för flera jordbrukare och inom projekt eller föreningar bör vara möjligt. Bland annat grundförbättringar och rensning av vattendrag bör stödas. Nyttan av olika åtgärder för miljön bör beaktas och satsas på åtgärder som har största nyttan. Även utvecklingsåtgärder för avbytarservicen diskuterades. I övrigt behandlades på mötet främst organisatoriska frågor, ekonomi och verksamhet.

I ett uttalande från mötet lyftes fram behovet av förbättrad information om gödselmarknaden, genomskinlighet i prisbilden och Yaras argument att man inte prissätter till odlarna.

Årets andra styrelsemöte skulle ursprungligen hållas 17.3, men blev framflyttat på grund av de restriktioner som regeringen beslöt om 16.3 med anledning av coronapandemin och hölls som hybrid-

möte delvis på distans i början av juni. Förbundsstyrelsen godkände Kyrkslätt Landsbygdsförening rf:s medlemsansökan, sedan Kyrkslätt Lantmannagille och Kyrkslätt NSP tillsammans med Kyrkslätt Landsbygd rf, gått samman till Kyrkslätt landsbygdsförening rf.

Förutom ordinarie mötesfrågor inför det senarelagda vårmötet behandlades aktuella lantbrukspolitiska frågor. Redogjordes bland annat för förslaget till EU-budget och den diskussion som pågår om fördelningen av stödet mellan pelare I och pelare II. Noterades att likviditetslån och temporärt stöd till primärproducenter samt krisstöd till landsbygdsföretagare har beviljats av regeringen på grund av coronaepidemins och undantagsförhållandenas inverkan på företagen. Gällande begränsningarna för utländsk säsongsarbetskraft att komma in i landet hade regeringen beslutat att tillåta ytterligare 4500 utländska arbetare komma, förutom de 4500 man tagit beslut om tidigare. Påtalades att arealer som ändrar då det görs omdigiteringar ("förbättring av digiteringens kvalitet") som baserar sig på det lagstadgade kravet att åkrarna skall digiteras om minst vart femte år, väcker frustration bland odlarna. Små förändringar som görs vid digiteringen kräver mycket tilläggssarbete. Om skiftena har digiterats noggrant

De flesta möten måste hållas på distans, men det lyckades att hålla sommarmöte på Fanjunkars i Sjundeå i början av augusti gemensamt för arbetsutskottet, ungdoms- och PRutskottet samt utskottsordföranden och SLC-representanter.

i övervakning borde fjärrdigiteringen inte gå över detta. Minister Leppä har lovat att saken skall åtgärdas, så att man kommer ifrån dessa onödiga justeringar. Från mötet gjordes ett uttalande om skyddsområden i landskapsplanen.

Höstens styrelsemöte hölls i mitten av oktober. På grund av det igen förvärrade coronaläget hölls mötet som ett så kallat hybridmöte, där en del deltog per distans. Mötet behandlade ekonomiska frågor, placeringsstrategi, medlemsavgift och budget för 2021 samt övriga frågor inför höstmötet. Beslöts att lämna in besvär mot förslaget till landskapsplan tillsammans med MTK-Uusimaa och skogsvårdsföreningarna i Nyland. Man besvärar sig främst mot intagandet av nya icke fastställda skyddsområden i landskapsplanen. Från mötet gjordes ett uttalande om att man lämnat in besvär om skyddsområden i landskapsplanen.

Anskaffningschef Ilkka Pohjamo redogjorde på distans för Valios beslut att övergå till kontraktsproduktion och vad det innebär. Målet är en bättre förutsägbarhet för mjölkvolymen, vilket möjliggör större satsningar på bearbetning av

mervärdesprodukter. Modellen tas i bruk från ingången av 2021. Konstaterades att kontraktsproduktionen gynnar de flesta producenter i Finland, men att vissa producenter som nyligen investerat eller planerat investera kan hamna i kläm. Från förbundets sida framhölls att kvoterna bör hållas inom mejerierna. De produktionsmängder som frigörs från gårdar som slutar borde kanaliseras så att andra gårdar inom samma område kan utvidga sin produktion.

Arbetsutskottet höll nio möten under året, varav ett hölls som gemensamt sommarmöte med ungdoms- och PRutskottet samt förbundets utskottsordföranden och SLC-fullmäktigegruppen på Fanjunkars i Sjundeå, med efterföljande gårdsbesök hos Anna och Tom Lemström på Karuby gård där man bland annat bekantade sig med gårdens våtmark.

I övrigt hölls de flesta möten på distans.

Finansrådet sammanträdde sex gånger under året, alla utom ett hölls på distans.

Stadgearbetsgruppen sammanträdde fem gånger under året, varav de flesta på distans. Stadgearbetsgruppen utarbetade ett förslag till nya stadgar där man går in för att ha ett fullmäktige och en mindre

styrelse samt officiellt namnbyte till SLC Nyland.

Man hade även en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten, men även i många andra olika sammanhang.

Den traditionella medlemsresan planerades gå till Skördefesten på Åland, men inhiherades på grund av coronan.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2020 följde strategins tyngdpunktsområden:

- A. Marknad
- B. Politik
- C. Sociala frågor
- D. Kompetens
- E. Ungdomsverksamhet

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Marknad

Förbundet fortsatte arbeta för att medlemmarna skall kunna bedriva lönsam företagsverksamhet inom de gröna näringarna och på landsbygden. Tillsammans med SLC jobbade man för att förbättra jordbrukarnas position på livsmedelsmarknaden och informerar konsumenterna om det mer värde som den inhemska matproduktionen ger. Tillsammans med näringslivet i Nyland gavs utlåtande om preciseringarna i livsmedelsmarknadslagen som förbättrar producenternas ställning

Behovet av högre och rättvisare producentpriser påtalades. Förbundet

arbetade för kostnadsänkande åtgärder, samköp och samarbete inom lantbruket. Med Yara och övriga gödselbolag fördes diskussioner om gödselmarknaden och påtalades att odlarna lever med varierande marknadspriser på t.ex. spannmål, medan gödselpriset inte under gödselåret reagerar på samma sätt. En förutsägbar marknad med bättre prisinformation tillgänglig är något som man från odlarhåll efterlyser. Betonades att odlarna skulle behöva få ett öppnare prissättningssystem och bättre marknadsinformation för att kunna avgöra när det lönar sig att köpa sin gödsel. Föreslogs att odlare som är villiga att köpa gödsel t.ex. på sommaren för leverans under hösten eller vintern borde kunna få ett pris för detta och kunna köpa gödseln när man anser att priset och tidpunkten är rätt. Vidare togs i diskussionerna upp att motsvarande gödsel kan köpas ca en tredjedel billigare i de baltiska länderna. Ifrågasattes varför det verkar omöjligt för finländska odlare att köpa Yaras gödsel från Estland för leverans till Finland.

Bland annat i medlemsbrev uppmunttrade förbundet till exportverksamhet och medverkade via Farmers Grain Export-projektet till att främja odlarstyrd export av spannmål och utveckla nya exportkanaler. Projektet drivs av SLC, med delfinansiering från JSM, och genomförs i samarbete med MTK. Man deltog i marknadsföringen och utvecklandet av den nya digitala marknadsplatsen Spannmålstorget, Viljatori.fi som skall betjäna såväl spannmåls- som husdjursgårdar. Inom Greppa Marknaden-projektet fortsatte satsningen på att öka marknadskunskandet bland odlarna.

B. Politik (inklusive markägar- och miljöfrågor)

Beredningen av nästa EU-programperiod och den gemensamma jordbrukspolitiken CAP27 fortsatte under året. Positivt var att man fick säkerställt att stöden och villkoren fortsätter i stort sett oförändrade under övergångsperioden 2021-2022. Positivt var också att anslagen för 2023-2027 inte minskar, enligt överenskommelsen på EU-nivå. Grundnivån på miljöskyddet kommer dock att skärpas. Inom SLC jobbade förbundet för att stöden skall styras mer till aktiv produktion från 2023 framåt. Vi har även drivit på att de nuvarande stödrättigheterna skall avskaffas under nästa programperiod, vilket sannolikt kommer att ske. Återhämtningsanslag till jordbruket (ca 200 milj. euro) beviljades via landsbygdsprogrammet och förbundet tog bland annat upp behovet av att satsa på biogasinvesteringar och småskaliga biogasanläggningar.

Coronapandemin överskuggade allt annat under året. Regeringen beviljade tillfälligt stöd till producenter som drabbats av marknadseffekterna av coronapandemin. Mycket arbete gjordes även för tryggande av tillgången till säsongsarbetskraft på gårdarna. En checklista för odlare förmedlades till gårdarna med anledning av coronavirusets undantagsförhållanden och vad som är viktigt att beakta på den egna gården när det gäller grundberedskap såsom arbetskraft och produktionsinsatser.

Andra utmärkande frågor för året var klimat- och markägarfrågor. Förbundet bevakade aktivt planläggningsfrågor och fick till stånd vissa förbättringar i aktuella landskaps- och generalplaner. I Nylandsplanen 2050 föreslogs bl.a. ett stort antal nya skyddsområden, samt reserveringar

för rekreationsområden och behov av grönförbindelser. SLC Nylands lämnade tillsammans med MTK-Uusimaa och skogsvårdsföreningarna in besvär mot bl.a. skyddsbezeichnungarna i Nylandsplanen. Missnöje med Carunas nedgrävning av jordkabel förekom fortfarande. Allemansrätten väckte också en del diskussion. SLC Nyland framhöll att utnyttjande av allemansrätten för företagsverksamhet inte är acceptabelt utan avtal eller lov av markägaren. SLC:s styrelses beslut i slutet av året om personalnedskärningar på grund av ekonomiska skäl, som bland annat innebar uppsägning av SLC:s jurist väckte mycket diskussion och förundran bland medlemskåren. Behovet av juridisk bevakning av speciellt markägarnas rättsskydd har varit stort i Nyland.

SLC lanserade jordbrukets klimatvägkarta, som förbundet gav respons om under beredningen. Avsikten med jordbrukets klimatvägkarta är att skapa jordbrukssektorns syn på hur Finlands klimatneutralitetsmål kan främjas. I klimatvägkartan har man sammanställt genomförbara åtgärdshelheter för att minska på jordbrukets koldioxidutsläpp till 2035.

Skogsfrågor var allt mer på tapeten inom EU inte minst genom att det blev mycket fokus på klimatfrågor. SLC har aktivt via sina skogssakkunniga och förtroendevalda försökt påverka utformningen av EU:s skogspolitik samt skogens och skogsvårdens viktiga roll som kolsänka.

Problematiken med vitkindade gäss påtalades och önskades att SLC aktivt försöker driva på åtgärder. Principerna för avskjutningen av älgstammen och licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Viltcentralens

målsättning för älgstammens täthet togs upp samt framhölls att det är viktigt att de licenser som beviljats utnyttjas tillräckligt effektivt. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, speciellt i västra Nyland. Förbundet var även representerat i den hjortarbetsgrupp för utarbetande av åtgärdsförslag på så kallade krisområden med allt för tät hjortstam som MTK till-satt. Även den ökande vildsvinsstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland. I västra Nyland väckte vargfrågan fortsättningsvis diskussion.

Förbundet medverkade i styrgrupper för olika vattenvårdsprojekt såsom John Nurminen stiftelsens projekt för gipsbehandling av åkrarna för Vanda ås avrinningsområde, WWF:s 4 K-projekt för Ingå å och Sjundeå å samt Raseborgs stads projekt för Raseborgs å. Förbundet och lokalavdelningar medverkade dessutom i styr- och projektgrupper för planering av åtgärder.

C. Sociala frågor

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas socialskydd inklusive avbytarservicen, samt för anslutningen till lantbrukarnas företags-hälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytar-system poängterades. Resultaten av den enkät producentförbunden i södra Finland gjorde hösten 2019 om avbytarservicen och utvecklingsåtgärder diskuterades på en av SLC Nyland initierad träff tillsammans med MTK-Uusimaa med Lovisa-enheten och samarbetsgruppen 17.1.2020. Med Salo-enheten hölls en motsvarande träff i slutet av november 2019. Producentförbundet deltog i diskussioner med LPA och gav utlåtande om planerna

Foto: Gumilla Grönholm

Tillsammans med LPA arrangerades Må bra dag för nyländska och åboländska lantbrukare 22.10 på Lohja Spa där ett tjugotal lantbrukare från Nyland deltog.

på att slå samman avbytarenheterna i Salo, Pyötis och Vemo samt Lovisa, Kouvola, Tavastehus och Sysmä.

SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma utskottet för kompetens och välmående med MTK-förbunden. Inom SLC Nyland har socialpolitiska utskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med Karl-Erik Oljemark som sektoransvarig inom förbundet. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av "orka i arbetet"- (Tyky) verksamhet och kondiskurser. Dessa måste dock tidvis läggas på is på grund av coronapandemin. LPA-infomaterial ingick i "Min Gård"-minnesstickan som delades ut till nya lantbrukare.

Ta hand om bonden-träff ordnades på distans i samarbete med LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbygdens Folk, samt i medlemsbrev. LPA arrangerade Må bra dag för nyländska och åboländska lantbrukare den 22 oktober 2020 på Lohja Spa där ett tjugotal lantbrukare från Nyland deltog.

Diskussion om avbytarservicen tillsammans med representanter för MTK-Uusimaa och avbytarenheten i Lovisa samt samarbetsgruppen.

Foto: Bjarne Westerlund

D. Kompetens (Information & konsumentupplysning)

Som grund för den interna och externa kommunikationen ligger organisationens kommunikationsstrategi. Ett medlemsbrev med bl.a. aktuellt inför odlingssäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. I brevet ingick ordförandes hälsning och en kort tillbakablick på 2019. I brevet togs bland annat upp regeringsförhandlingarna, stödnivåerna för 2020, landskapsplanen, Viljatori.fi och beredningen av den nya programperioden. Information bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook och för ungdomarna Instagram, samt givetvis Landsbygdens Folk som informationskanal. Infomaterial från förbundet och samarbetspartners för nya jordbrukare sammanställdes på usb-sticka.

Information om marknads-, samt markägare- och planläggningsfrågor erbjöds medlemmarna. Det erbjöds även utbildning och info om stödfrågor via inspelningar och material på nätet. Man jobbade även aktivt för att det erbjöds yrkeskompetenshöjande utbildning på svenska. Förbundet samarbetade med utbildningsinstanserna inom verksamhetsområdet för att det skall erbjudas utbildning av hög kvalitet inom branschen även i framtiden.

För att stärka bilden av de finländska lantbrukarna som en kunnig, miljömedveten och viktig yrkeskår satsade man på en aktiv och positiv konsumentupplysning i samarbete med andra aktörer (bl.a. SLC:s kampanjer och poddar). Skolbesök kunde inte ordnas på grund av coronapandemin.

Upplysning och information behövs i skolorna och för ungdomar. Få har idag kontakter och kunskap om jordbruksproduktion.

E. Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamheten ordnades även 2020 i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK-Häme. Under året sammanträdde SLC Nylands ungdoms- och PRutskott med Joel Rappe som ordförande fem gånger, varav ett möte på distans och ett möte tillsammans med vårt gemensamma ungdomsutskott med MTK-förbunden. Det gemensamma ungdomsutskottet sammanträdde tre gånger, varav ett möte på distans och ett möte tillsammans med vårt eget ungdoms- och PRutskott. Se närmare nedan under ”Utskotten”.

Projektet BOOSTI ansökte om fortsättning inom Nyland med nytt namn. Under året ordnades ett evenemang inom ramarna av BOOSTI Uusimaa-Nyland-projektet, ett samarbete MTK-Uusimaa och SLC Nyland. Se närmare nedan under ”Projektverksamhet”.

Inför lokalavdelningarnas vårmöten sammanställdes Min Gård 2020 info på ett USB-minne för nyblivna bönder i Nyland. Lantbrukare som tagit över gården under det senaste året fick en personlig inbjudan att delta i lokalavdelningens vårmöte och motta en egen usb-sticka med infomaterial för nya lantbrukare, samt en liten gåva. Infon delades ut till sammanlagt 17 företagare.

Förbundet har under året ordnat olika andra evenemang, bland annat After Word-träff, för sina unga medlemmar. Se nedan under ”Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2020”.

Utskotten

Ungdoms- och PR-utskottet

28.01.2020

- Aktuella frågor inom SLC och SLC Nyland.
- Franska unga bönders organisation hade en artikel om Rasmus Sahl och Joel Rappe.
- Oktoberfest planeringen i full gång med många förslag på möjliga besök.
- Satsa på att få ut info i låg-/högstadies/yrkesskolor/gymnasier i huvudstadsregionen.
- Riktlinjer för årets program lades.

16.03.2020

- Briefingstillfälle med SLC, inför kaffe med Yle på distans
- Evenemang framöver med mer än 10 personer inhiberas p.g.a. coronan.
- Planer på att dra igång SLC_unga Instagram konto.

08.06.2020

- Möte på Tomtbacka.
- Förberedelserna för Novias nya läroplan som träder i kraft hösten 2021, SLC Nyland har kommenterat läroplanen.
- Carbon Action-projektet för Svenskfinland har dragit igång på våren. SLC är medfinansiär i projektet och Rasmus Sahl är föreslagen som ungbonde i projektets arbetsgrupp.
- Möjlighet att delta på virtuellt kaffe på onsdagar klockan två antingen på finska som södra förbundens unga producenter ordnar eller på svenska som ÖSP ordnar.
- Planer på att hålla kvar en After Work om coronasituationen tillåter.
- Oktoberfesten avbokas och istället planeras en distansutbildning om sociala medier i samarbete med Nylandsbygd och Boosti.

Ungdomsutskottet sammanträdde på Wanha Pehtoori på Haltiala gård i Helsingfors, där det även hölls After Work för unga. Till vänster: Rasmus Sahl, Kristoffer Nilsson, Leo Klinge, Isabella Nylund. Till höger: Gustav Nyholm och Joel Rappe.

14.10.2020

- Möte tillsammans med gemensamma ungdomsutskottet i Nurmijärvi.
- Ordnaes gemensamt program före möte för att lära känna varandra.
- Halva mötet hölls gemensamt, i slutet delades i två olika grupper för att diskutera egna aktuella ämnen.

03.12.2020

- Leo Klinge föreslås som ordförande 2021. Emmi Nurmi föreslås ta över Joel Rappes plats.
- Hälsningarna till minister Leppä från maaseutunuoret och SLC unga. Viktigaste frågorna var att SLC unga och MTK maaseutunuoret vill höja hektargränsen för EU-stöd till unga jordbrukare från 90 till 150 ha.
- Julhälsningarna hängs upp längs vägar i Nyland, pressmeddelande till LF.
- Boosti planerar sitt följande evenemang som ordnas i början av 2021 på distans.

Miljö-, skogs- och markpolitiska utskottet

04.03.2020

- Förslaget till landskapsplan, Nylandsplanen 2050, diskuterades. Ansågs att de områden som inte visar sig uppfylla skyddsvärdena, och inte därmed möjliga att få ersättning för, borde falla bort ur planen. Om de blir kvar binder det markägaren vilket kan anses strida mot grundlagen. Principen borde testas i domstol. Beslöt att informera landskapsfullmäktige om problematiken.
- Påtalades att det är viktigt att lyfta fram att man inom jord- och skogsbruket hela tiden arbetar med och för naturen och naturens mångfald.
- Aktuella lagstiftningsfrågor behandlades, bl.a. förnyandet av naturvårdslagen, markanvändnings- och bygglagen, klimatlagen och ny lag om förfarandet vid ersättning av skador förorsakade av fridlysta arter.

Spannmålsutskottet diskuterade gödselmarknaden med Juhani Muhonen (t.h.) på Cemagro. Gödselpriserna var på sjunkande. Fr.v. Stefan Bäckman, Kim Rosqvist, Erik Oljemark och ordf. Bengt Nyman.

- Miljöersättningsåtgärder utvärderades.
- Det prelimiära förslaget till vattenvårdsåtgärder i vattenförvaltningsplanen gick igenom.
- Uppdateringen av det regionala skogsprogrammet genomgicks och diskuterades.
- Ansågs att man bör sträva efter att få fortsatt minskning av målsättningen för älgstammen då dessa skall slås fast våren 2021.

Spannmålsutskottet

12.03.2020

- Spannmålsutskottet sammanträdde på Cemagro i Lojo.
- Vd Juhani Muhonen presenterade kort företaget som är ett familjeföretag.
- Framhölls att konkurrens behövs på gödselmarknaden.
- Utskottet såg det som positivt att Cemagro är ett familjeföretag och en helinhemsk aktör på gödselmarknaden.
- Avenas nya kontraktstillägg för oljevaxter kritiserades för att vara otillräckligt.
- Föreslogs att Viljatori.fi kunde fungera som arbetsredskap för hur stora mängder man är beredd att göra exportkontrakt till en viss minimiprisnivå, t.ex. Avenas pris i Nådendal.
- Beslöts att göra ett uttalande till Landsbygdens Folk från mötet där odlarna uppmanas att följa med priserna och agera utgående från de slutsatser man kan dra. Utskottet förespråkar en ökad odling av oljevaxter. Mark-

nadsläget är sånt att man bör överväga mångsidig odling. Det är viktigt att man har kontrakt eller en klar adress för det man odlar.

29.09.2020

- Utskottet sammanträdde på distans. Konstaterades att det borde finnas en kontinuerlig export för att hålla upp prisnivån. Framhölls vikten av att i små steg kontinuerligt utveckla exporten av spannmål i odlarregi.
- Togs upp eventuella risker för att det kan spridas nya ogräs till våra odlingar vid hanteringen av transit- eller importsäd. Behovet av riskhanteringsplan påtalades.
- Exportplaner och Spannmålstorget diskuterades med Jukka Peltola och Rikard Korkman.
- Beslöts att göra ett kort uttalande i Landsbygdens Folk om behovet av export och att delta i eventuell kommande export i odlarregi.

Utskottet för ekologisk produktion

10.02.2020

- Aktuellt inom ekosektorn och stödpolitiken diskuterades.
- Nytt utlåtande om ekostöd 2020, enligt lagförslaget kan man ingå nya förbindelser och även ta med nya skiften.
- Definition på aktiv jordbrukare behövs, vad är en aktiv jordbrukare?
- Planerna för ekotankesmedjan 2020 genomgicks och diskuterades.

01.10.2020

- SLC:s ekoutskott sammanträdde till gemensamt möte med förbundens ekoutskott.
- Bland annat kommande ekoförordning diskuterades.

16.12.2020

- Utskottet sammanträdde på distans över Teams.
- Torbjörn Lönnfors meddelar att han kan avgå från utskottet. Nina Långgård meddelar intresse att komma med i utskottet.
- Planering av en tankesmedja 2021 digitalt inleds då fjolårets avbokades p.g.a. coronasituationen.

Socialpolitiska utskottet

07.03.2020

- Mötet hölls hos Nina Långstedt på Krämars i Ingå. På mötet genomgicks utskottets kommande verksamhet. Sommarresan planerades. Vidare presenterades aktuellt från LPA
- Pia Franzén presenterade aktuellt inom avbytarservicen.
- Ta hand om bonden -projektet och programmet till LPA:s Må bra dag på hösten presenterades.
- Belöts att arrangera en medlemsresa till Skördefesten på Åland i september.

07.12.2020 över Teams

- Monica Oljemark presenterade LPA:s verksamhet.
- Susann Rabb informerade om Ta hand om bonden -projektet.
- Pia Franzén presenterade det senaste inom avbysarverksamheten.

Gemensamma utskott

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

- Åkerväxtutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 30.1 i Hyvinge i samband med RuoKasvu-projektets export-seminarium och 10.11 på distans.
- Det gemensamma ungdomsutskottet med MTK-Häme och -Uusimaa sammanträdde 6.2 i Hyvinge, 14.10 i Nurmijärvi och 1.12 över Teams. Utskottet höll totalt åtta kortare kvällsmöten över Teams under året.
- Gemensamma utskottet för kompetens och välmående för SLC Nyland, MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde i Asikkala 6.2 och 30.10 på distans.
- Det gemensamma ekoutskottet med MTK-förbunden sammanträdde 12.3

i Loppis samt 30.9, 6.11 och 8.12 över Teams.

- Gemensamma miljö- och markpolitiska utskottet med MTK-förbunden sammanträdde på distans 10.11.
- Södra förbundens mjölkutskott sammanträdde på distans 20.3 och 17.11.
- Gemensamma utskottet för näringspolitik och företagande med MTK-förbunden sammanträdde till distansmöte 11.12.
- Gemensamma skatteutskottet med MTK-förbunden sammanträdde på distans 11.12.

Stadgearbetsgrupp

Förbundsstyrelsen beslöt 2019 att tillsätta en stadgearbetsgrupp bestående av Thomas Antas, Anders Rosengren och Bengt Nyman. Pia Franzén fungerade som sekreterare. Gruppen som sammanträdde under hösten till fem möten, varav fyra på distans, lade i slutet av året till arbetsutskottet fram ett förslag till nya stadgar och namnbyte från Nylands svenska producentförbund NSP rf till SLC Nyland rf.

Finansråd

Ett finansråd tillsattes 2018, bestående av ordföranden och verksamhetsledaren samt Peter Österman och Tom Lemström med verksamhetsledare Bjarne Westerland som sekreterare.

Finansrådet agerar inom ramen för den av styrelsen fastställda placeringsstrategin.

Skrivelser, uttalanden, utlåtanden och uppvaktningar

- Uttalande från styrelsemötet 24.1 där man bland annat lyfte fram behovet av förbättrad information om gödselmarknaden, genomskinlighet i prisbildningen och Yaras argument att man inte prissätter till odlarna.
- Ställningstagande om LPA:s planer på utveckling av lokalenhetsstrukturen inom avbytarenheterna gavs 30.1.
- Utlåtande gavs 20.3 om förslaget till Övervakningsprogram för Finlands havsförvaltningsplan 2020–2026, som utgör den andra delen av Finlands havsförvaltningsplan.
- Kommentarer till YH Novias förslag till ny läroplan lämnades in 1.6.
- Tillsammans med närmatsnätverket i Nyland gavs 1.6 utlåtande om preciseringarna i livsmedelsmarknadslagen som förbättrar producenternas ställning.
- Uttalande från styrelsemötet 2.6 om skyddsområden i landskapsplanen.
- Utlåtande om förslaget till generalplan för Vanda lämnas in gemensamt med SLC 5.6.
- Ledamöterna i Nylands landskapsfullmäktige tillsändes information och en vädjan med ändringsförslag om att ta bort förslagen om nya icke fastställda skyddsområden och järnvägsdepå i Bobäck-Mankby ur förslaget till landskapsplan, inför landskapsfullmäktiges möte 9.6.
- Utlåtande om Vanda generalplan

- lämnades gemensamt med SLC in till Vanda stad 12.6.
- Utlåtande om havsplan lämnades in till Egentliga Finlands NTM-central 17.6.
 - Hälsningar i form av uttalandet från vårmötet 25.6 sändes till riksdagsledamöter och beslutsfattare.
 - Utlåtande om ordnande av avbytar-service i Pöytis, Salo och Vemo lokala enheter gavs till LPA 19.8.
 - Utlåtande om Nylands skogsprogram gavs gemensamt med SLC till Skogscentralen 28.8.
 - Utlåtande om Nylands förbunds förslag till färdplan för ett klimatneutralt Nyland 2035 gavs gemensamt med SLC till Nylands förbund 4.9.
 - Bioekonomisatsningar och fossilfria energilösningar samt regeringens åtgärder för att hjälpa HoReCa-sektorn togs upp i ett uttalande från arbetsutskottets möte 18.9. Då accisåterbäringen trappas ner behövs morötter för att övergå till fossilfri energi.
 - Ett uttalande till LF gjordes från spannmålsutskottets distansmöte 29.9 gällande mottagningen av rysk transitspannmål i Lovisa under skördeperioden.
 - Utlåtande om MTK:s och SLC:s vattenprogram lämnades till SLC 9.10.
 - Besvär gällande nya skyddsområden i landskapsplanen lämnades tillsammans med MTK-Uusimaa och de nyländska skogsvårdsföreningarna in till Helsingfors förvaltningsdomstol 15.10.
 - Uttalande från styrelsemötet 15.10 om att man lämnat in besvär om skyddsområden i landskapsplanen.
 - Anmärkning om generalplanen för norra och mellersta Esbo gavs tillsammans med SLC till Esbo stad 20.10, där man bl.a. fortsättningsvis ifrågasätter den nya beteckningen öppet landskapsrum.
 - Hälsningar i form av uttalandet från höstmötet 17.11 sändes till riksdagsledamöter och beslutsfattare.

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser

- Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:
- Djurstödinfodag hölls inom ramen för #Nylandsbygd-projektet i Mäntsälä 14.1.
- Ekonomi- och skattekurs hölls inom ramen för #Nylandsbygd-projektet i Ekenäs 21.1 och i Borgå 23.1.
- Greppa Marknaden odlarträff hölls på Vanda Lantbruksmuseum 22.1.
- Vårmötesserien inleddes i Ingå 2.3.
- En viltkväll för närmast markägarrepresentanterna i jaktvårdsföreningarnas styrelser hölls 3.3 på Vanda Lantbruksmuseum.
- Ungdoms- och PRutskottet bjöd in svenska YLE på kaffe i april, som avbokades på grund av coronarestriktionerna.
- Greppa Marknaden fältträffar hölls 10.6 och 24.6 i Snappertuna, 11.6 och 25.6 i Sjundeå samt 17.6 och 7.7 i Borgå. Teknikträff hölls 15.6 i Tenala och 23.6 i Lapträsk. Inom Greppa

Greppa Marknaden fältvandring i juni på Peders gård i Borgå, där man bland annat studerade ärtbeståndets utveckling.

Marknaden-projektet hölls under hösten även några marknadsinfo som websändningar.

- After Work för unga hölls på Haltiala gård 3.7.
- EkoNu 3.0 fältträff hölls vid ekosortförsöken i Lovisa 14.8.
- Ta hand om bonden träff hölls som distansträff i samarbete med LPA för alla som jobbar med bönder i Nyland och Åboland 24.9.
- Lantmäteriverket ordnade info gällande ägoregleringar i Hommansbyområdet i Lovisa 28.9. Många odlare förhåller sig tyvärr rätt skeptiskt till ägoreglering.
- I samarbete med projekten Boosti Uusimaa-Nyland och Nylandsbygd ordnades somesessio 21.10 på distans över Teams.
- Carbon Action Svenskfinlands första webinarium hölls om markorganismer 28.10.
- Lantbrukets beredskapskurs (på finska) hölls som hybridtillfälle med deltagare i huvudsak på distans 11.11.
- Distansmöte om sammanslagning av

avbytarservicen inom Salo, Pöytis och Vemo avbytarenheter ordnades av LPA för avbytarenheternas och kommunernas representanter samt producentförbunden 13.11.

- Distansmöte om sammanslagning av avbytarservicen inom Kouvola, Lovisa, Sysmä och Tavastehus avbytarenheter ordnades av LPA för avbytarenheternas och kommunernas representanter samt producentförbunden 16.11.
- Slutwebbinarium för John Nurminen stiftelsens gipsprojekt vid Vanda å hölls 1.12.

Projektverksamhet

SLC Nyland deltog aktivt i olika projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. Via aktiv projektverksamhet strävar man efter att utveckla landsbygden och de gröna näringarna. I några projekt deltar förbundet med en arbetsinsats via stödöverföringsavtal (BOOSTI, Farmers Grain Export, Greppa Marknaden) och i en del andra som samarbetspartner.

BOOSTI Uusimaa-Nyland

BOOSTI Uusimaa-Nyland är ett samarbetsprojekt mellan SLC Nyland och MTK-Uusimaa och finns till för att stöda de unga lantbruksföretagarna och förbättra förutsättningarna för att kunna vara verksamma på landsbygden. Målet med projektet är att ge unga landsbygdsföretagare stöd och verktyg till att utveckla det egna företaget. Genom projektet vill man lyfta fram nya företagsmöjligheter samt förbättra ungas möjlighet att starta upp företag. Evenemangen består av olika utbildningstillfällen, att lära sig nytt, nätverka och ha roligt tillsammans. En enkät har gjorts där ungdomarna kunde ge respons på vad man önskar för verksamhet. Projektet har även en fb-sida där man kan följa med aktuellt inom projektet.

Greppa Marknaden

Greppa Marknaden projektet fortsatte med bekanta teman som marknad och nya odlingsväxter, men nu även med fokus på applicering av ny teknik inom odling. Målet är att kunna presentera och diskutera marknadsläge samt försäljningsstrategi längs med säsongen. Dessutom ordnas fältvandringar där nya tekniska lösningar och odling av alternativa växter presenteras. Greppa Marknaden administreras av SLF och drivs i samarbete med SLC Nyland, NSL och SLC, med finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska jordfonden.

Farmers Grain Export

Farmers Grain Export (FGE) -projektet som administreras av SLC inleddes våren 2018 och fick förlängd finansiering från Livsmedelsverket samt SLC och MTK våren 2020 och tilläggsfinansiering från Finlands Svenska Jordägarförbunds stiftelse på hösten 2020. Inom FGE 2.0 projektet jobbar man för såväl exportfrämjande, skapandet av exportnätverk som för att sprida marknadskunnande bland odlarna. Elektroniska redskap i samband med export utvecklas inom projektet. Marknadsföring och information sker bland annat via nyhetsbrev. Inom projektet görs även en videoserie om odlarstyrd export och logistikkedjan för kontainerexport av ren havre och ekospannmål. FGE:s synligaste del, träffa exportören –tillfällena, har fört samman odlare och exportaktörer, samtidigt som man erbjudit intressant marknadsinformation.

Ett antal odlartillfällen har ordnats, men en del planerade tillfällen blev inhiherade på grund av coronapandemin. Projektet har dessutom varit med på tillfällen ordnade av Greppa Marknaden -projektet, RuoKasvu, Sastavilja och SataFood. Presentationer och videomaterial från alla tillfällen hittas på <https://www.fge.fi/news>. FGE har gjort ett antal marknads- och logistikutredningar, som hittas på projektets webb-portal på adressen: <https://www.fge.fi/materiaali>. Inom FGE framkom under 2020 att exportavtal gällande havre är be-

tydligt svårare att få till stånd än tidigare. För finländsk kvalitet kan man få ett kvalitetstillägg om 5-10 €/tn. Intresse finns även för finländska proteingrödor.

EkoNu 3.0

För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävade EkoNu 3.0 till att öka intresset för ekologisk produktion i Svenskfinland. I projektet ingick NSL:s ekoförsök i Östnyland, observationsskiften på gårdar och mentorsverksamhet. Micaela Ström var projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2020 planerades hållas i Hyvinge på Knehtilä gård i början av april, men måste inhiberas.

Sortförsök och ekomentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNu-projektet. Projektverksamheten finansieras av NTM-centralerna i Nyland och Österbotten samt Finlands Svenska Jordägarförbunds stiftelse.

Övriga projekt

Carbon Action Svenskfinland inledde sin verksamhet 2020 med stöd av SLC (BSAG/SLC). Förbundets representanter deltog i projektgruppen.

Övrig projektverksamhet gällde bl.a. infoprojektet #Nylandsbygd (Hamk, Novia), Bioekonomi Västnyland (Novia), Pro Naturbruk (Novia), Matregion Nyland (Novia), Nylands matsektors utvecklingsprojekt (Laurea), Hymy II Uusimaa (ProAgria), FoodHub (SLF), Klimatsmart

skogsbruk (Skogscentralen) och Ta hand om bonden (LPA).

Flera vattenvårdsprojekt var även aktuella under året, bl.a. Raseborgs å, 4 K projektet för Ingå å och Sjundeå å samt gipsprojektet för Vanda å. Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal webinarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningstaganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelsedagar och dylikt. Anders Wasström har av Republikens president beviljats Förtjänstkorset av Finlands Vita ros orden (FVR Fk).

Skatteservice

Skattebokföringen och skatterådgivningen har skötts av skattebokföringsföreningar och skatteutskott inom organisationen. Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Foto: Pia Franzén

Pia Franzén.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, e-post nsp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerlund (t.f. ombudsman från 2.1.1994). Kassaförvaltare och kanslist har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm. Agrolog Pia Franzén har fungerat som deltidsgångsombud på timbasis för SLC Nyland från 1.4.2019.

Förbundets ekonomi

Förbundets andel av erhållna medlemsavgifter täcker endast drygt 40 procent av förbundets kostnader. Kostnaderna i övrigt skall täckas av olika erhållna ersättningar samt inte minst av placeringsintäkter.

Förutom lokalavdelningarna och deras medlemmar är även flera av lantbrukets ekonomiska företag och sammanslutningar som verkar inom förbundets område är anslutna till förbundet som stödjande medlemmar. Bokslutet för år 2020 uppvisar ett underskott om 39 335 euro och 16 cent. I bokslutet har sedan 2019 fondplaceringarna, i likhet med aktier och bostadsaktier även tidigare, värderats till sitt anskaffningsvärde.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar, organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret. I utvärderingen av verksamheten konstaterades att organisationen har fungerat bra trots utmanande förhållanden under rådande coronapandemi.

Helsingfors den 23 mars 2021

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Antas

Bjarne Westerlund

Medlemsstatistik 2020

	Aktiva gårdar	Stödande medl.	Pers. medl. aktiva	Pers. medl. stödande	Pers. medl. sammanl.	Ansluten areal åker ha	Ansluten areal skog ha
Tenala-Bromarf	123	46	233	66	299	5 062,8	10 593,2
Raseborg	171	41	291	61	352	7 995,4	10 224,1
Ingå	125	32	227	49	276	6 063,3	7 752,5
Sjundeå	77	23	157	29	186	6 083,4	5 367,2
Kyrkslätt	60	15	110	29	139	2 838,5	3 339,2
Esbo	28	13	50	16	66	1 295,1	1 213,1
Helsinge	43	9	74	15	89	1 904,1	1 152,3
Sibbo	119	24	201	30	231	4 624,6	3 387,8
Borgå	197	37	354	65	419	6 453,4	8 102,6
Pernå	98	18	183	25	208	5 510,6	7 541,9
Liljendal	77	8	210	14	224	2 945,5	3 376,9
Mörskom	21	5	77	9	86	1 245,2	1 460,3
Lappträsk	86	13	182	21	203	4 085,1	5 230,2
Strömfors	26	3	61	4	65	1 165,6	2 500,6
Pyttis	15	0	25	0	25	478,8	1 363,0
	1 266	287	2 435	433	2868	57 751,3	72 604,9
Studeranden	0	8	0	8	8	0,0	0,0
Pers.medl.	0	10	0	10	10	149,3	1 124,0
	1 266	305	2 435	451	2 886	57 900,6	73 728,9
						växthus m ²	friland ha
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.	17	7	24	7	31	39 622,0	30,7
	1 283	312	2 459	458	2 917		

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2020

Åbolands svenska
lantbruksproducentförbund rf
– SLC Åboland

SLC
Åboland

Det åttiotredje verksamhetsåret

Förbundsmöten

På grund av corona pandemin och de myndighetsrestriktioner om sammankomster som ställts har förbundet sammanslagit vår- och höstmöte. Regeringen har utfärdat en temporär lag om avvikelse från bland annat föreningslagen (677/2020).

Vår- och höstmöte hölls i Villa Lande den 25 november 2020. Medlemmarna kunde delta i mötet även på distans.

Vårmöte

Förbundets ordförande Mickel Nyström öppnade mötet och hälsade alla välkomna till vårmötet.

Årsberättelsen och bokslutet godkändes och styrelsen kunde enhälligt beviljas ansvarsfrihet.

Höstmöte

Till förbundsordförande år 2021 valdes Thomas Lindroth, till vice ordförande Andreas Johansson. Till ordinarie medlem i

förbundsstyrelsen (2021–2023) valdes, för den som var i tur att avgå, ordinarie Timo Söderholm, Pargas (suppleant Runa-Britt Willberg, Pargas), ordinarie Christer Jägerskiöld, Kimito (suppleant Glen Österås, Kimito) och ordinarie Mickel Nyström, Korpo (suppleant Kim Ekström, Pargas).

Till verksamhetsgranskare för år 2021 valdes David Lundström och Peter Karlsson. Som verksamhetsgranskarnas suppleanter fungerar Stefan Lindgren och Mikael Holmberg.

Till SLC Åbolands representanter i SLC:s fullmäktige valdes Henrik Hagman, Västanfjärd (suppl. Gustaf Ekholm, Dragsfjärd) Bert-Ove Johansson, Pargas (suppl. Markus Karlsson, Pargas) och Kristoffer Lindqvist, Nagu (suppl. Thomas Johansson, Korpo).

Efter avslutat möte höll SLC verksamhetsledare Jonas Laxåback en lantbrukspolitisk översikt.

SLC och MTK vattenskyddsprogram presenterades av Airi Kulmala från MTK.

Thomas Lindroth och Mickel Nyström.

Förbundets organisation

Förbundsstyrelsen

Förbundets styrelse har mötts till 6 möten under år 2020. Styrelsens sammansättning har varit följande:

Mickel Nyström, Korpo	ordförande	2020
Christer Jägerskiöld, Kimito	vice ordförande	2020
Oskar Ekholm, Dragsfjärd	(suppl. A. Abrahamsson, Dragsfjärd)	2020–2022
Pontus Franzen, Nagu	(suppl. K.Nygård, Iniö)	2020–2022
Christer Jägerskiöld, Kimito	(suppl. T. Lindroth, Kimito)	2018–2020
Stefan Karlgren, Houtskär	(suppl. M. Berglund, Korpo)	2019–2021
Timo Söderholm, Pargas	(suppl. R-B. Willberg, Pargas)	2018–2020
Andreas Johansson, Pargas	(suppl. K. Ekström, Pargas)	2018–2020

Styrelsen har under året aktivt hållit kontakt och diskuterat aktuella saker via styrelsens diskussionsgrupp.

År 2020 av styrelsen behandlade ärenden:

- Styrelsen började året med en media-brunch för inbjudna reportrar från lokalmedia. Under brunchen diskuterades dagens lantbruk och landsbygd under fria former.
- Styrelsen har aktivt under året följt med och framfört åsikter gällande beredningen av den nya programperioden.
- Etappplansplanen för naturvården och resurser har diskuterats och styrelsen uppmanar medlemmarna att bekanta sig med planen och vid behov framföra sina åsikter.
- Spridning av gips för att minska näringsurlakning från åkrarna har diskuterats av styrelsen. Styrelsen stöder åtgärder som stävjar näringsurlakningen, men lyfter samtidigt fram de risker gips-spridning kan medföra på åkrar.
- Den nya trafiklagen har föranlett diskussion i styrelsen. Styrelsen anser att lagen innehåller för många olika metergränser och kommer att vara svår att förverkliga i praktiken.
- Insamlingen av lantbruksplast är besvärlig i skärgården. En extra avgift uppbärs och gör avhämtningen oförsvarligt dyr. Nya lösningar söks.

Verksamhetsgranskare

Som förbundets verksamhetsgranskare har under år 2020 fungerat David Lundström och Bert-Ove Johansson, samt suppleanter Sture Holmström och Peter Karlsson.

SLC Åbolands utskott 2019–2020

Produktionsutskott

Peter Lindström, Ordf, Nina Lundström, Kenneth Ginman, Kristoffer Lindqvist, Annika Isaksson, Jan-Erik Karlsson, Christer Jägerskiöld, Thomas Lindroth.

Socialpolitiskt utskott

Annette Blomberg, Ordf, Glen Österås, Sture Holmström, Runa-Britt Willberg.

Ungdoms utskott

Kim Ekström, Ordf, Robin Strömberg, Henrik Hagman, Oscar Holmberg, Erika Pomren, Ida Fredriksson, Fredrik Fagerlund.

Utskottens verksamhet

Produktionsutskottet - "Bonde i själ och hjärta med tänk som en företagare"

Under året har produktionsutskottet samlat till ett distansmöte.

Utskottet kunde konstatera att corona pandemin haft en positiv inverkan på befolkningmängden i skärgården. Många sommargäster har valt att påbörja stugsäsongen redan tidigare och förlängt

säsongen långt in på hösten. Detta har synsatsats bland annat i konsumtionen av närmat och direktförsäljnings produkter.

Pandemin har inte påverkat leveranser av förnödenheter och reservdelar till lantbruksföretag.

Utskottet diskuterade spannmålstorget och önskar att flera registrerar sig och använder spannmålstorget som en plattform för att sälja och köpa spannmål.

Klimatvägkartan är ett dokument där forskning och producenter söker bästa möjliga åtgärder för att minska klimatavtrycket från jord och skogsbruk. Klimatvägkartans scenarie diskuterades av utskottet.

SLC och MTK gör upp ett vattenskyddsprogram, programmet väntas bli klart senare under hösten 2020.

Oatly har kört en aggressiv kampanj för havredryck, kampanjen går hårt mot mjölk och matvanor. SLC har noterat kampanjen och med erfarenheter från Sverige har organisationen beslutat att inte gå in med motargument mot kampanjen. Oatlys kampanj bygger på att få motargument och på det viset få mera synlighet för sin kampanj.

Ungdomsutskottet

Ungdomsutskottet har samlats till ett möte under året.

Ungdomarna diskuterade att media synlighet är viktigt för att öka förståelsen för lantbruk och landsbygden. Det är viktigt att konsumenter får en realistisk bild av livet på landet.

Ungdomarna ser möjligheter i viljatori och önskar att verksamheten kunde utökas även till mångsidigare foderförsäljning.

Utskottet diskuterade vikten av tillgången på praktikgårdar. Samarbete mellan gårdarna och skolorna bör vara aktivt och gårdarna bör få handledning i sitt arbete som praktikvärd.

Övrig verksamhet

Oss Bönder Emellan träffar ordnades i månadsskiftet januari - februari i både Pargas och Kimito. Träffarna lockade ett stort antal deltagare. På träffarna presenterades bland annat utkast till etappplansplanen för naturvärden och resurser. Med-

Oss bönder Emellan - träff i januari.

lemmarna uppmanas att bekanta sig med planen och vid behov göra anmärkningar mot planen när planen läggs till påseende.

På grund av corona pandemin inhiberades all ordinarie verksamhet som förbundet brukat delta i.

I december påbörjades Kaffe- Åboländska Bönder Emellan. Virtuella morgonkafeträffar en gång i veckan. Träffarna inleds kort av någon styrelseledamot och efter det är ordet fritt för deltagarna. Träffarna fortsätter under våren 2021.

Under hösten har projekt aktivt sänt föreläsningar via distansmöten. Detta har medfört medlemmar enkelt, hemifrån, har kunnat följa med sakkunniga föreläsare.

Utlåtanden

Egentliga Finlands etappplansplan för naturvärden och resurser har under våren varit till påseende. SLC Åboland har givit ett utlåtande gällande planen som bland annat lyfter fram följande frågor. M och MRV områden bör möjliggöra att ett normalt ekonomiskogsbruk enligt Finlands skogslag bedrivs på områdena.

Skydd av områden bör i första hand bygga på frivillighet. Ifall områden som inte tidigare varit skyddade utmärks bör markägarna i ett tidigt skede höras.

SLC Åboland ifrågasätter utmärkningen av naturhamnar i en etappplansplan. En styrning av båtfolk till besökshamna med planerad avfallshantering och toalett-service är hållbar och ansvarsfull planering.

SLC Åboland har fått möjligheten att kommentera utkastet till den nya läroplanen för Agrolog och Skogsbruksingenjörs utbildningen vid YH Novia. I undervisningen bör även finnas plats för att väcka elevernas intressen att aktivt följa med

nya odlingstekniker och rön utanför vårt land. Undervisningen bör beakta alla odlingsväxter i Finland. För att utbildningen skall leva med arbetslivets krav bör aktivt samarbete etableras med inhemska och nordiska jord och skogsbruksföretag. För att vara en attraktiv utbildning behövs ständig dialog kring branschens utveckling och vilka influenser som råder.

LPA har begärt SLC Åbolands utlåtande gällande sammanslagning av avbytar-service i Egentliga Finland. SLC Åboland poängterar att en god kundbetjäning på lokalenheten och tillgången på yrkeskunnig avbytare är de viktigaste frågorna. Avbytaradministrationen bör vara kundorienterad och den svenskspråkiga servicen bör tryggas. Lokalenheten bör lägga vikt vid att avbytare anställs över hela avbytardistriktet för att trygga tillgången på avbytare.

Kimitoöns kommun har kungjort ett förslag på skyddsplan för grundvattenområden. Skyddsplanen ger en klar bild över hur jord och skogsbruk idag styrs av olika lagar, förordningar och rekommendationer. Om kommunen ställer striktare krav än lagstiftning påför, bör den grunda sig på forskning genomförd av myndighet i Finland. Kommunen bör även i dessa fall kompensera företagarna för det inkomstbortfall de striktare reglerna möjligtvis åsamkar odlarna.

Information om EU - stöden

Stödutbildningen för lantbruksföretagare ordnades endast på distans på grund av Corona restriktionerna. Föreläsningarna bandades in och fanns att tillgå på SLC Åbolands hemsida och Pemas stads sidor för lantbruksföretag. Utbildningstillfället ordnas tillsammans med de lokala lantbrukssekreterarna och NTM- centralen.

Över 90 % av gårdarna i Åboland lämnar in stödansökan elektroniskt. Vårt nuvarande elektroniska stödansökningsprogram, VIPU, vägleder och korsgranskar uppgifterna i stödansökan och underlättar stödansökan för odlarna.

Projekt

Tillsammans med MTK V-S har SLC Åboland det gemensamma projektet Livskraftiga lantbruksföretag. Projektet fokuserar på att upprätthålla lantbrukens kunskapsnivå och även kartlägga och stöda företag med svårigheter.

MaVeKa projektet är ett samarbete med MTK V-S där markens vattenhushållning och växtkraft är i focus. Projektet har under året utkommit med svenskspråkiga elektroniska månadsbrev.

Representation

Raisio bolagstämma hölls den 24.3.2020 i Åbo, och Appetit bolagstämma den 26.3.2020. På grund av restriktioner deltog inte representanter från SLC Åboland.

Representanter i SLC:s organ år 2020

Styrelsen	Mickel Nyström II vice ordf.
Ekoutskottet	Jan-Erik Karlsson
Företagarutskottet	Bjarne Gröning, Thomas Lindroth
Köttutskottet	Thomas Johansson
Mjölk-samarbetsgruppen	Sverker Blomberg
Miljö & markpol. utskottet	Andreas Johansson
Organisationsutskottet	Helena Fabritius
Potatisutskottet	Peter Karlgren
Skatteutskottet	Margita Swanson-Uggeldahl
Slaktdjursutskottet	Thomas Johansson
Skogsutskottet	David Lundström
Socialpolitiska utskottet	Annette Blomberg
Socketbetsutskottet	Claus Blomberg
Spannmålsarbetsgruppen	Peter Lindström
Trädgårdsutskottet	Anders Ekholm
Ungdomsutskottet	Kim Ekström
Fullmäktige	Henrik Hagman (Gustaf Ekholm), Bert-Ove Johansson (Markus Karlsson), Kristoffer Lindqvist (Thomas Johansson)

Representation i MTK utskott år 2020

MTK V-S Nypotatisutskott	Torbjörn Ekblad, Pontus Franzen
MTK Elinkeino ja yrittäjyys valiokunta	Thomas Lindroth
Sokerijuurikkaan viljelijöiden neuvottelukunta	Claus Blomberg (suppl. Johan Forsman)

Representation i företag

Raisiokonsernen Abp	Mårten Forss, Mikael Holmberg (förvaltningsrådet)
Länsi Maito	Sverker Blomberg

Medlemmar

Förbundet har i slutet av året 3 lokalavdelningar som under året hade 605 betalande medlemmar fördelade på 409 gårdar. Tillsammans har förbundet en åkerareal på 13893,13 hektar, 21862,10 hektar skog och 4580 m² växthus som är ansluten till lokalavdelningarna.

Lokalavdelningarna har under året betalat medlemsavgift till förbundet enligt följande:

Grundavgift	70 euro / gård
Åkeravgift	2,50 euro / ha
Skogsavgift	0,53 euro / ha
Växthusavgift	0,05 euro / m ²

Kansli & personal

Förbundets kansli är beläget i Villa Lande, Kimito, Engelsbyvägen 8, telefon: 02-423720, e-post: asp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet är agrolog Helena Fabritius. Verksamhetsledaren fungerar även som LPA ombud i Kimitöns kommun och Pargas stad.

Statistikuppgifter 2020

Lokal- avdelning	Aktiva gårdar	medl.	Stödande fam.	medl.	Ansluten areal		växth. m ²
					åker ha	skog ha	
Kimitoön	152	227	41	60	7 731,92	13 284,20	3 880
Pargas	67	106	17	26	3 032,21	3 603,00	700
Västra Åboland	106	145	26	41	3 129,00	4 974,90	0
Totalt	325	478	84	127	13 893,13	21 862,10	4 580

ÅRSBERÄTTELSE 2020

Ålands
producentförbund rf

Årsöversikt 2020

Året 2020 började bra med en mycket lyckad Landsbygds gala den 7 mars. Strax därefter den 16 mars utlyste Statsrådet och Finlands president undantagstillstånd i Finland p.g.a. Corona pandemin. Restauranger, kafeer och skolor stängdes ner, hotellen tappade beläggning och färjorna anpassade sina turlistor och många rutter drogs in. Initialt uppstod problem med transport av foder och andra insatsvaror till Åland. Permitteringar och samarbetsförhandlingar avlöste varandra under året. Undantagstillståndet upphävdes 16 juni men arbetslösheten var nu på historiskt höga nivåer på Åland.

Jord- och skogsbruket klarade sig ändå relativt bra under 2020. De största orosmolnen var vad som skulle hända om gårdsfolket insjuknade samt om man skulle få hit den säsongspersonal som behövdes till grönsaks-, frukt- och bärödlarna.

För vårt lokala slakteri var 2020 ett tufft år då den stora volymförsäljningen mot Finland och Sverige minskade och köttet hopade sig i frysutrymmena. För att kunna sälja de finare styckningsdelarna som restauranger brukar köpa tvingades slakteriet i stället mala ner dem till köttfärs som privatkonsumenterna köper mest av.

Ålands producentförbund ansökte om kampanjpengar för att återlansera Sätt Åland på tallriken. En kampanj som pågick mellan juni och mitten av september och som gick ut på att uppmuntra till konsumtion av lokalt producerad mat.

Under 2020 inledde vi förhandlingar med jord- och skogsbruksministeriet genom SLC om att Finland borde finansiera transportstöd för åländska sockerbetor som transporteras till sockerbruket i Säkylä. Det tog ett halvår innan vi fick svaret att de skulle införa transportstöd även för sjötransporter om odlingen återupptogs på Åland. Inledningsvis var intresset relativt stort och drygt 30 personer var intresserade av att inleda odlingen. Även Sucros välkomnar betor från Åland. Nu ligger bollen hos odlarna och det ska bli intressant att se om odlingen kommer i gång på nytt.

På grund av Coronan ställdes de flesta tillställningar och sammankomster in under 2020 vilket inkluderade även vårt utskottsarbete. Två möten hann vi dock med innan pandemin satte stopp. Det här betyder också att SLC:s 75 års jubileumsseminarium med festmiddag sköts upp och i stället är planerat att gå av stapeln 3 december 2021 på Paasitorni i Helsingfors.

Vaccinationerna mot Coronan löper på bra och smittläget är i skrivande stund lågt på Åland och även på väg ner i övriga Finland så vi hoppas att Åland återigen kan välkomna gäster när vi blickar mot sommaren 2021.

Jomala den 1 april 2021

Sue Holmström, VD

Förbundets organisation

Styrelsen för Ålands producentförbund

Ordförande för styrelsen och förbundsordförande är Birgitta Eriksson-Paulson, Lumparland viceordförande Johan Holmqvist, Hammarland och ledamöter Hannah Nordberg Vårdö, med Yvonne Mattsson, Sund som suppleant, Michael Perander, Finström, med Anna Alm, Finström som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Marcus Eriksson, Eckerö som suppleant och Carina Eriksson, Hammarland med Fredrik Söderlund, Jomala som suppleant.

Ledamöter i SLC:s fullmäktige

Ledamöter i SLC:s fullmäktige är Jon Eriksson, Hammarland med Leif Hagberg, Saltvik som suppleant, Lars-Johan Mattsson, Sund med Erik Ekström, Jomala som suppleant och Nicklas Mörn, Saltvik med Hanna Nordberg, Vårdö som suppleant. Nicklas Mörn är andra viceordförande i SLC:s fullmäktige.

Ledamöter i SLC: styrelse

Ledamot i SLC:s styrelse har varit Birgitta Eriksson-Paulson med Johan Holmqvist som suppleant.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback och kommunikationschef Mia Wikström gästade ÅPF:s styrelsemöte den 10 mars.

ÅPF:s utskott

Spannmålsutskottet

Jonas Lundberg, Agneta Sviberg, Stefan Sundborg och Jonas Lönnblad (Ordförande utses inom utskottet).

Marknadsföringsutskottet

Adam Söderlund, Staffan Mörn, Liz Mattsson, ÅCA, Ålands Trädgårdshall, Ab Lantbruk. (Ordförande utses inom utskottet).

Specialodlarutskottet

Ordförande Mikael Lundell, ledamöter Michael Perander, Tord Sarling, Ann Christin Mansen-Kalm och Pontus Gruner.

Husdjursutskottet

Mikael Pellas, Fredrik Söderlund, Per-Ole Mattsson, Maija Häggblom, Camilla Rosenberg och Nicklas Mörn (Ordförande utses inom utskottet).

Ekologiska utskottet

Ordförande Nicklas Mörn, ledamöter John Mattsson, Mio Söderdahl, Frej Bomanson och Annette Häger-Ahlström.

Ungdomsutskottet

Ordförande Christian Påvals, ledamöter Fredrik Söderlund, Elina Lindroos, Johan Holmqvist, Jon Eriksson, Anton Alm, Lisa Sjögren och Mattias Sundberg.

Skogs- och energi utskottet

Ordförande Nils Mörn, ledamöter Leif Sundberg, Per-Ole Mattsson och Ralf Fagerholm.

Socialpolitiska utskottet

Ordförande Hannah Nordberg, ledamöter Carina Eriksson och Maija Häggblom.

Mark och miljöutskottet

Anders Jansson, Nils Eriksson, Michael Mattsson och Mikael Söderholm (Ordförande utses inom utskottet).

ÅPF:s representanter i SLC:s utskott

Organisationsutskottet	Sue Holmström
Skatteutskottet	Anna Södhoff
Trädgårdsutskottet	Mikael Lundell
Köttutskottet	Fredrik Söderlund
Socketbetsutskottet	Tom Jansson
Potatisutskottet	Jonas Lundberg
Miljö- och markpolitiska utskottet	Anders Jansson
Socialpolitiska utskottet	Hannah Nordberg
Ungdomsutskottet	Christian Påvals
Skogsutskottet	Jan Salmén
Ekoutskottet	Nicklas Mörn
Spannmålsutskottet	Lars-Johan Mattsson
Mjölksamarbetsgruppen	Carina Eriksson
Företagarutskottet	Jan Alm

Förbundets revisor och verksamhetsgranskare

Revisor har varit Erika Sjölund med Sixten Söderström som suppleant och verksamhetsgranskare har varit Sven-Anders Danielsson med Trygve Sundblom som suppleant.

Förbundets kansli

Förbundets kansli finns vid Ålands Landsbygdscentrum i Jomala. Kansliet är öppet alla vardagar kl. 08.00-16.00. Sue Holmström har varit VD och Anna Sudhoff administratör under 2020.

ÅPF:s skattetjänst

Skattetjänst handhar bokförings- och deklarationsuppdrag åt medlemmarna till självkostnadspris. Skattetjänst sköts av administratören Anna Sudhoff. Deklarations-tjänster har köpts av Lars-Johan Mattsson och Bo-Erik Sandell. Extra kanslitjänster med bokföring har köpts in av Mikael Påvals.

Medlemmar

Antalet medlemsgårdar har varit 378 (377) aktiva och 85 (83) stödande med sammanlagt 824 (830) medlemmar anslutna. Den anslutna åkerarealen har varit 10 608 hektar

(10 267), skogsarealen är 13 602 hektar (13 531) och växthusarealen är 19 987 m² (25 187). Siffrorna inom parentes är från 2019.

Medlemsavgifterna för 2020 har varit följande:

Grundavgift	69 euro
Stödande grundavgift	52 euro
Arealavgift per ha, åker	3,85 euro
Arealavgift per ha, skog	0,80 euro
Växthusavgift	0,05 euro/m ²
Avgift per fam.medl.	1,70 euro

ÅPF har haft följande företag som förbundsmedlemmar:

Ålands Centralandelslag
Ålands Trädgårdshall
Ålands Skogsägare
Ab Lantbruk

Stödande företag till ÅPF:

W.J. Dahlman AB
Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
Ålandsbanken AB
Bila AB

Utskottens verksamhet

Ekologiska utskottet

Utskottet hade ett möte 27 februari med diskussion kring aktuella ämnen. Bland annat tog man upp problemet med knäpparlarver när man använder sig av gamla vallar vid ekologisk grönsaksproduktion. Konstaterades att det finns stor efterfrågan på ekologiska bär och havre i t.ex. Tyskland. Det dagsaktuella läget på marknaden för ekologiska produkter diskuterades. Utskottet konstaterade att det borde finnas erfä-grupper inom alla sektorer.

Specialodlarutskottet

Utskottet hade ett möte 5 februari med diskussion kring den aktuella växtskyddssituationen. Ett stort dilemma är att även om växtskyddsmedlet är godkänt inom EU så måste det registreras i Finland för att få användas här.

Marknaden i Finland är så liten så växtskyddsmedelsföretagen vill ogärna ta den merkostnaden som en registrering medför. Vi har även, på grund av vårt fuktiga klimat, behov av besprutning mot mögel vilket är svårt att få förståelse för på EU nivå.

Vidare diskuterades även arbetet med det nya LBU-programmet. Odlarna befarar att det nya programmet ska bli sämre än det nuvarande. Viktigt att bevaka stödet som ges till producentorganisationerna. Stödet möjliggör för investeringar även på gårdsnivå. Man är även orolig för att gödselnivåerna ska sänkas ytterligare vilket skulle leda till sämre skördar.

Diskuterades även behovet av transportstöd för att kunna konkurrera på marknaden.

Det ställs mer och mer krav på odlarna genom olika kvalitetssystem för att få leverera till de olika handelskedjorna. Certifieringen blir mer omfattande och odlarna önskar en person som är stationerad på Åland som kan hjälpa till med det.

Förtjänsttecken

Republikens president Sauli Niinistö har 6.12.2020 förlänat Trygve Sundblom förtjänsttecknet Riddartecknet av Finlands Lejons orden.

Skrivelser, utlåtanden och höranden

ÅPF har lämnat följande skrivelser och utlåtanden på lagförslag, förordningar eller initiativ:

- Yttrande angående Ålands Vattens ansökan om reviderat miljötillstånd för utökad reglering samt uttag av vatten ur dricksvattentäkterna,
- Remissvar på första utkast till hovsplan för Åland,
- Besök av social- och miljöutskottet i mars med diskussion om Vattenlagen
- Hörande i lagtinget i april angående hur livsmedelsproducenterna klarar Coronaläget
- Yttrande gällande förslag till ändring av jaktförordningen,
- Anhållan till näringsministern och social- och hälsovårdsministern angående flyttning av avbytarsystemet från

- näringsavdelningen till social- och miljöavdelningen,
- Remissvar gällande upprättande av vattenskyddsområde för två brunnar i Vestergeta,
 - Synpunkter över förslaget till ny lagstiftning kring utsäde,
 - Synpunkter över förslag till ny lagstiftning om växtskydd,
 - Skrivelse till regeringen gemensamt med de förädlade livsmedelsföretagen angående behovet av transportstöd,
 - Hörande i finans- och näringsutskottet angående Budget 2021,
 - Anhållan om förlängd spridningstid för stallgödsel,
 - Hörande i social- och miljöutskottet angående förslag till ny lagstiftning om växtskydd.

Vårmetet & höstmötet

Vårmetet sköts upp till att infalla samtidigt som höstmötet på grund av Corona pandemin. Vårmetet & Höstmötet hölls på Ålands Sjöfartsmuseum den 11 december och var i form av ett hybridmöte där det fanns möjlighet för både fysisk och digital medverkan. Fysiskt närvarade 12 personer och via Teams-länk deltog 13 personer. Styrelseordförande Birgitta Eriksson-Paulson hälsade alla välkomna och

presenterade en tillbakablick på året som varit. Speciellt nämndes Corona pandemin och arbetet med CAP-strategiplanen samt de två övergångsåren 2021–2022. Ordförande uppmärksammade att Trygve Sundblom tilldelats Riddartecknet av Finlands Lejons orden.

SLC:s verksamhetsledare Jonas Laxåback informerade om framskridandet av CAP-strategin och stödnivåerna för övergångsperioden. Transportstöd för sockerbetsodling är möjligt att få även för åländska odlare då JSM lovat ta med sjötransporter i stödsystemet om odlingen på Åland återupptas.

Jordbruksbyråns chef Sölve Högman informerade om att programarbetet varit på paus då förberedelserna för övergångsperioden varit aktuella. Snart ska interventionerna (åtgärderna) formuleras tillsammans med bl.a. producentförbundet. Finlands CAP-strategiplan planeras vara klar i årsskiftet 21/22. Landskapsregeringen ställer sig positiva till att sockerbetsodlingen återupptas och är villiga att ordna investeringsstöd för de maskiner som behövs.

Under övriga ärenden lyftes kritik över att mer och mer ärenden under beredning hos SLC endast kommer på finska. Det omöjliggör för ÅPF att ha synpunkter. Exempel på ärenden som endast varit på finska är Vattenprogrammet och Skogscertifieringen. Förbättringspotential finns.

Foto: Mia Wikström

Oss Bönder Emellan-medlemsträffen i mars samlade fullt hus på Pub Stallhagen.

Medlems- och arealredovisning 2020

Lokalavdelning	Aktiva gårdar	Aktiva personer	Stödande gårdar	Stödande personer	Ansluten areal		Växthus m ²
					åker ha	skog ha	
Föglö	18	27	4	7	464	859	
Hammarland	50	91	13	24	1 363	1 935	
Jomala	75	140	22	30	2 593	2 432	624
Kökar	3	6	1	1	126	0,00	
Lemland	22	37	7	11	428	969	
Lumparland	13	22	2	4	427	357	
Norra Åland	188	355	36	51	5 050	6 881	19 363
Sottunga	9	18	0	0	157	110	
Totalt	378	696	85	128	10 608	13 544	19 987

Sum lägenheter (st):	463
Sum aktiva lägenheter (st):	378
Sum stödande lägenheter (st):	85
Sum medlemmar	824
Sum aktiva medlemmar (st):	696
Sum stödande medlemmar (st):	128
Lägenheter skog (st):	333
Lägenheter enbart skog (st):	99
Sum åker (ha):	4 942
Sum arrende (ha):	5 666
Totalt åker (ha):	10 608
Sum skog (ha):	13 544
Sum växthus (m ²):	19 987
Sum bärbuskar (ha):	0,07
Sum frilandsodl. (ha):	0,00
Sum enbart skog. (ha):	3 926

Främjande av
uthålligt skogsbruk.

www.pefc.fi

2020

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Fredriksgatan 61 A 34
00100 Helsingfors
09 586 0460
fornamn.efternamn@slc.fi

slc.fi
www.facebook.com/SLC.fi
www.twitter.com/SLC_lantbruk
www.instagram.com/bondenbehovs